

Úvod

Kolikátý úvod cestopisu už vlastně píšu? A co si tam mám pořád vymýšlet ☺? Každý rok je to totiž skoro stejné. I letošní cestu jsme plánovali, jak je našim dobrým zvykem, pouhý měsíc předem. Od loňska nebo předloňska nás to táhne do Bulharska, tak jsme si letos řekli, že to „volání“ poslechneme a vyrazíme zrovna tam. Zvažovali jsme několik možností, jak se do Bulharska přiblížit. Od letadla nebo autobusu do Sofie až po různé cestovky, které nás s koly přiblíží na Balkán. Přeci jenom jet na kole z Čech je pro normálně zaměstnaného člověka časově nezvládnutelné. Nakonec jsme se opět dohodli s kamarádem Láďou. Mám trochu podezření, že on se vždycky těší na to, až nás povede zase někam do horoucích pekel. Letos si dokonce koupil staronové auto a k němu sehnal i nosič na střechu. Takže jsme mu nemohli udělat, že bychom jeli s někým jiným. Je to náš spolehlivý dálkový taxikář bez taxametru. Jezdí jen pro potěšení.

A tak jsme trasu začali plánovat trasu. Jako startovní místo jsme si zvolili hlavní město Srbska a Černé hory Bělehrad, z něhož zamíříme na jih. Projedeme Makedonii a když už budeme kousek od moře, zajedeme se vykoupat do řeckého města Thessaloniki neboli po česku Soluň. Z Řecka pak vjedeme do Bulharska, kde projedeme podhůří Pirinu, překonáme Rodopi a Starou Planinu a zamíříme do Rumunska. Tam to někde zakončíme. Snad dojedeme až do města Craiova. Budeme mít co dělat, denní limit je 90ka a v těch balkánských horách je to docela dost.

Ještě jsme si museli vyřídit vízum do Makedonie. Je to jediná Balkánská země, kam češi vízum potřebují. To ale nám nevadí, naopak to zaručuje, že země nebude plná turistů. Akorát jsme nevěděli, kde vízum zařídit. Makedonská ambasáda u nás není - nejbližší je ve Vídni. Nakonec Luděk, nevím kde, splasil nějakou paní, která snad jako jediná v naší republice toto vyřizuje. Sešli jsme se s ní v makedonské restauraci Alexandar Veliki v Lublaňské ulici v Praze 2. Dostali jsme také nějaké prospekty a rady, co se cestování v této zemi týče. Už se moc těšíme. Hlavně nás uchvátila makedonská kuchyně a makedonská hudba, kterou v restauraci pouštěli k jídlu. Bylo to takové příjemné brnknutí na cestovatelskou strunu.

S cestou zpátky to nakonec dopadlo tak, že zájem o odvoz na Balkán projevil i Pavel, který se s kamarádem (taky Pavlem) chystá na cestu do Černé Hory právě ten víkend, který my se budeme vracet. Takže se to domluvilo tak, že Láďa odveze Pavla a Pavla do Rumunska (odkud oni budou vyrážet) a do Prahy přiveze nás. Nepojede tak jednu cestu zbytečně prázdný a i snížení nákladů na cestu, o které se tak podělíme s klukama, nebude zanedbatelné.

My z obavy před jižním horkem vyrážíme už koncem května a abychom cestu s přehledem zvládli, startujeme dokonce o jeden den dříve, tedy v pátek ráno. Jestli se těšíme a jak to všechno nakonec dopadlo si můžete přečíst na následujících stránkách.

A já mám konečně ten úvod za sebou ☺.

Kapitola první – cesta TAM

Pátek 21.5. 2004 – 0. den

Je za pět minut sedm. Za pět minut zazvoní budík. Jestli někdo někdy trpěl cestovní horečkou, pak jsem to byla já dnes v noci. Máme před sebou začátek třítydenní cesty po Balkánském poloostrově. S Luděkem nejedeme poprvé. Letošní dovolená je již naše čtvrtá společná, když počítám jenom ty třítydenní a cestovatelských zkušeností jsme nasbírali více než dost. Vše je připraveno a zabaleno, řízky na cestu nasmaženy, včera jsme se rozloučili s Martinem a Terkou a od Pavla a Aleny jsme dostali svařovací drát na vlajku. Všechno máme a to, co nemáme, určitě nebudeme potřebovat. Tak nevím, proč jsem tak nervózní.

Ráno zmateně pobíháme, vždycky si ještě vzpomenu na nějakou blbost, kterou přihazují do bágů a odjezd plánovaný na osmou hodinu se posunul na 8:45. Máme před sebou cestu autem do dalekého srbského Bělehradu a všichni doufáme, že nás Láďův Citroen v pořádku doveze na start naší expedice a jeho zpět do Prahy. Tak jsme mu na benzínce U Korandy dali plnou nádrž drahé nafty a hurá na dálnici. Je docela provoz, ale co se divím, je všední den a tradiční pražské zácpy nás provází až na Spořilov. Dálnice je ale volná, tak zvesela uháníme vstříc dovolené.

Na Vysočině poprchává a je docela chladno. Je nám to ale jedno, protože jedeme asi 1000 kilometrů na jih, takže tam bude dozajista počasí úplně jiné. Projeli jsme Brno, kluci se vystřídali a řídí Luděk. Za Bratislavou nás udivují spousty větrných elektráren, než nám došlo, že stojí na území Rakouska. V jednu jsme v Maďarsku a na první benzínce MOL kupujeme dálniční nálepku. Luděk informován od Ládi, jak se maďarsky řekne čtyřdenní dálniční známka, se snaží komunikovat v

maďarštině, ale prodavač jej odhalil a ptá se mezinárodně „four days – für tagen?“ Neměl asi příliš velký zájem a čas piplat se s cizincem. Pak jsme poobědvali řízky a zase jedeme, řídí Láďa. Změnilo se počasí, smaží slunce a je nechutné vedro. Kolem třetí odpoledne projíždíme obchvat kolem Budapešti. Bohužel je asi zrovna špička a zrovna v kterémsi pruhu byla nějaká srážka, takže nás dlouhé zácpy hodně zdržely. Konečně jsme na naší odbočce a pokračujeme po jiné dálnici na jih. Jede se pěkně, posloucháme hudbu z CD přehrávače a cesta příjemně ubíhá. Podle autoatlasu vede dálnice až do Bělehradu, tak to bude pohoda.

Jenže jaké je naše (nemilé) překvapení, když dálnice najednou bez varování končí a my sjíždíme na státovku, asi jako když jedete do Hradce. Takže docela rovná a solidní silnice, ale vede vesnicemi a je na ní hustý provoz. No tak to nám ještě scházelo! Pořád doufáme, že na dálnici zase někde najedeme, že jde třeba jenom o kratší nedostavěný úsek, ale když jsme vjeli do Szegedu, doufat přestáváme. Smiřujeme se s krutou realitou, že náš posun nebude zase tak rychlý. Koukáme znovu do atlasů a map. Jediné, co nás napadlo, že tam asi nakreslili rozestavěnou dálnici, ale nikoho nenapadlo, že se bude stavět ještě spoustu let, podobně jako u nás. Na benzínce kupujeme naftu a nanuky na kartu a pak odbočujeme směr Srbsko. Na hranici v Roszke jsme asi v šest hodin večer.

Na maďarské straně je to na první pohled normální celnice, ale na druhý pohled (na který máme díky frontě dostatek času) je tady spousta Srbů. Každý něco převáží z Maďarska. Automobilisté mají plné kufry a vozejky, cyklisti zase narvané nosiče. Pěšáci nesou v rukách obrovské nacpané tašky. Srbská celnice je mnohem menší a zanedbanější, ale nikdo nedělá žádný problém. Zkontrolovali nám zelenou kartu a v pohodě nás pustili. Je to tu hodně divoké, tak snad se nebude Láďa bát, až pojedeme sám zpátky.

Přejeli jsme do Srbska, zaparkovali hned za celnicí a jdeme si vyměnit nějaké peníze. Za 20 euro jsme dostali 1.200 srbských dinárů, ale raději hned jedeme, protože se tu začínají motat přičmoudlá žebrající děcka, tak abychom ještě o něco nepřišli. To že se na přechodech pohybují všelijaká individua s cílem vymámit nebo ukrást u cizinců něco zajímavého, nejlépe peníze, to dobře známe. Už víme, že to však není vizitka země do níž vjíždíme. Hraniční přechod je prostě, stejně jako centra velkých měst, pro tyto lidi pracovní prostor.

Silnice dál je překvapivě solidní, široká a bez provozu. Konečně začínám šít vlajku, už je docela na čase. Ale nějak se mi do toho dříve nechtělo. Láďa slibuje, že mě cestou zpátky nechá řídit svoje zelené metalízové BX.

Jede se pěkně, silnice je v pohodě a ručička rychlosti pořád přes stovku. Ale radovali jsme se předčasně, v cestě je objížďka. Ani jsme se nenadáli a jedeme s davem. Nebe se zatáhlo černým mrakem a před námi se blýská. Za šíleného slejváku se vracíme zpátky na hlavní. Na ceduli je napsané Beograd 103 km. Už se nám to pomalu blíží. Nakonec máme docela dobrý mezičas.

Najednou musíme zastavit. Stojí tu něco, co vypadá jako peage ve Francii. A už je to tak. Za tuto silnici, zde zvanou Autoput, jsme zaplatili 300 dinárů (asi 150 Kč). Rozčilujeme se, ale moc nám to nepomáhá. Navíc zde mají vyšší sazbu pro cizince a holt jsme cizinci. Místní platí polovinu. Je to taková polodálnice, jenom jeden pruh, ale výhoda je, že nevede skrz města ani vesnice, takže se dá jet docela rychle. Domorodcům se asi nechce platit, tak tu není moc velký provoz.

Před námi se pořád blýská a v rovinaté krajině jsme s koly na střeše široko daleko nejvyšší bod. Kluci mě uklidňují, že jízda v autě je i při bouřce bezpečná, ale stejně si myslím, že kdyby uhodilo do kol, že bychom asi měli po dovolené. Auto je prý pro bouřku bezpečná schránka, lidem uvnitř se nic nestane, ale z praxe je známo, že při úderu do jedoucího auta se prý zpravidla řidič tak lekne, že dojde k nehodě. Takže zase tak bezpečné to zase není.

Naštěstí nás to minulo. Přejeli jsme Dunaj a míříme k Bělehradu. Přestalo pršet, nebo jsme z toho vyjeli a za námi je nádherný západ slunce. Posloucháme z rádia Srbskou hudbu a začínáme mít dovolenkovou cestovatelskou náladu. Krajina kolem je ale absolutní rovina, nikde les, jenom samé pole a jinak nic. Za Bělehradem by se to snad mělo změnit.

Rozhodli jsme se, že nás Láďa vysadí kousek před Bělehradem, někde na vedlejší silnici ve vesničkách, abychom našli nocleh. Do Srbského hlavního města dojedeme zítra už po svých. Aspoň si ho pořádně prohlédneme. A protože se k Bělehradu nezadržitelně blížíme, tak jsme na prvním sjezdu sjeli a pomalu hledáme, kde se vykylujeme z auta. Ideálně tak, aby se tam dalo spát, protože se pomalu stmívá.

Projeli jsme městečko Bánovce. Docela to tu žije: všude je spousta otevřených obchodů, světel a hospůdek. Je to ale trochu jiné, než jsme my zvyklí z našich měst. Tady jsou dlouhé řady malých krámků, spíš stánků. Má to už takový jižanský ráz. Lidé kolem stánků pobíhají a pokřikují. Není nám

úplně jasné kdo si všechny ty věci v tuhle večerní dobu kupuje. Na křižovatce jsme odbočili na Bělehrad a vyjeli mimo domy. Jenomže tu nejsou žádné lesy. Luděk si všiml malé úzké odbočky kamsi doleva. Vede k polorozpadlému statku. Když jsme ho projeli, objevily se za ním travnaté louky. Zastavili jsme, otevřeli dveře a vyskákali z auta. Ale fuj! Tady strašně smrdí nějaká zdechlina, tady spát nemůžeme. Popojeli jsme tedy kousek dál. V tu ránu ale šok! Ihned se do nás pustili komáři. Jsou jich tu mračna! Musíme jednat rychle. Vyházeli jsme věci z auta, přioblékli se, kluci postavili stan a ve spěchu se loučíme s Láďou, který pospíchá do Štúrova. Sice bychom byli radši, kdyby tu přespál (bylo by pro něho bezpečnější si tady schrupnout a jet až ráno), ale on je dálkový jezdec a navíc ho asi neláká nocleh tady v tom komárně. Takže startuje auto a vyráží. Čeká ho 400 kilometrů zpátky na Slovensko. Takže Láďo, děkujeme moc a za tři týdny někde v Rumunsku, nashledanou.

Tak, Láďa odjel a my jsme osířeli. Dlouho ale neotálíme, rychle zalezáme do stanu, protože komáři útočí i přes vrstvy oblečení. Povečeřeli jsme rohlíky a posloucháme rádio. Trochu to praská, to je asi ta bouřka, kterou jsme projížděli. Pak si ještě dlouho povídáme. Jsme na začátku letošní cesty. Jsme zvědaví, jaká letos bude. Těšíme se vůbec? Komáři nás prověřili hned první večer. Ale snad jsou tu jenom díky blízkosti Dunaje. Za cikání cikád a slabého hukotu vzdáleného autoputu brzy usínáme.

Staré Bánovce

Autem: 950 km

Kapitola druhá – SRBSKO

Sobota 22.5. 2004 – 1. den

V noci trochu přšelo, ale ráno praží slunce. Předpověď slibuje „oblaka“. Komáři jsou asi zalezlí někde ve stínu, tak je klid. Snídáme, balíme a prohlížíme si místo, kde jsme spali. Moc se nám to tu nelíbí. V okolí je několik polorozpadlých budov, asi to bylo nějaké zemědělské stavení. V deset hodin vyrážíme. Chceme jet po vedlejších silničkách, ale navedlo nás to zpět na autoput. Nedá se nic dělat, je tu naštěstí hodně široká krajnice. Po 4 kilometrech ale stejně sjíždíme na Batajnicu a pojedeme po okreskách. První dojmy ze Srbského venkova jsou trochu otřesné. Pod mostem autoputu kdosi bydlel, měli tam z prken a plechů postavené obydlí.

Vedlejší není tak frekventovaná. Zatahlo se a po rovince se jede hezky. Rychle jsme si zvykli na jízdu s předními bágly. Kilometry přibývají, už jich máme 30 a snad jsme již na předměstí Bělehradu. Nikde tu nebyla žádná cedule. Nalevo teče řeka. Zkusíme se k ní dostat a třeba nás dovede do centra. Na břehu je malá cykloprodejna. Dali jsme řeč se solidním chlapíkem a dozvěděli jsme se, jak se dostaneme do Bělehradu a co tam stojí za to vidět. Přejeli jsme most přes Dunaj. Město vypadá zajímavě. Vidíme obrovské přístavy, ale všechno je hrozivě zašlé a strašidelné. Obrovské rezavé jeřáby, které od války určitě nejsou v provozu, nepoužívané lodě a zchátralé budovy. Ale už jsme na druhém břehu a jedeme se podívat na Kalemegdan, zdejší hrad.

Jedeme po úzkém chodníku, protože je na silnici docela provoz. Trochu jsem předním báglem štrejchla o zeď a už padám na zem. Inu, ta stabilita ještě není stoprocentní. Naštěstí jsem to ustála, spadlo jenom kolo, ohnulo se zrcátko a shodil se řetěz. Další závadu, nefunkční mikrofon od vysílačky, jsem zjistila až posléze na křižovatce; poté co jsem marně volala na Lud'ka, jestli jel doleva nebo doprava. Nakonec jsme se uslyšeli, ale bylo to napínavé.

Vydupali jsme prudký dokopec a jsme v centru. Doleva je to na hrad, doprava na pěší zónu. Tak jedeme na ten hrad. Ten se nachází na malém vršíčku přímo nad soutokem Sávy a Dunaje. Projeli jsme ho skrz naskrz, podívali se na hradby, kde byla výstavka válečné techniky a pak jeli na vyhlídku na město a řeku. Všude je spousta lidí, asi turistů. Je docela hic, tak jsme se usídlili v parku ve stínu ohromných stromů. Pojíždáme čokoládu a Luděk zkoumá, co je s tím mým mikrofonem. S podobnými závadami už počítá a veze náhradní mikrofony. Jeden váží asi 2 gramy, takže to není žádná významná přítěž.

Pak jsme přejeli do centra. Vyměnili jsme další peníze, protože ty, co jsme měnili včera na hranicích, jsme dali Láďovi na naftu a na poplatek za autoput. Dal se s námi do řeči sympatický pán s malým klukem, oba na kolech. Povídáme si rusky. Poslal nás k nějakému slavnému kostelu tady a říkal klučikovi, že až vyrostete, tak bude jezdit tak jako my. Luděk se ho ještě zeptal, jaké je nejlepší srbské pivo a on řekl, že Plzeňské. Bylo to opravdu milé setkání.

Po pěší zóně jsme se dostali do toho nejcentrovanějšího centra, ale překážíme spoustě lidí, tak jedeme radši rovnou k té bazilice. Už jí vidíme, ale když jsme na kruháku odbočili, zase jsme jí ztratili z očí. Ale už jsme u ní, tak jsme jí vyfotili a pak hledáme výpadovku na Smederevo.

Bohužel nás to zase navádí na autoput, který vede dál na jih na město Niš a to nechceme. Sjeli jsme z kopce. Šipky opět pouze na autoput. Ale to už na nás mává jakýsi strejda s kolem. Radí kudy jet. Bohužel musíme udělat několik kliček smyček, porušit asi sto dopravních předpisů (vesměs jednosměrky) a už jsme správně a funíme do kopce. Ještě jedno ujištění o správnosti směru Smederevo s obrovskou pevností na břehu Dunaje. Pán se hned druží, Ludčkovi potřásá rukou. A konečně je tu první směrovka na Smederevo. Tak hurá!

Na kopci je točna tramvají. Ohlížíme se za Bělehradem, prohlížíme si zdejší architekturu zvláštních panelových domů v balkánském stylu a už projíždíme předměstím, kde jsou zase ohromné vily. A na to že je sobota, je tu nechutný provoz. Nebo možná právě proto? Kolem silnice míváme spoustu obcerstvení, prasátka se pečou na rožni – aha, my jsme vlastně dneska ještě neobědvali. Sjíždíme z prudkého kopce. Jedu za Ludčkem a najednou vidím na zemi ležet naši vlajku. Asi jí vytrásl z flaškovníku. Konečně jsme za městem. Silnice se vine mezi kopci a před námi se to podezřele černá. Ochlazení a menší deštík by nebyl od věci. Napravo jsme zmerčili vjezd do sadu, tak to je místečko pro náš oběd. Stojí tu malá plechová budka, kam v případě deště vlezeme. Je totiž otevřená.

Ohřáli jsme si 800g konzervu masa se zelím. Konečně přišla SMSka od Ládi. Do Štúrova prý dorazil ve 4 ráno. Je to blázen. Za každou cenu jezdit na jeden zátah. Myslíme si, že je to nebezpečné, ale marné bývá naše přemlouvání.

Od Bělehradu se sem žene buřina a černý mraky. Než jsme pojedli, bouřka se přiblížila, tak jsme raději zalezli do boudy. Vevnitř je obložená dřevem. Sedla jsem si na dřevěný stůl kvůli lepší izolaci a Luděk opravuje mikrofon a tlačítko k vysílače. Moc mu to nejde, tak u toho trochu zuří. Ale aspoň zajíždí novou plynovou pájku, kterou si koupil speciálně kvůli opravám na cestách. Po úspěšné opravě pozorujeme blesky ze dveří budky. Bouřka rychle odešla, ale po ní ještě chvíli leje. Pomalu se chystáme na odjezd.

Musíme překonat asi 100 metrů zpátky k silnici. Bohužel cesta se změnila v bahno a louže. Kola se v mžiku obalila silnou vrstvou bláta, sakra, to je nějaký jíl nebo co?! Nabalilo se to na brzdy a na všechno, že ani není možné bicykl tlačit. Luděk mi pomohl a na silnici to očistíme. Jde to ale blbě, chtělo by to vodu a ty máme málo. Zběžně jsme vyšťourali to nejhorší bahno, aby se dalo jet a pokračujeme. Před námi je dokopec a se zadřeným kolem to jde ztuha. Následuje sjezd. Cestou dolů míváme myčku aut. Kola si ale bohužel umýt nemůžeme – nemají vodu. Tak jedeme dál a za chvíli stavíme na benzínce. Tentokrát jsme dostali svolení k očištění kol. Zaparkovali jsme za pumpou a ze záchodků v PET lahvích nosíme teplou vodu a asi hodinu kola pucujeme. Mezitím se znovu zatáhlo a ještě více ochladilo.

Když jsou kola jakž takž čistá, pokračujeme v klesání až na úroveň Dunaje. Pak zase stoupáme. Prší, ale v dešti se aspoň opláchnou poslední zbytky bahna z našich koleček. Pomalu se stmívá. Seshora jsou nádherné výhledy na Dunaj a na absolutní rovinu na druhém břehu. Dunaj je tady neskutečně široký - takovou řeku jsme ještě neviděli! A zase jedeme dolů, ale s tím rozdílem, že hledáme nocleh. Bude to tu asi krize díky permanentnímu osídlení. Sjeli jsme dolů a samozřejmě že jsme vjeli do nějaké vesnice. Ale ono je to jedno, domy jsou stejně všude. Jsme zase na úrovni Dunaje, ale už nikam nestoupáme. Jenže skrz samé „kuči“ (chaty a domy) to vypadá beznadějně. Dávno se už setmělo a my jedeme tmou. A pak je najednou cedule „Dobro došli“ (Vítáme Vás) a my vjíždíme do Smedereva. Tak to je blbý. Už začínám uvažovat, že bychom se poohlédli po nějakém kempu, když tu Luděk odbočuje na vedlejší silnici, kde je méně chat. Ale zase vede do kopce.

Stoupáme po děravé silnici, ale domy jsou tu pořád. Zkoumám jeden opuštěný sad, který na první pohled vypadá docela dobře, tak volám na Ludka, který jede hodně vepředu. Vrací se, protože to nahoře stojí za prd, ale detailnější průzkum sadu ukázal, že je tam všude bahno. Našel ale aspoň zralé třešně jako malou satisfakci. Jsme už u rozhodnutí poprosit někde u domorodců, ale nakonec to není potřeba. Luděk zmerčil malou odbočku a průzkum dopadl dobře. Vyvláčeli jsme kola do strmého kopce, kde je malý sad. Loupli jsme to do trávy mezi stromy na jediný rovný plácek a nazdar bazar. Právě včas, zase začalo pršet.

Smederevo

Denní (na kole): 83,2 km

Celkem (na kole): 83 km

Neděle 23.5. 2004 – 2. den

Pršelo celou noc a ráno je zima a zataženo. Sad je plný meruněk, ale jsou ještě zelené. Nevýhoda cestování takto brzy. Ještě ani léto nezačalo. Nechce se nám vstávat, proto snídáme ve stanu. Ráno přišel kdosi kosit trávu. Snažíme se být nenápadní a děláme, že tu nejsme. Je to ale marný, vědí o nás. Jsou to dva dědulové a anglicky se nás ptají, jestli jsme Rakušáci nebo Němci.

Sbalili jsme se, prohodili ještě pár vět s těmi pány a vracíme se na silnici vedoucí do centra Smedereva. Projeli jsme náměstí s hezkým kostelem. Luděk se zeptal na pevnost. Nachází se kousek od náměstí, nedaleko odsud, hned na břehu Dunaje. Ale na to, že jde o zdejší turistický pupek, je přístup k tomu pěkně ohavný. Musíme překonat koleje jakési tovární vlečky a po prašné cestě přijíždíme k hradu. Jinak je to moc pěkný. Jsou to tedy spíš hradby, ale uvnitř by se dalo i nocovat, kdybychom to věděli. Projeli jsme k části, do které se vybírá vstupné a chceme se podívat dovnitř. Mladý kluk hned vybíhá z pokladny ven a baví se s námi o Čechách, že tam prý má spoustu přátel. Nakonec nás pouští zadarmo.

Uvnitř je zrovna skupinka dětí s průvodcem. Chceme se přidat a něco se dozvědět, ale bohužel výkladu vůbec nerozumíme, tak to prolezáme sami a fotíme. Jde o obrovskou protitureckou pevnost na břehu Dunaje, tedy spíše o její zbytky. Hradby se táhnou na břehu v délce snad jeden kilometr. Po prohlídce si Luděk dotáhl střed a přiohlkli jsme se, protože je zima. Výpadek na Požarevac jsme našli na první pokus. Ve vsi Vranovo jsme si koupili jogurty, rajčata a banány a v zastávce autobusu jsme to všechno zas snědli. Krajina je rovinatá. Najeli jsme na hlavní silnici. Začalo slabě pršet. Provoz docela ujde. Už je to tady takové venkovské.

Projeli jsme Požarevac, docela hezké městečko, a odbočili na Petrovac. A hned je to do kopce. Přehazují na megarange, ale nejde to. Prosím Luděka o opravu, aby se mi jelo pohodlně. Zastavujeme hned u silnice a Luděk se s šroubovákem v ruce vrhá na přehazovačku. Jenže kolo na nakloněné silnici nestojí, kácí se na zem. Hned vidíme příčinu - prasklý stojánek. Tak to je průser, protože je zlomený držák nožičky a to je neopravitelné. Taková škoda - tohle byl nejlepší stojánek na světě a takový se, jako spousta kvalitních a dobrých věcí, již nevyrobí. Co se dá dělat, jedeme dál. Naložila jsem ulomený díl stojánku do bágů a tajně doufám, že to půjde opravit.

Vyjeli jsme ten kopec a zase ho sjeli, krajina dál je mírně zvlněná, ale silnice vede po rovině. Jelo by se hezky, až na to, že už prší docela hodně. V centru městečka Salakovac teče z kohoutku vlažná minerálka. Natankovali jsme jí do lahví a chvíli čekáme a svačíme tatranky pod stříškou malého obchodu naproti minerálce. Koupili jsme chleba, ale nemají máslo, jenom margarín. Tak to nebereme. Válečná náhražka másla není pro naše zmlsané jazyky dost dobrá.

V Petrovacu jsme zopakovali pokus o nákup másla, ale opět neúspěšně. Usídlili jsme se pod střešou u zavřeného obchodu a poobědvali chleba s lovečkem. Máme najeto 70 kilometrů, což je solidní. Ale leje strašně. Nedá se nic dělat, musíme pokračovat. Krajina je pořád stejná - široké údolí řeky Mlavy. Po výjezdu krátkých serpentýn se před námi objevily docela vysoké hory. Míříme k nim.

Jedu výjimečně první, když Luděk hlásí do vysílačky, že má defekt. Než jsem se vrátila, má už sundané kolo a dokonce už našel i díru. Nebylo to tak těžké; jak jsou kola díky dešti mokrá, tak se díra projevila syčením a bublinami. Bohužel je proděravělý i plášť. Luděk vyměnil duši a díru v plášti podložil kouskem staré gumy. Ale když nasazoval kolo zpátky do vidlice, zjistil, že je kolo totálně rozcentrované a „hází osmu“. Za silného deště to rychle centruje a nadává na Říčanský servis, kde si nechal kolo nově vyplést.

Bližíme se k těm horám a pořád hustě prší. Najednou jsme zmerčili cosi zvláštního napravo od silnice. Z roury tu tryská voda a kouří se z ní. Vypadá to jako prasklé potrubí nějakého teplovodu. Když jsme přijeli blíž, uviděli jsme vybagrovanou malou nádrž, do které vtéká teplá voda z široké trubky a ve vodě naloženého postaršího chlápika. Vypadá náramně spokojeně. A další lidi se chystají ke koupeli. Je to takové malé přírodní termálko. Luděku, co kdybychom se na chvíli také naložili do té teplé vody? Prosím...

Chvíli postáváme a váháme, ale když vidíme, jak se další lidé noří do vody, která teplotou vypadá těsně před bodem varu, odstavujeme kola k plotu a převlékáme se do plavek. Je to paráda, voda je krásně teploučká. Dali se s námi do řeči dva z nedalekého městečka Ždrelo. Voda je prý zdravá na klouby a na kůži. Ještě že tu jsme včas, protože v těsné blízkosti tohoto termálka už se cosi staví a to znamená, že termální voda poteče tam, kde na ní někdo bude chtít vydělávat. Zakrátko už bude koupel za peníze.

Dlouho se vyhříváme ve vaně. Vůbec nám nevadí, že nám drobně prší na hlavy. Pak lezeme ještě přímo ke zdroji a z rezavé trubky na sebe necháváme proudit horkou vodu. Ale dost labužničení, musíme zase kousek popojet. Jsme tak nahřátí, že nám ani není zima, když se oblékáme. Krásně zregenerovaní pokračujeme, až jsme dojeli přímo k těm horám.

Vjíždíme do úzké soutěsky. Vypadá parádně: silnice vysekaná do skály jako v Alpách a ve vysokých skalách nad námi je vybudovaná nějaká pevnost. Akorát že je pod mrakem a šero, tak to nefotíme. Jenže jak se tak koukám a kochám tím, co vidím kolem sebe, tak se nedivám na cestu před sebou. Vlítla jsem do louže, která ukřývala hlubokou díru. Kolo to rozhodilo a následoval pád na zem. Naštěstí se nic nestalo, ale toto byl můj druhý pád z kola za dva dny. Co se děje? ☺ Asi je to tou horkou koupání. Člověk je po ní jak omráčeným a chce se mu spát.

Pomaloučku začínáme pokukovat po noclehu, ale v hlubokých a úzkých údolích se noclehy hledají blbě. Po pár kilometrech jsme přijeli k malému monastýru Dorjan. Jdeme se tam podívat. Klášter je vybudovaný na skále nad řekou a přímo před ním je krásný travnatý plácek. Nikoho tu nevidíme, ale zevnitř jsou slyšet zpěvy modliteb. Zvoníme na dům vedle monastýru, ale nikdo neotevřívá. Po chvíli se otevřely dveře kostela a z nich vyšly dvě jeptišky v černých hábitech. Představujeme se, říkáme odkud jsme a že jsme přijeli na kolech a jestli bychom si nemohli postavit stan na tom místě u vchodu. Vypadají ale nechápavě a odmítavě, tak raději mizíme pryč. Neradi se vracíme zpátky na silnici a pokračujeme dál, ale bylo to divné místo a divné setkání s těmi lidmi. Možná byly pohoršeny setkáním s takovými otrhanci, ale možná že tím spíš by nám měly poskytnout přístřeší a teplé jídlo. Poutníci jsou přece církví opěvováni a mají všude dveře otevřené. Ale tady to asi nějak neplatí.

Naštěstí je o kus dál odbočka do lomu a cesta vede dál dolů k vodě. Luděk po krátkém pátrání objevil pěkný nepodmáčený plácek přímo u řeky. Z druhého břehu je slyšet nějaká hudba, tak jsme raději potichu a nesvítíme. Postavili jsme stan, všechno do něho naházeli a honem do sucha. Uvařili jsme si těstoviny nazvané „sýrové korbáčiky“ a za bubnování deště a hučení řeky tvrdě usnuli.

Ladne Vode

Denní: 90,5 km

Celkem: 173 km

Pondělí 24.5. 2004 – 3. den

Ráno neprší, ale je zataženo a zima. Z druhého břehu od časných ranních hodin řve rádio a ozývají se rány a motor traktoru. Asi jsou tam dřevaři. Během snídaneč vítr trochu rozhání oblaky a dokonce se objevilo i modro. Máme z toho radost, jsme totiž od včerejška dost promočení.

Projeli jsme lomem zpět na silnici, která pokračuje skoro kolmo do kopce. Tomu říkám rozcvička takhle po ránu! Koukáme kolem sebe na krásné hory, které se tu najednou vynořily a najednou prásk - Luděkovi bouchla duše. Zastavili jsme v prudkém kopci a koukáme na úplně zničený plášť. Díra v duši je opravdu solidní, má asi centimetr v průměru. Pokusila jsem se to zalepit, ale Luděk radši dal novou duši a vytáhl rezervní plášť. Za plotem nás sleduje děda, chvíli jsme si s ním povídali. Dal nám vodu, aby si Luděk mohl umýt ruce a po opravě se loučíme a pokračujeme. Je tu kratší sjezd do Krepoljinu, ale pak další stoupání. Následují serpentýny, průsmyk a dlouhý sjezd do Žagubici.

Žagubica má být město, ale je to docela díra, i když tu mají kolonádu a lucerničkama. V malém krámku jsme si koupili na svačinu tučné bílé jogurty a dva obrovské rohlíky. Prodavačka byla milá a příjemná. Při jídle pak pozorujeme život. Mísí se zde město s vesnicí. Je tu několik restaurací s předzahrádkami, moderně oblečená mládež korzuje s mobilama u uší, ale hned vedle jedou povozy, kravky jdou na pastvu a tak.

Ze Žagubici nás čeká další stoupání na sedýlko 875 m.n.m. Ze začátku je stoupání docela prudké, ale díky tomu jsme poměrně rychle nahoře. Míjí nás nějakí němci v autě, jedou do Sofie. Tady člověk moc turistů nepotká, proto nás hned oslovili, když nás viděli. Asi taky byli rádi, že potkali nějaké cestovatele tady na těch silničkách.

Všude kolem jsou hory, hlavně před námi, kam jedeme. Koukáme dolů do Žagubici, kde jsme byli před chvílí. Dohání nás malý deštík, ale už jsme skoro nahoře. Rychle mu ujíždíme, je tu krátký sjezdík a pak zase do kopce. Vidět jsou vysoké a skalnaté hory, možná jsou už v Bulharsku. Pohybujeme se totiž nedaleko od hranic.

Přijeli jsme k pastvinám. U malého statku se pasou krávy a černá prasátka. Dáme si pauzu. Svačíme a kravky zvědavě přihlížejí. Jedna dokonce přišla až k nám. Asi se jí líbíme, Luděk jí drbe a

ona olizuje moje kolo, hlavně sedlo a zrcátko. Děda od kravek si s námi povídá. Říká, že do Brestovačka Banji je to už jenom z kopce. To by bylo fajn, sem to bylo totiž asi 20 kilometrů do kopce. Je dosti chladno, Luděk naměřil 7,7 stupňů, tak jsme se na sjezd oblékli. Ale i tak Luděkovi mrznou nohy v sandálech a mně prsty na rukou.

Konečně jsme dole. Je tady o poznání tepleji a i mraky zůstaly v kopcích. Jedeme podél jezera, které nemáme na mapě. A už jsme u odbočky na Zlot, kde začínají Brestovačka Banja. Zkusíme, jestli tu nemají termálko, že bychom se zase vykoukali a ohřáli. Vjeli jsme do malého lázeňského městečka. Našli jsme teplý pramen léčivé vody dobré na žaludek a pak se tu motáme a hledáme koupele. Je tu jen pár domečků. Nemají tu veřejný bazén, ale zjistili jsme, jak to tu chodí. V pokladně jsme si koupili lístky, prodavačka je asi zároveň i majitelka, protože je moc ochotná. Vstupenky stály 80 dinárů a už nás vede do lázní. Je to malá přízemní budova a my scházíme do suterénu, kde jsou v malých místnůstkách bazénky pro maximálně 2 osoby. Super, máme svůj soukromý bazének, tedy spíš takovou větší vanu. Zašpuntovali jsme odtok a pak si napustili léčivou vodu 38°C teplou. Rozehříváme ztuhlé končetiny a pak se myjeme mýdlem a šamponem, paráda. Loučíme se, bylo to super.

Vrátili jsme se na tu odbočku na Zlot a stoupáme po ní pěknou krajinou. Před námi jsou hory, kolem louky a políčka, sem tam osamělé stavení. Nocleh jsme našli v jedné vesnici za opuštěnou asi školou; je tady pěkný plácek, prolézačky a skluzavka – ideální abych si opřela kolo bez stojánu. Povečeřeli jsme čočku s cibulí a potom zalezli do stanu. Je jasno, svítí hvězdy a je zima.

Brest. Banja

Denní: 77,0 km

Celkem: 250 km

Úterý 25.5. 2004 – 4. den

Vstáváme do slunečného ráda a sušíme, co se dá. Snídáme tuňáka v plechovce. Snažíme se totiž sníst konzervy a paštiky, které jsem v ohromném množství nakoupila, a které teď tíží Luděkovo bágly. Sjíždíme asi pět kilometrů do Zlotu. Brrr, je zima! Na sluníčku na chvíli zastavujeme, abychom rozmrzli a taky abychom si vychutnali krásné výhledy na hory před námi a na Zlotskou soutěsku.

Ve Zlotu měníme peníze. Doufali jsme, že to bude větší město, kde budeme moct koupit plášť, ale je to taková větší prdel a na kola tady nic neprodávají. I na jeskyni, která je odsud vzdálená asi 3 kilometry, jsme se museli zeptat. Není tady totiž žádná směrovka.

Jeli jsme kousek proti proudu řeky, kde začíná kaňon. A tam je vlez do jeskyně. Před vchodem je malý stánek se suvenýry a v něm holka. Vstupenky ovšem neprodává. Ty prodávají za mostem v hotelu. Přešli jsme visutý most a v hotelu, který je zařízen na mohutný nápor hostů, ale nikdo v něm není, se snažíme dohledat někoho, kdo by nás pustil do jeskyně. Dvě paní, asi zaměstnankyně, se tu vybavují, ale do jeskyně se jim s námi moc nechce. Nakonec se dohodly a půjde ta mladší. Zaplatili jsme 400 dinárů a jdeme.

Jeskyně je spoře nasvícená a baterka, kterou průvodkyně v pantoflích na podpatku drží v ruce, skomírá. Ale o to je prohlídka zajímavější a dobrodružnější. Jeskyně je docela pěkná, ale není v ní moc živých krápníků, protože už je tam sucho. Navíc se zde za tureckých válek skrývali lidé (jako důkaz se našlo několik kostí zvířat a lidí), takže jsou krápníky ulámané. Zapálenému výkladu bez problémů rozumíme.

Po prohlídce, která nebyla moc dlouhá, jsme si ještě vyběhli po chodníčku kousek nahoru soutěskou, udělali pár fotek a pak pokračujeme. Převlékli jsme se do kraťasů, protože se výrazně oteplilo. Cesta do Podgorace a Boljevace je mírně zvlněná a než jsme se nadáli, jsme tam. Přiblížila se špičatá hora Rtajn (1559 m.n.m.) stejnojmenného pohoří, kolem níž musíme projet. Nejprve nás ale čeká kousek po hlavní silnici. Vůbec to proti větru nejede. Luděk mi dotáhl vrzající střed a sám má s tím svým nějaké problémy. Ale snad vydrží a nevysype se.

Při odbočce na Rtajn láká hospůdka. Nalákala nás na pivo s jelenem a nakonec i na oběd. Dali jsme si závazek, že v každé zemi ochutnáme nějakou místní specialitu. Já jsem si objednala *pleškavici* a Luděk nějakou *leskovačku*. Než nám jídlo přinesli, napsali jsme si Pavlovi o předpověď. Odpověděl obratem, že to vypadá docela dobře. Teploty do 25° C a bez kapek, což je paráda. A už přinesli jídlo, to také vypadá velmi dobře. A je i chutné! Porce byly tak velké, že jsme nakrmili i vrabčáky, kteří tady žebrali. Sedíme totiž na terase hned na kraji u zábradlíčka.

Přejetí vyrazíme, Luděk má břicho jako balón. Navíc do nás zahučely 3 Jeleni. To jsme zvědaví, kam dojedeme. Ale stoupaní až do Rtanje, vesničky na úbočí pohoří Rtajn, je docela

příjemné, takže i s nacpaným břuchem se jede docela dobře. Ale ve vesnici a hlavně za ní je to tedy brutálně prudké. Navíc zrovna skončila škola, takže všude pobíhá spousta děcek a mají z nás legraci, jak funíme do prudkého krpálu.

Nahoře je to moc pěkné, zelené loučky a krásné výhledy. Dohodli jsme se na malé zkratce. Nepojedeme přes Sokobanju. Původně jsme chtěli jet do lázní, ale termálních koupení jsme si užili až až a tady ta zkratka vypadá, že bude asfaltová. Jenže asfalt byl jen do Rujište a tam bez varování skončil. Navíc to vypadá, že cesta skončila úplně. Stojíme v malé zaprášené vesnici, silnice se ztratila mezi domky a dál vede jenom úzká pěšinka posetá kuřinci. Nedá se nic dělat, musíme se opět zeptat místních. Poslali nás kousek zpátky na nenápadnou kamenitou odbočku, po které několik kilometrů skáčeme. Naštěstí to vede víceméně z kopce malým údolíčkem. Občas se nám do cesty postaví bílé skály a cesta se kolem nich kroutí jako had. Projíždíme pár křižovatek, samozřejmě, že nevíme, která cesta je ta správná, vždycky to nějak odhadujeme. Ale asi jsme blbě, protože už jsme dávno měli být na asfaltu a zatím projíždíme vesničky jako z minulého století. Prašná cesta vede středem obce, hliněné domy, kozy a krávy. A navíc je to zase do kopce! Konečně se to zlomilo a po chvíli jsme najeli na asfalt. Vymotali jsme se mezi dírami na hlavní silnici od Sokobanji. Hurá! To tedy byla zkratka za všechny prachy. Ale zase jsme se podívali do míst, kam bychom se asi jen tak nedostali, protože by normálního člověka ani nenapadlo tudy jet.

No nic, jsme na silnici, která vede do kopce na malé sedýlko. Takže jedeme do kopce. Po průjezdu vesnicí Čitluk jsme mysleli, že už jsme nahoře. Sjeli jsme kousek k řece, přešli jsme most, okoukli skalní zub a ... silnice vede zase do kopce !? Jak je to možné? Jedu první, Luděk se někde zdržel, takže ho můžu do vysílačky informovat o tom, že jsme na tom sedle pravděpodobně ještě nebyli. A po průjezdu vesnicí Cerovica se moje obavy potvrdily. Cesta vede pořád do kopce a to docela zprudka. Je to nekonečný, ale zase se otevřely pěkné výhledy na kopečky za námi a hlavně na špičatou horu Rtanj. Tu podle tvaru neomylně poznáváme.

A hele, přede mnou je nějaká cedule a vypadá jako značka průsmyku. A dokonce je tu i nadmořská výška. No ta je tedy závratná, jsme přesně 670 metrů nad mořem. Podle délky toho kopce bych odhadovala, že jsme podstatně výš. Řekla jsem Luděkovi do vysílačky, že pro něho mám dvě zprávy; jednu dobrou a jednu špatnou. Ta dobrá je, že už jsem nahoře na sedle, ta druhá, že jsme jen 670 metrů vysoko. Konečně mě dojel. Taky odhadoval, že budeme výš. No nevádí. Udělali jsme foto, trochu se přiblížili, protože nás čeká dlouhý sjezd a jedeme. Trochu jsem to podcenila, za zatačkou na sebe dávám ještě bundu. Sjezd i z tohoto miniprůsmyku je super. Silnice vede úbočím kopců, kroutí se a mizí dole v údolí. Navíc je tu kvalitní asfalt, dobrý pro rychlostní rekordy. Před námi se v dálí objevily další hory, ještě vyšší než ty, které jsme projely. No potěš!

Kolem nás je spousta noclehů a docela by i bylo vhodné to tady zapíchnout, ale bohužel nemáme vodu. Luděk se oprávněně bojí, že za chvíli vjedeme do vesnice a pak budou všude domy. A taky že jo. Vjeli jsme do vsi a vidíme, že až do města Knjaževac to nebude jiné. Tak to jsme v pasti!

U jednoho domku jsme poprosili o vodu a pokračujeme dál. Slunce zapadlo za obzor a my jsme vjeli do města. Teď už ho musíme projet. Předpokládali jsme, že to bude stejná prdel jako všechna předchozí města, ale když jsme vjeli do centra, valíme oči. Všude to žije, je to tu samý obchod, a přestože se šerí, všechno je otevřené. V malé pekárně jsme si koupili chleba a makovky a koukáme, že tu mají otevřeno běžně třeba i do jedenácti hodin do noci a to i průmyslové zboží. Legrační jsou jejich prodejny smíšeného zboží. Vedle potravin tu prodávají třeba obrovské pneu na traktor.

Kousek od pekárny je otevřený krámk s oleji a všemi možnými kapaliny do aut a mají tam i pár kol, včetně duší a plášťů. Tak jsme jeden rezervní koupili. Luděk pak řekl, že si ještě nikdy nekupoval plášť na kolo v půl deváté večer. Ještě sada klasických otázek odkud, kam a kolik km dáme denně a pak raději jedeme. Je už skoro tma a na zdejších děravých silnicích je to v noci dost o hubu. Za Knjaževacem jsme odbočili z hlavní, projeli pouličními lampami osvětlenou vísku Trhovište a konečně jsme mimo domy. Otevírá se tu skalnaté údolí. Trčící skály tušíme na pozadí tmavé oblohy, protože svítí měsíc. Musí to tu být krásné, ale máme smůlu, že to ve dne asi neuvidíme. Na druhý pokus se Luděkovi podařilo najít nocležiště na nepoužívané cestě u malého pole. Postavili jsme stan, pojedli chleba se sýrem a dobrou studenou noc.

Trgoviště

Denní: 101,6 km

Celkem: 352 km

Středa 26.5. 2004 – 5. den

Budíme se do zimy; i v noci byla zima, ale nebylo to tak hrozné jako včera. Ráno Luděkův teploměr ukazuje 3,1°C. Během snídani sem našťěstí dorazilo slunce, i když jen mezi stromy. Po snídani vyrážíme na další pouť. Cesta vede údolíčkem proti proudu řeky, takže mírně do kopečka. Jede se ale pěkně. Slunce už začalo pražit, raději jsme se namazali krémem. Projíždíme malé chudé vesničky Dolní a Horní Kamenici. Kolem jsou kopečky, ze kterých občas trčí bílá skála. V jednom místě jedeme jenom pár metrů od říčky. Za malou loučkou padá voda dolů ve vodopádu. Nemůžeme si nechat ujít možnost se vykoupat. Zaparkovali jsme kola, svlékli se ... když tu přijeli 3 policejní vozy – co nám asi chtějí? Přemýšlíme, co jsme udělali a už se vidíme v srbském vězení za mřížemi. Naštěstí se nic neděje. Policie zde zastavila za účelem malého pikniku. Z aut postupně vyskládali bagety a termosky s kafem, postávají a svačí. Pohodička ☺. Prohodili jsme s nimi pár slov, ale nijak víc se o nás nezajímají. Naopak je výhodou, že můžeme jít až dozadu pod vodopád a nemusíme se bát o naše kola a svršky nechané na louce. Voda je ale hrozně studená, takže se rychle zase oblékáme a pokračujeme v jízdě.

V Kalné jsme si koupili nanuky a 20 dkg vážených sušenek. Projíždíme řeku tekoucí z hor na pomezí Bulharska a Srbska. A v jednu chvíli jsme je i zahlédli, obrovská rozeklaná skála Babin Zub tam čněla k nebi. Stoupání přitvrdilo a slunce pere jako ďas. Poslední kilometry jedeme skoro z posledních sil. Konečně průsmyk! Uf, bylo to 32 km do kopce. Nahoře je zastávka autobusu, rodinka tu čeká na bus a my svačíme. Když přijel, otevřely se dveře a z nich vypadla nejprve motyka, za ní konev a potom stará babuška, které museli chlapíci pomoci ze schodů.

My potom prudce klesáme, silnice je děravá a na spoustě míst jsou uzavírky, protože se asfalt opravuje. Což je dobře, protože ty díry bývají dost hluboké. Klesáme až do Temsky, což je malá vesnice uprostřed hor. Nad námi se tyčí vysoká hora se sněhovými poli nahoře. Polorozpadlé hliněné domy a všude spousta odpadků – tak to je pro Srbsko bohužel typické.

Pokračujeme mírným stoupáním a vzápětí klesáním a potom jsme najeli na hlavní tah do bulharského hlavního města Sofie. Luděk si kamsi odskočil a mě zatím předjeli dva cyklisti, kluk a holka ze Švýcarska. Jedou do Istanbulu a odtamtud pak letadlem do Dillí. Jsou to první báglikáři v Srbsku, které jsme potkali. Oni ale pokračují po té hlavní dál, my odbočujeme do Pirotu, protože tu jednak mají vodní minihrad a jednak se chceme podívat do centra, zda tu nemají nějaký obchod se součástkami na kola. Po několika dotazech jsme ho našli, ale je to jenom taková dílnička a zrovna se rekonstruuje. Navíc kola, co tu opravují, jsou samé střepy. My potřebujeme stojánek na moje kolo, ale ty, co tady prodávají, jsou poněkud chatrné. Luděk se s těmi pány pokouší něco vyrobit z toho mého starého, a já čekám venku ve stínu. Je vedro, slunce má sílu, ale není to našťěstí takové to parno, kdy se nedá ani dýchat. Ve stínu, při sjezdech a hlavně v noci je docela chladno. Luděk vtipně poznamenal, že jsou tu teplotní rozdíly jako na měsíci ☺.

Tak, stojánek je jakžtakž opraven, ale jsem zvědavá, jak dlouho to vydrží, protože zlomené místo spojili chatrnou objímkou a omotali izolepou. Jedeme se někam najíst. Luděk by chtěl ochutnat burek, takže se motáme městem od pekárny k pekárně, ale už ho mají vyprodané. Prý ho dělají pouze ráno. Tak jsme koupili takové sladké kostky, ale byly strašně mastné a skoro nepoživatelné. Nakonec jsme sehnali chleba a normální máslo (ne margarín), což je tady docela problém a poobědvali jsme na náměstíčku s pomníkem ve tvaru komára nebo vážky. Zhodnotili jsme další postup a po jídle jedeme. Nejprve po takové planině mezi horami, všude jsou políčka, na kterých lidi dřou a okopávají s motykami. Přestože je už pět hodin, slunce nechutně praží.

Pak stoupáme, ale silnice našťěstí vede ve stínu. Nahoře se otevřely nádherné výhledy na hory za námi, městečko Piroto v dáli a my máme před sebou konečně sjezd. Zastavili jsme až před Babušnicí u benzínky. Nabrali jsme vodu a na tržišti koupili krásný cibule, rajčata a papriky. Stejně je zvláštní, že tu mají všechny obchody otevřené vlastně pořád; po celý den až do večera. Co si člověk zamane, to mají, v půl osmé večer si na tržišti koupí čerstvou zeleninu, jindy zase pečivo nebo plášť na kolo. Pokračujeme pořád dolů z kopce, snad 20 nebo 30 kilometrů podél řeky. Projeli jsme krásnou soutěskou, kde u vjezdu stály protitankové zátarasy. Takový ocelový 3D trojúhelník, našťěstí už byly odklizeny stranou, takže nám nebránily vjezdu. A stejně nejsme tank, takže bychom je hravě objeli.

Pokračujeme pořád dál a dál z kopce, brzy máme splněný denní limit (90 km) a pomalu hledáme nocleh. Jenže je to tu docela bída, tak se posunujeme dál. Sklon silnice se z ničeho nic změnil. Funíme do 10tiprocentního krpálu, megarange má co dělat, i Luděk jede na 1:1. Po kilometru urputného stoupání je vesnice s příznačným názvem Modra Stena. Pak je to jako na horské dráze, sjezd dolů a zase nahoru. Krajina je taková divná, všude jenom samá pole. Nahoře je tepleji, dole u vody

chladno. Dojeli jsme až do Svode, kde jsme odbočili a po pár kilometrech jsme byli v hledání úspěšní. Zajeli jsme po polní cestě dolů a kousek od říčky postavili stan. Na to, že už je tma, jsme našli perfektní místo. Svítí měsíc a je docela zima. Zalezli jsme tedy do stanu, uvařili si těstoviny a u jídla poslouchali bývalé rádio Svobodná Evropa. Dozvěděli jsme se, že úředními jazyky Evropské unie jsou i čeština a polština. Ale možná se nám to jenom zdálo, protože jsme u vysílání oba nějak usnuli.

Svode

Denní: 109,3 km

Celkem: 461 km

Čtvrtek 27.5. 2004 – 6. den

Ráno svítí slunce, ale bohužel ne na náš stan. Přesunujeme se tedy kousek dál na sluníčko a snídáme chleba s paštikou, sýrem, cibulí a rajčaty. Luděk našel na zápěstí klíště. Bylo prisáté přímo na žíle. To si někdo umí vybrat místo, napojit se hned na zdroj ☺.

Po snídani vyrážíme. Stoupáme hlubokým údolím. Tak hlubokým a úzkým, že na jeho dno nedopadají teplé sluneční paprsky, takže jedeme pořád ve stínu. Nic tu není. Konečně jsme přijeli do malé vesnice. Jsou tu asi 3 domy a jmenuje se to tu nějak jako „Sara reka“. V průřevu krámečku jsme si koupili pivo a minerálku, že si venku na schodech chvíli sedneme. Ochomýtá se kolem nás pár lidí tmavší pleti, ale nejsou nějak drzí; jsou spíš zvědaví. Ve velmi přátelské atmosféře si s nimi asi půl hodiny povídáme a potom se zvedáme k odjezdu. Bylo to jedno z nejmilejších setkání na naší cestě. Nedá se to popsat ani nafotit, nešlo vůbec o žádná velká slova nebo skutky, jenom to byl strašně milý zážitek.

Stoupáme dál do Črné Travy. Sklon je ucházející, ale moc to nejede. Ubývá stínu a docházejí síly. Dlouhé kilometry jedeme raději v protisměru, kde je stínu víc. Do vysílačky skládáme z vedra básničky.

Konečně vjíždím do Črné Travy. Je to malé městečko uprostřed lesů a hor. Zajela jsem po hlavní na náměstí, kde na sebe vždycky čekáváme, když nejedeme společně. A co nevidím, Luděk už se zase s někým vybavuje. Je to mladý chlapík, který také jezdí na kole, dokonce je členem MTB týmu. Když jsem přijela, chlapi se rozloučili a my si jedeme koupit nanuky, neboli sladoleady. Podle toho pána by to k Vlasinsku jezeru mělo být už jenom slabých 8 kiláčků, mírně do kopce, ale hned za Črnou Travou je stoupaní 8%. Tak na lehkém kole by to možná bylo mírné, ale s těmi našimi naloženými oři to jde pěkně ztuhla. Po třech kilometrech se sklon trochu zmírnil, údolí rozestoupilo a z říčky se stal slabý potůček. A také se zatáhlo, což je docela příjemné. Krajina kolem je moc hezká, Jehličnany a zakrslé břízy, skoro jako někde na severu. Naše rychlost se zvedla, chvílemi jedeme víceméně po rovině, tak to sviští pěkně. Konečně se objevila travnatá hráz jezera a po krátkém prudkém dokopci jsme na úrovni vodní hladiny. Je tady zákaz focení, ale i tak jsem zastavila a čekám na Ludka, který jede za mnou, protože si byl odskočit. Několik kilometrů pak jedeme podél jezera. To se nachází na náhorní plošině. Podle mapy bychom měli být 1260 metrů vysoko, ale rádi bychom si to ještě ověřili. Kolem nás trčí hory vysoké cca 1800 metrů a nezdá se, že by převyšovaly okolí o více než nějakých 500-600 metrů.

Dojeli jsme do Vlasina Rid, malé vesničky u jezera. Naše další cesta by se teď měla odklonit a měli bychom zase sjet dolů. V malém obchůdku nemají chleba, tak jsme si koupili jenom pití a jedeme hned dolů. Podle místních nadmořská výška odpovídá mapě. Tak to jsme rádi, je to taková malá odměna za ten půldenní výšlap.

Sjezd z této strany je hodně prudký. Silnice se kroutí v serpentýnách a těžce nabytou nadmořskou výšku rychle ztrácíme. V jedné zatáčce mě Luděk předjíždí. Letným pohledem zjišťuji, že mu na jeho kole něco chybí. Nemá vlajku! Okamžitě zastavujeme a radíme se, co dělat? Na předloňské cestě jsme o vlajku také přišli, ale to bylo až ve Slovinsku, kde už naše cesta pomalu končila. Nyní jsme na začátku a vlajka je náš maskot. Sice máme náhradní, kterou vezu já vzadu na báglech, ale to není ono. Navíc tato byla pěkně přišitá k svařovacímu drátu. Tak co teď? Vykašlat se na to? Vrátit se? Ani jednomu z nás se zpět nahoru nechce. Vlajka může ležet třeba jenom za tou poslední zatáčkou, ale taky klidně až nahoře a my už jsme pár kilometrů dolů sjeli. Nakonec se Luděk rozhodl, že si sundá bágly a na prázdném kole pojedou nahoru zkusit praporek najít.

Seshora ale jede pomalu a opatrně tranzit. Řidič kouká z okýnka. Voláme na něho, jestli někde neviděl naši vlajku (zastavu). Zastavuje a říká, že nic neviděl, že asi ulítla a je fuč. A že prý máme

dojet dolů a koupit si novou. Tak jsme řekli, že tato byla ručně šitá a že se pro ní Luděk nahoru vrátí. Chceme se rozloučit, když tu chlapík startuje auto, že pro ní zajede on. Luděk se nesměle ozval, že by jel taky, ale to by si musel vystoupit děda, který je jako spolujezdec. Ten sice moc nechápe, co se stalo a proč děláme tolik cavyků kolem nějaké vlajky, ale než jsem mu to stačila vysvětlit, chlapi jsou zpátky. Luděk drží v ruce náš slavný praporek, který je jenom trochu ušpiněný od aut, co ho za tu chvíli stačily přejet. Chlápek je docela dobřejší typek, hodně veselej a akční. Radí nám, ať si zastavu pro příště raději přilepíme, protože jsou dole dlažební kostky a mohla by nám zase vyskočit. Na památku jsme provedli několik fotek, které máme v plánu mu poslat a pak se loučíme.

Vlajku jsme pořádně připevnili a pak pokračujeme ve sjezdu. Opravdu se za chvíli asfalt proměnil v drkotavé kostky a silnice je dost hrozná, protože vypadané části dlažby jsou buď spraveny asfaltem, nebo nejsou spraveny vůbec. Celých nekonečných deset kilometrů poskakujeme po kostkách a snažíme se vyhnout alespoň těm největším dírám. Projeli jsme kolem elektrárny s obvyklým zákazem focení. V malém krámku jsme si koupili chleba a salám a pak to jedeme někam sníst. To se povedlo až v Surdulici na lavičkách. Po pozdním obědě na špinavé pěší zóně malého podhorského města pokračujeme ve sjezdu, naštěstí už po normálním asfaltu a ne po těch příšerných kočičích hlavách.

Nad horami, ze kterých jedeme, se černají mraky a před námi se strmí další kopce. Za nimi se nachází obávaná provincie Kosovo. Na letošní cestě jsme se této oblasti chtěli raději vyhnout, proto naše další cesta povede podél řeky Južna Moravy až do Makedonie. Údolí je široké a hodně obydlené. Vede tu železnice, autoput a naše cesta. To jsem zvědavá, jak tady budeme hledat nocleh.

Naší malou silničku podél řeky jsme našli bez sebemenšího problému. Jedeme sice proti proudu řeky, ale je to spíš taková rovinka. V Stubai jsme doplnili vodu a dumáme nad mapou, jak je daleko Makedonie a Skopje, abychom si další postup dobře rozvrhli. Suma sumárum to vychází tak, že bychom tady někde měli přespát. A nocleh bychom měli najít co nejrychleji, protože za 12 kilometrů je okresní město Vranje. Tak zkusíme něco najít.

Vypadá to ale beznadějně, všude jsou pole a kuči. Navíc jedeme podél autoputu, což je zde jenom obyčejná silnice, asi jako na Budějovice. Před sebou už vidíme Vranje. Nechce se nám vjíždět takhle navečer do města. Zastavili jsme a Luděk dalekohledem zkoumá kopce nalevo od nás, zda by tam nebyla nějaká šance. Vypadá to, že to bude jediná možnost. Odbočili jsme na Vranjska Banja a musíme je projet, chceme-li se dostat k lesům za nimi. Všude kolem rostou úplně rudé vlčí máky!

V malém městě jsme se pokusili nabrat směr kopce a louky. Jedeme jen tak podle přibližného směru. Asfaltka vede strmě vzhůru, tak snad jedeme dobře. Projíždíme mezi domy se zahrádkami a najednou je tady vysoký plot a za ním garáže plné vojenských vozidel a sklady vojenské techniky. Vše mají vyskládáno volně za plotem, ale je tu opět zákaz focení, což se dá na takovém místě pochopit.

Ještě nás čeká pár serpentýn, ulice plná hrajících si dětí a už jsme minuli poslední dům. Silnice se změnila v prašnou a lidem na zahrádkách musí být jasné, za jakým účelem sem jedeme. Je to sice divný pocit, že o nás budou vědět, ale nemáme jinou možnost. Cesta vede pořád prudce do kopce, ale ocitli jsme se v lese. Pokračuje to dál k malému lomu, ale tam se mi moc nechce. Luděk se po rychlém průzkumu vrací a nakonec jsme to zapíchli na docela pěkném místě. Cesta se totiž rozdvojila, takže jsme se vydali po té, co nevede k tomu lomu. A tam jsme našli loučku s perfektním výhledem na město, údolí a hory Kosova. Rozléhá se tady zvuk města a autoputu, štěkot psů a pískání brzd.

Všimla jsem si, že nás z povzdálí šmírují tři malí kluci. Vařím krupicovou kaši a Luděk mění plášť *made in Jugoslavia*, který si předevířem koupil. Kluci jsou zvědaví, hlavinky jim vykukují ze zelené trávy. A jsou děsně nenápadní ☺. Zamávali jsme na ně, ať k nám přijdou. Slyšeli jsme vzrušené hlasy a poté se dva pomalu přišourali. Ten třetí, tmavší pletí, se styděl a odběhl pryč. Docela dobře si s nimi rozumíme, je jim 10 a 13 let a učí se ve škole anglicky a rusky. Moc dobře ale neumí, jenom pár slovíček a frází. Nikdy prý nebyli mimo Srbsko. Luděk je hned zapřáhl; napumpovali mu kola, nalili vodu na ruce, zabalili plášť a pomohli postavit stan. Pak se sebrali, že už musí zpátky domů, tak jsme se rozloučili a zalezli. V noci bylo teplo, ale přišla předpověď od Pavla, že se má ochladit a přšet.

Vranjska Banja

Denní: 99,1 km

Celkem: 560 km

Pátek 28.5. 2004 – 7. den

Probudili jsme se do slunečného rána. Pták se nám *vytento* na stan, mravence mám v báglu. Vyrážíme bez snídaně, protože Luděk včera večer ke kaši snědl poslední chleba. Ale to nevádí, do Vranje je to kousek a tam si chceme dát burek. Sjíždíme, co jsme včera pracně vyfuněli a najíždíme zpátky na silnici. Než jsme se nadáli, jsme v centru Vranje. Luděk tam přijel jako první a než jsem se tam doploužila já, zjistil, kde je cykloobchod. Luděk totiž shání nový střed pro jeho kolo. Ten starý se od začátku cesty viklá a vrže. Prodavač ho pozval na kafe a společně čekají na syna, až odněkud ze servisu přiveze slovenský střed zn. Kinex. Čekám na něho na náměstí u kol a pozoruji okolí.

Vranje je dost hrozný město. Provoz, smrad z autáků, prach a spousta lidí. Konečně přichází kluk s náhradním středem, ale Luděk bohužel potřebuje jiný rozměr. Takže smůla. V malé směnárně jsme vyměnili 5 Euro za dináry a jedeme na ten vysněný burek. Luděk ze servisu přinesl spoustu informací o nedalekém Kosovu. Že prý je tam hranice jednotek KFOR, ale není tam nijak nebezpečno a lidi jsou prý v pohodě.

Dole na náměstí je malá pekárna a obrovský nápis BUREK na skle. Kola jsme nechali před vchodem a nasáčkovali se dovnitř. Objednali jsme si každý jeden se sýrem a jeden s masem. Srbové jsou burkem posedlí, stojí na něho dlouhé fronty a čekají, až se udělá. Je to ale moc dobré - těsto podobné listovému plněné mletým masem nebo speciálním sýrem. Podle vzoru místních si k burku dopřáváme bílý tekutý jogurt a je to vážně osvěžující kombinace.

Po jídle pokračujeme podél autoputu. Je pravda, že určité výhody oproti normální silnici ten autoput má. Nevede přes vesnice a místo křižovatek jsou nadjezdy nebo mosty. Zato naše cesta je fakt *kaput*, jak se o ní vyjadřoval taxikář z Vranje, když nám radil, kudy jet. Ale docela to sviští, Luděk se na chvíli chytil traktoru a jinak se nic neděje. Pořád se držíme toho autoputu, když tu najednou naše cesta odbočuje a vede kamsi prudce do kopce. A nahoře mizí asfalt. No to bychom nebyli my, kdyby nás toto nepotkalo. Ale nedá se nic dělat. Rozbitou cestou sjíždíme k nějakým domům, je to fakt docela hrůza. Při nejhorším pojedeme po tom autoputu. Už vidím Luděka, jak se zase s někým vybavuje. Uprostřed prašné silnice stojí auto a kolem tlupa dětí. Mezi nimi Luděk živě diskutuje s chlápkiem středního věku. Jak jsem z rozhovoru pochopila, pán je albánský učitel, žije zde a na škole učí děti albánské menšiny. Školu jim prý postavili Američani.

Pozval nás na pivo do nedalekého stánku. Měl to být asi malý obchůdek, ale uvnitř bylo naskládáno jenom pár krabic se sladkostmi a balené limonády a pivo. Venku stál slunečník, stolek a pár židlí. U piva a minerálky si pak povídáme o tom, jaké to tady bylo v roce 1999, kdy jim Srbové vymlátili domy (a možná i zuby, protože tento relativně mladý člověk měl jenom jeden zub). Jsme středem zájmu, kolem nás se nakupila spousta dětí a se zatajeným dechem poslouchají, i když nám asi moc nerozumí. Některé jsou trochu zvědavější a zajímají se o techniku na našich kolech. Vyměnili jsme si adresy, že určitě pošleme fotky a po krátké ale příjemné pauze zase pokračujeme. Po čtyřech kilometrech prý zase začne asfalt, tak to máme vydržet.

Krajina se trochu změnila. Uprostřed každé vesnice trčí minarety jako zbraně hromadného ničení a prý tady všude žijí Albánci. Konečně jsme zase zpátky na asfaltu. To je stejně srandovní, jak je asfalt mezinárodní slovo. Zajeli jsme na benzínku, jestli tam nemají vzduch, ale bohužel jim nefunguje kompresor. Cesta se významně zúžila, dírami v asfaltu prorůstá tráva, skoro jako kdyby se silnice nepoužívala. Po chvíli jsme dojeli k ohromné kupě hlíny. Tak a jsme na samém konci Srbska. Sice tu vedou stopy od aut, jak se to někdo pokoušel objet, ale my se musíme vrátit a do Makedonie jet normálně přes celnici.

Protože jsme pořád na dohled od autoputu, přetahali jsme kola po travnatém poli a jsme tam. A hned za zatáčkou je celnice. Celník je Turek a je to velký srandista; směje se že prý tam není Makedonie, ale Turecko a pak se shání po vízech. Ta naštěstí máme, takže nás pouští a my opouštíme Srbsko a vjíždíme do pro nás nové země, do Makedonie.

Srbsko: najeto celkem 614 km

Kapitola třetí – MAKEDONIE

Tak, a jsme v Makedonii. Po deseti kilometrech nás čeká město Kumanovo, proto jsme se rozhodli zůstat na autoputu. Navíc je tu směrem od Srbska malý provoz. V Kumanovu začíná podle mapy dálnice na Atény, ale ve skutečnosti jsme na ní najeli již před městem a malý kousíček po ní musíme jet. Pak jsme uhnuli do centra.

První dojem z makedonského města je otrěsný. Šílenej blázinec, směsice smradu z aut, hluku motorů a troubení. Vidíme otevřený obchod s koly, tak se jde Luděk podívat, ale vrací se s tím, že tam prodávají jenom samé šunty. Centrum jsme našli bez problémů, vyměnili jsme peníze – nemají tu žádný kurzovní lístek, nic. Prostě Luděk vstrčil do okýnka zbylé dináry a 15 euro a ruka mu za to vyplácla makedonské dináry. Nedostali jsme ani žádné potvrzení o výměně. Zajímavé.

Pak jedeme najít nějaký obchod, což je docela problém, protože tady žádný nemají a to ani na Titově náměstí. Všude jsou jenom restaurace nebo obchody s cetskama. Dokonce jsme objevili i jednu internetovou kavárnu a teprve posléze i potraviny. Je to sice samoška, ale polovinu věcí mají stejně za pultem a musíme poprosit prodavačku, aby nám to podala. Koupili jsme si kuřecí šunku, chleba a párky k večeři a na zídce u školy jsme se pak naobědvali. Pozorujeme okolí. Jižanský temperament se tedy nezapře; město je pěkně divoké, moderně oblečená mládež jezdí na skútrech, neustále na sebe pořvávají – kam se hrabe Itálie. Po jídle jsme se zvedli a jedeme prozkoumat to Internet Café, které se ukrývá v útrobách zašlého domu. Naštěstí nás ohavnost vchodu neodradila a my jsme vešli do malé kavárničky. V potemnělé místnosti hraje techno muzika a u stolků s počítači sedí pár shrbených mladých lidí. Cena za hodinu je 40 dinárů, za půl hodiny 20, což je super. Kvalita připojení je rychlá asi jako u klasického modemu, ale možná to bylo jenom tím, že jsme se připojovali na české weby. Napsali jsme vzkaz na www.ePastorek.cz a Luděk si ještě ve své e-mailové schránce zrušil přeposílání zpráv na mobil. Vešli jsme se akorát do té půlhodiny, zaplatili dvacku (našich asi 12 korun) a jdeme odsud. Jsme trochu nervózní, kola jsme totiž nechali stát dole v tom hnusném průchodu.

Konečně opouštíme Kumanovo, je to fakt děs. Na silnici jsou kostky, všude prach a smrad ze zplodin starých aut. Navíc jedeme do táhlého kopce, ale po chvíli se to všechno kolem trochu uklidnilo a už zase projíždíme vesnicemi. V oparu nalevo od nás vykoukly hodně vzdálené hory se zasněženými vrcholky. Prý šlo o pohorie Šar Planina, které je bohužel nepřístupné, protože leží na hranici s Albánií a je tam problém s uprchlíky. Na benzínce bereme vodu, obsluha sama otáčí kohoutkem. Voda je lehce minerální. Pán pak zmizel v útrobách prodejny a vrátil se zpátky se dvěma půllitrovými lahvemi Coca-Coly. A když pak jedeme dál, všichni nám mávají a troubí na nás, ale je to docela příjemné. Máváme jim taky. Den se pomalu chýlí ke konci a navíc se blíží Skopje – chtělo by to začít přemýšlet o noclehu. Ještě bychom potřebovali koupit toaletní papír. Zastavili jsme v jedné vesničce u malého smíšeného zboží, ale hygienické potřeby bohužel neměli. Prodavač mi nabídl ubrousky. Ihned se kolem nás seběhlo několik místních lidí; jsou děsně srandovní, taková tmavší a říkají, že celé to území tady kolem je jejich – Albánců.

A my pokračujeme a zcela vážně už hledáme nocleh. Nejsou tu žádné lesy, jenom holé planiny a pole. Napravo hoří velká skládka, čmoudí se z ní až na silnici. Nalevo odbočuje cesta do nízkého borového lesíku. Zajeli jsme tam, protože to bude asi naše jediná šance. Na první pohled obyčejné stromy jsou při bližším průzkumu načernalé (asi ohořelé) ale roste tu normálně tráva. Na zemi se válí spousta odpadků. Zajíždíme dále, tohle je přeci jenom hodně ošklivé místo, ale o moc lepší asi nenajdeme. Svah se prudce svažuje v malých teráskách hluboko do údolí. Luděk nakonec našel pěkný plácek na jedné nižší terase mezi borovicemi. Sem už oheň nezasahoval, stromy jsou svěží, zelené a zdravé. Akorát jak nebyl problém se dostat sem dolů, o to horší bude zítra ráno vyvláčet kola nahoru.

U bramborové kaše a párků dumáme, k čemu tyto terásky mohly sloužit a pak posloucháme makedonské rádio. Na středních vlnách trochu praská vzdálená bouřka, ale tady jsme relativně v bezpečí. Pak jsme zalezli do stanu, kam vítr občas přinesl smrad ze spáleniště, ale dalo se to vydržet.

Umin Dol

Denní: 82,6 km

Celkem: 643 km

Sobota 29.5. 2004 – 8. den

Ráno svítí slunce, ale příjemně. Ještě to nejsou taková ta rána, kdy je pařenice hned od kuropění. Snídáme chleba s nutellou, ale v žaludku si necháváme místo na případný burek. Luděk objevil snazší cestu, po které jsme vytlačili kola zpátky na silnici a jedeme. Čekal nás úžasný sjezd dolů do Skopje. Těšila jsem se, že budou vidět ty hory, které jsme včera zahlédli, ale dneska je opar a viditelnost tudíž slabší. Jsou vidět jenom nižší kopečky nad Skopje a na tom největším se k nebi tyčí ohromný kříž. Silnice do Skopje nás navedla na magistrálu a míříme přímo do centra. Napravo jsme

zmerčili malý cykloobchůdek. Nic v něm ale nemají, zase ty samé střepy jako včera v Kumanovu. Prý ve Skopje nic lepšího nenajdeme. Tomu se nám ale nechce moc věřit, je to přeci jenom hlavní město.

Tak jedeme dál. Provoz na silnici ujde a po chvíli jsme v centru. Je tady obrovské tržiště, staré domy a všude trčí mešity a minarety. My ale v první řadě potřebujeme najít nějaký normální cykloobchod. Zajeli jsme mezi domy, že se někoho zeptáme a hned se nám nastrčil do cesty pán na docela moderním kole (něco jako náš Favorit, ale na zdejší poměry můžu s klidem mluvit o moderním kole). A jak se tak s pánem snažíme domluvit, slyšíme odněkud češtinu. A už se k nám žene mladý kluk, prý rok a půl dělal v Mariánských Lázních. Tlumočí naši prosbu pánovi, který nám nabídl, že nás k potřebnému servisu doveze. A klukovi jsme slíbili, že se sem ještě vrátíme.

Motáme se mezi auty zpátky na tržiště a pak jsme zajeli do postranní uličky vedoucí ke staré mešitě. Zavedl nás k miniservisu, kde opravují všechno možné (auta, kola i motorky), ale něco takového jako je Luďkovo kolo, vidí poprvé v životě. Ale poradili mu jiný obchod u řecké ambasády. Jenže to absolutně nevíme, kde je, ale třeba nám poradí ten druhý. Stejně jsme slíbili, že se tam ještě zastavíme.

Burim, mladý Albánc, nás pozval na kafe. Prodává zde v elektru spotřebiče Gorenje. V Mariánkách prý prodával šperky a zlato. Moc toho nenamluví, ale česky umí dost dobře a hlavně si to vše ještě pamatuje, hlavně typicky české „ty vole“. Je to muslim, 5x denně se modlí a stěžuje si, že město obsadili Makedonci. Dokonce i ten kříž nad městem, nazvaný Vodno, postavili oni, aby tím ukázali, komu zdejší území patří a jaké náboženství zde vládne. Po chvíli je ale jako na trní, že se musí vrátit zpátky do prodejny. Rozloučili jsme se, napsali si jeho adresu a jedeme najít tu prodejnu.

Přejeli jsme most, ale ještě několikrát jsme se museli doptat, kudy tudy k řecké ambasádě. Motáme se podobnou čtvrtí jako je pražský Smíchov a hele, na rohu je otevřená malá burkárna. A protože s plným žaludkem se lépe hledá zapadlý obchůdek, zašli jsme na jeden se špenátem. Shodou náhod se u vedlejšího stolku cpe burkem pán, který přesně ví, co hledáme a přesně nám poslal cestu k servisu Vučko. A když jsme pak vyjeli, tak nás předjel další chlapík a ptal se, co potřebujeme. Když jsme mu to řekli, zavedl nás přímo až k servisu.

Když Luďek zmerčil za výlohou díly značky Deore, zajásal. Konečně jsme natrefili na správný obchod. Obsluhuje nás sám pan majitel. Středy mají asi 3 druhy, to by bylo aby žádný z nich nepasoval! Mezitím, co se o to pokouší, ptám se na stojánky. Ta oprava z Pirotu totiž vydržela jenom do druhého dne. Chlapík se šel se mnou podívat, jaký mám na kole nyní a potom z hlubin skladu vytáhl jeden hodně podobný, ale bohužel bez možnosti nastavit délku nožičky. Že prý by mi jej dal grátis, ale zkusili jsme ho a naložené kolo se kácí, taktak jsme ho stačili zachytit.

Maník je děsně akční, opravdu se nám snaží pomoci. Navíc perfektně rozumí všemu co říkáme. Vzápětí se to vysvětlilo, poměrně často totiž obchoduje s českou republikou. Zejména se Zlínem a Frenštátem. Zaměstnal celý personál, aby mi spravili prasklý stojánek. Nejprve se to pokusili svařit, ale litina vařit nejde. Tak odněkud vyhrabali ocelovou trubku, tu nasadili na stávající nožičku a tím vytvořili dlahu. Celé to pak zapevnili šrouby a vypadá to, že to drží. Ještě se mu podařilo vnutit nám čínskou cyklistickou pláštěnku, protože předpověď říká, že přijde déšť. Tak jsme koupili jednu na zkoušku za nákupní cenu 12 euro, prý s tím obchoduje jeho kamarád.

Na závěr jsme se všichni hromadně před Vučko company (nejlepším cykloservisem na Balkáně) vyfotografovali, dostali jsme vizitku a číslo na mobilní telefon a prý kdyby se nám cokoliv stalo, máme zavolat a on má kamarády i v Řecku a mohli by nám pomoci. Tak děkujeme, loučíme se a vyrážíme na další cestu s novým středem a opraveným stojánkem.

Ale nechci město jen tak opustit, aniž bychom si prohlédli zdejší památky. Kola máme opravené, žaludky naplněné, tak to chce trochu kultury. Ve Skopje se nachází mimo jiné známá mešita Mustafa Paši. Vystoupali jsme k ní a máme štěstí – zrovna probíhá motlitba a jsou otevřené dveře dovnitř. Tam stojí ale pouze muži, ženy během obřadu dovnitř nesmějí. Venku před branou jsme potkali 3 muslimky v šátcích. Prý jsou z Tetova, jedné z nejproblémovějších oblastí v Makedonii. Luďek se dovolil a jde dovnitř a já čekám venku a pozoruji opozdilce, jak spěchají na polední motlitbu. Venku si zují boty, umyjí nohy a dovnitř vcházejí s čistýma nohama. Po skončení obřadu vycházejí ven a dovnitř vidím vcházet mladou ženu, asi turistku. A i ty tři z Tetova se šly podívat, tak jdu taky. Vevnitř nic není, ale je to hezký zážitek.

Potom se už chystáme opustit město, ale nejprve musíme zase zpátky přes centrum. Projíždíme úzké uličky s malými krámkami a hospůdkami. Ráz města je orientální. Kocháme se, až jsme nějak zabloudili. Ocitli jsme se na rallye aut YUGO. Malá autíčka velkou rychlostí jezdí po silnici tam a zpátky a kolem očumuje spousta lidí. A zase slyšíme češtinu. Dal se s námi do řeči chlápek, přes

rameno kamera NIKON. Má prý švagrovou má prý České republiky. Je to typický Makedonec. Mluví o minaretech jako o *peršingách*, o Albáncích říká, že jsou to *islámští fundamentalisté* a že se prostě navzájem nemají moc rádi. Cizinec prý nepochopí proč, ani ta jeho švagrová to zpočátku nechápala, ale teď už ví, o co jde. A ještě taková perlička, vesnice Aračinovo, kterou jsme dnes ráno projížděli, byla prý v roce 1999 centrem teroristů. Doporučuje nám jet na Ohrid, ale Tetovu a Gostivaru se prý máme vyhnout, nebo tam nejezdit v noci. Stále tam prý hrozí nebezpečí teroristického útoku. Tak vida, máme názor i z druhé strany, zatím jsme v Makedonii mluvili jenom se samými Albánci. Rozloučili jsme se a jedeme na výpadovku.

Najeli jsme zpátky na tu magistrálu a pokračujeme po ní dál. Provoz je hodně slabý, jede se skvěle. Ale jako na potvoru se zatáhlo a žene se sem děšť. Zabalili jsme věci do igelitů a pokračujeme. Magistrála se změnila v dálnici a bohužel se nedá jinak, musíme po ní pár kilometrů absolvovat. Začalo se blýskat, tak jsme hupsli pod střechu benzínky a abychom tady jen tak netrčeli, koupili jsme si pivo a čokoládu a čekáme. Děšť ale nikde, tak se vydáváme dál. Bojujem s protivětrem a taky trochu ze strachem z případné pokuty, ale jak jsme stáli u té pumpy, tak kolem projížděl taky nějaký cyklista, tak třeba tu není zakázané jezdit po dálnici na kole. Stejně tady moc aut nejezdí.

Blýská se už i před námi a protivětr žene bouřku přímo na nás. Jsme na otevřené planině, tak honem pod most. Jsme od něho jenom kousek, ale bouře se žene dost rychle a při vzpomínce na Litvu se docela bojím. Ale už jsme pod dálničním mostem. Zalezli jsme po betonovém náspu až nahoru a koukáme na projíždějící auta a na letadla startující z nedalekého letiště. Bouřka není silná a není přímo nad námi, ale celé nebe je dost ošklivě zatažené a prší. Po chvíli jsme z nudy dostali hlad, tak jsme pojedli chleba se salámem a podnikli několik pokusů vyjet. Vždycky už jsme byli nachystaný, když tu se najednou blýsklo a zahřmělo skoro zároveň, tak jsem zase couvla zpátky do bezpečí pod most.

Konečně je klid, tak snad definitivně vyrážíme. Hned mám příležitost vyzkoušet novou pláštěnku a je fakt dobrá. Přijeli jsme na dálniční křižovatku, doprava je to na Veles a dále na Atény, doleva zpátky na Kumanovo. My bychom tady měli někde najet na žlutě značenou silnici do Štipu, ale nejprve musíme sjet z té dálnice. Jiné směrovky tu nejsou, tak zkusíme sjezd na Veles. Jsou tu dálniční peage pro vybírání poplatků podobné jako ve Francii nebo v Srbsku na autoputu. Suverénně jsme projeli bezplatnou zónou a už si to uháníme po dálnici dál.

Po chvíli ale zjišťujeme, že asi jedeme špatně a měli jsme vzít ten opačný směr. Není tu totiž žádný sjezd z dálnice, až po asi pěti kilometrech odbočka na letiště. A protože podle mapy ta naše silnice má být hned tady někde, musíme se vrátit. Jenže nebe zase hnusně zčernalo, takže jsme raději zajeli k letišti se schovat. Je tady teplo, i když hala největšího makedonského letiště připomíná spíše nádraží v Pardubicích. Třeba takový stav záchodků – Luděk se chtěl oholit, ale netekla teplá voda. Ve stánku jsme koupili pár pohledů Skopje. Výběr byl slabý. Na žádném navíc nebyla ta hezká mešita, všude cpali ten kříž na kopci, ale aspoň něco! Rovnou jsme je napsali a odeslali z místní pošty. Cena za poslání pohledu do Čech je 36 dinárů (cca 18-20 Kč), což mi připadá dost drahé. No, snad dojdou, přímo z letiště by mohly být v Čechách rychle.

Luděk okoukl podrobnou mapu, kterou zde prodávali a přišel s hrozným zjištěním. Na mapě totiž nebyla vyznačená ta silnice, po které máme v plánu jet. Na Štip tam vedly jenom bílé cesty, které podle zkušeností bývají většinou obyčejné polňačky. No tak uvidíme, nechce se nám tomu moc věřit, proto se zkusíme ještě kousek vrátit a třeba tahle letištní mapa kecá a správně je ta naše. I když o tom bohužel docela pochybuju - není to poprvé, co nás vypekla a silnice ve skutečnosti neexistovala.

Děšť nepřestává a protože nemíníme trávit čas až do večera na letišti, musíme chtě-nechtě vyjet do deště. Najeli jsme zpět na dálnici, tentokrát do opačného směru, a vracíme se zpátky ke sjezdu od Skopje. Protože je špatná viditelnost, máme naplno zapnuté blikáčky. V protisměru jede policie a to dost pomalu. Tak to je průser. Určitě nás viděli a na sjezdu k letišti to otočí a vydají se za námi. Koukám do zrcátka a v hlavě si sumíruju co jim řekneme, až nás zastaví. Ale oni na nás, jak je po chvíli vidět, kašlou. Asi jim nestojíme za vystupování z auta v dešti. Což je dobře.

Pomalou jsme se dosunuli k tomu rozcestí, nalevo vyrostla ohromná rafinérie a zákaz focení. V odstavném pruhu stojí malý červený fiatek. Luděk u něho zabrzdil a ptá se na naší silnici. Bohužel se potvrdily naše obavy. Mapa opět kecala a silnice opravdu neexistuje. Možnost trápit se na nějakých špatných cestách, které kdo ví jestli vůbec jsou, odmítáme, takže zbývají vlastně dvě možnosti. Sjet zpátky do Kumanova a jet do Štipu jinudy a nebo jet po dálnici až do Velesu. Znamenalo by to asi 40 kilometrů po dálnici. Luděk rychle rozhoduje, že pojedeme na Veles. Nechceme se tady totiž moc zdržovat, stmívá se a co my na dálnici? Tak jsme u té rafiněrky sjeli a najeli zase směr letiště. Na to, že se po dálnici nesmí jezdit na kole, se tady promenádujeme docela odvážně. Štrádujeme si to tady sem a

tam, jako by se nechumelilo, pardon nelilo. Ono totiž kromě těch trablů s neexistující silnicí nás celou dobu někdo seshora kropí studenou vodou a to zrovna ne málo.

Tak jedeme. Nemám z toho zrovna radost. Napadlo mě, že bychom mohli zkusit stopnout nějakou dodávku, která by nás kousek popovezla. Ne že bych byla líná jet navíc pár desítek kilometrů, ale nelíbí se mi jet po té dálnici. Jenže už se pomalu stmívá a navíc tu je opravdu minimální provoz, takže nelze spoléhat na nějaký stop. Po chvíli míváme zase letiště. Stojí tam ohromné vojenské nákladní letadlo US AIR FORCE, vojáci jej nakládají materiálem a je tam i spousta jiných vojenských vozidel. Pokusila jsem udělat špionážní fotografii a pak pokračujeme dál. Pořád hustě prší a je už šero.

Dálnice má naštěstí širokou krajnici, takže se jede skvěle. Po chvíli dokonce zjišťujeme některé výhody jízdy po dálnici. Jednou z nich jsou nepříliš prudké kopce a druhá výhoda je, že potřebujeme hlídat pouze auta jedoucí za námi. Nestane se, že by se nějaký blázen vyřítíl z protisměru. A navíc je povrch kvalitní, bez děr. Svítíme a blikáme, takže jsme vidět opravdu z velké dálky.

Bohužel jásání o odstavném pruhu bylo předčasné. Skončil. Navíc se už setmělo a my uháníme tmou.

Dali jsme si malou pauzu na benzínce, na záchod a taky nabrat vodu. Kluci jsou překvapení, kde se tady bereme, ale policie prý s cyklisty na dálnici *něma problema*. Ještě se nás ptali, jestli jsme soukromá cesta nebo nějaká *military*, tak jsem řekli, že jsme jen obyčejní turisté a vyrážíme dál do tmy.

Dálnice vede soutěskou a do Velesu zbývá slabých 20 kilometrů. To by znamenalo, že už máme půlku za sebou. Je tma, prší a je mlha. Ideální kombinace pro jízdu na kole po dálnici. Ale soudě podle toho, že se nám zatím každé auto vyhnulo, jsme vidět dobře. Dálnice se rozdvajila, protisměr vede někudy jinudy. I na mapě to tak je. Soutěska je úzká a asi by se sem oba pruhy nevešly, tak ten druhý vedou z opačné strany kopce. To jsem ještě nezažila. Při jízdě tunelem se jede pěkně – neprší tam.

Nejvíc nás trápí otázka, kde budeme dneska spát. Z dálnice se nocleh blbě hledá, navíc z oplocený dálnice. Po celé délce totiž dálnici lemují plot. Asi proti zvěři, aby se nedostala mezi auta. U nás to na některých místech je taky, ale rozhodně ne všude, jako tady. Luděk za jízdy svítí baterkou na obě strany a neúnavně hledá díru v plotě. Přes mojí skepsi byl nakonec úspěšný. A po průzkumu máme i nocleh. Hurá!

Jenže jak jsem tomu moc nevěřila, tak jsem teď asi o 300 metrů dál a potřebuji se nějak vrátit k Ludřkovi. Počkala jsem, až přejedou auta (zrovna jako naschvál jich teď jelo hodně za sebou) a pak se vracím. Luděk mi vynadal, že jsem měla jet po té samé straně, jako jsme jeli dosud.

Plot je na jednom místě přerušeno a jsou tu jenom provizorně naskládaný klacky a roští. To jsme hravě překonali a kola dotlačili do mírného kopečka po louce. Je to perfektní místo, ale hlavně aby nebyla podmáčená zem. Na silnici byla totiž spousta vody, boty máme oba úplně suché. Rychle jsme postavili stan a zalezli. Uvařili jsme si hrachovku. Během jídla nás šmírovalo nějaké velké letadlo. Letělo hodně nízko. V noci přestalo pršet, ale nad ránem se zase rozpršelo.

Dálnice na Veles

Denní: 80,9 km

Celkem: 724 km

Neděle 30.5. 2004 – 9. den

Ráno bohužel leje a je zataženo, tak dlouho spíme. Pak jsme do stanu natahali jídlo, uvařili si instantní kaši z ovesných vloček a čaj a nasnídali se. Pozorujeme ze stanu naše okolí. Místo je to tedy moc hezké, opodál stojí malá chajda a včelíny. Tím se vysvětluje ta spousta včel poletujících všude kolem. Během snídaně přestává pršet. Zase nad námi šmíruje nějaká helikoptéra. A dálnice vůbec není slyšet, opět skoro nulový provoz. Když definitivně ustal déšť, vylejzáme, balíme a sušíme. Vyjasňuje se. Dneska tedy vyrážíme hodně pozdě, je skoro 11 hodin.

Dálnice vede pěknou soutěskou, je samá zatačky a auta proto jezdí hodně pomalu. Přesto se těším, až to budeme mít za sebou. Projíždíme kratičkový tunel a skalnaté údolí se trochu rozestoupilo. Objevilo se město Veles a nad ním hora. Kopce tady jsou úplně jiné než v Srbsku, jsou holé a skalnaté, porostlé jenom zakrslými keříky.

Konečně sjezd na Veles. Po ranních 15ti (celkem asi po padesáti) kilometrech opouštíme dálnici. Do města vůbec nezajíždíme, rovnou míříme k ohromnému pomníku nad městem. Je odsud

pěkný výhled. Slunce praží, tak dosušujeme stan, plachtu a mapu. Posvačili jsme tatranky, namazali se opalovacím krémem a pak pokračujeme. Jenže ledva jsme vyjeli, odkudsi připlul obrovský černý mrak a zakryl slunce. Vedro je ale pořád stejný; funíme do kopce a teče z nás pot. Nahoře nic není. Náhorní planina, místo políček lány obilí; nikde žádný domy ani lesy, jenom pláně a travnaté hory.

Rádi bychom si v nějaké vesničce koupili mlíko a jogurty. Jsme zvyklí ze Srbska, že to nikdy nebyl problém. Skoro všude byla civilizace a obchody otevřené od rána až do nočních hodin. Ale tady jsou vesnice o pár domech a maximálně malá hospůdka nebo kráček s trvanlivýma cukrovinkama. V jedné hospodě nám prodali předražený chleba za 40 dinárů (normálně stojí 20) a tak jsme mohli aspoň posvačit. Máme to 15 kilometrů do Štipu a tam si dojdeme na oběd.

Jedeme po staré cestě vedle autoputu a je to pohodička, nikdo tady nejezdí, všichni sviští vedle. Připadáme si jako v Rakousku na cyklostezce. V jednu chvíli zase hrozily černý mraky, ale našťěstí nás minuly a sprchlo jinde.

Konečně jsme ve Štipu. Je to větší město uprostřed hor. Všude je nezvyklý klid, žádný hluk a provoz, ale ono je nedělní poledne, takže to možná bude tím. Lehce jsme našli centrum a dokonce dvě hospody. Akorát už nemáme makedonské dináry a směnárný jsou zavřené. Luděk operativně domluvil výměnu s taxikářem v sídle jejich firmy Radiotaxi. A už se hrneme do hospůdky s předzahrádkou. Objednali jsme si jídla srandovních názvů, Luděk *Šišmiš* a já *Pajstrmasnicu Štipskou* (bylo to maso zapečené v těstě) a k tomu Skopské pivo. A výsledek? Vše bylo výborné, takže jsme přecpaní a nechce se nám dál. Ale ještě se do nás vešla točená zmrzlina a už valíme na výpadovku.

Shodli jsme se na tom, že lidi v této části Makedonie jsou jiní. Jsou více uzavření do sebe a nejeví příliš zájmu o kontakt s námi.

Cesta dál vede údolím a jede to pěkně. Zastavili jsme akorát na benzínce kvůli záchodu. Obsluha nás zve na kafe, ale neradi musíme odmítnout. Ženou se zase nějaký černý mraky, tak raději pospícháme, abychom něco ujeli před případným deštěm. Ale mraky se po chvíli rozpadly a na zemi všude kolem nás je mokro a ohromné kaluže vody. To bude asi příčina rozpadu těch mraků, zde zanechaly svojí vodu v nich ukrytou. Ještě že jsme tolik nespěchali a přijeli, když už bylo po všem.

Jinak se nic neděje, projeli jsme pár vesnic s tmavším obyvatelstvem, vjeli jsme do úzkého údolíčka a začínáme mírně stoupat. Vyfotili jsme cikádu a zajímavou horu a pomalu se blíží večer. Na tachometru svítí 80, tak ještě 10, to bude tak akorát na miniprůsmyk, který má být vysoký 495 metrů a tam to zapíchneme.

Vyjeli jsme z údolí na náhorní planinu a projíždíme malou vesnicí. Před otevřeným kráčkem mají kohoutek s vodou. Pro nás jako dělaný! Zastavujeme, že nabereme vodu. A navíc mají chleba a taky nějaký druh piva, který Luděk ještě neochutnal a nutně musí! Prodává zde mladý kluk a zve nás dovnitř. Uvařil nám kafe na makedonský způsob (kávu s cukrem zalil studenou vodou a pak to svařil). Bylo to výborné! Spolu s námi tu sedí ještě nějaký děda, a tak si povídáme o pivu, o burku, že to je Balkánská specialita a jedí ho zde všichni. Bohužel lidem zde hůře rozumíme, ale nějak jsme se domluvili.

Nedá se nic dělat, hezky by se sedělo a vyprávělo, ale musíme jet dál, stmívá se totiž. Po pěti kilometrech opravdu mírného stoupaní jsme nahoře. Takovýhle sedýlko jsme snad ještě nezažili, bylo to skoro po rovině! Ale nahoře je to s noclehama blbý, nejsou tu žádné stromy, krajina je otevřená a byli bychom moc na ráně. Tak sjíždíme dolů a zkoumáme možnosti dál, ale nic se nám nelíbí. Pokračujeme ve sjezdu a v hledání, ale je to čím dál tím horší. Je už tma, po obchvatu objíždíme Radovliš a posunujeme se dál. Jsme v širokém údolí lemovaném horami, ale kudy jedeme my, je rovina a samý pole nebo vinice. Ve svitu měsíce vidíme všude vodu, buďto tady několik dní v kuse přšelo nebo tady pěstují rýži. Ale asi spíš to první, protože na cestách jsou ohromné kaluže.

Vidíme odbočku a tušíme šanci. Jenže tu stojí policie a zastavuje auta. Neváháme a zajíždíme na odbočku doprava. Snad si nás nevšimli. Po pár stech metrech se zleva ozývá štěkot psa. A sakra, bude tam barák! Otáčíme kola a vracíme se zpět na silnici.

Policie nás spatřila a hned jdou k nám. Jde o dva policajty a jednoho inspektora. Nejprve jsme zalhali, že hledáme cestu do Strumici a ptáme se, jak je to daleko. Příslušníci jsou ale sympatičtí, tak jsme se posléze vytasili s pravdou, že bychom rádi někde přenocovali. Zeptali se, jestli máme stan a když jsme přikýkli, ukázali na pláček hned vedle cesty a že to máme rozbalit tam.

Policii se sice nemá odporovat, ale moc se nám to nezdá takhle blízko u hlavní silnice. Je s nimi docela legrace, povídáme si s tím inspektorem, který jediný umí trochu anglicky. Když pochopili, že se nám místo u silnice vůbec nelíbí, vzpomněli si, že nedaleko odsud mají nějakou *kůču* (chatu) a že by nás tam mohli uložit. Jeden z dvojice policajtů se kamsi vydal pro klíče. Luděk se šel

podívat dolů k řece, ale vrátil se s neúspěchem. Přemýšlíme, zda se nepodíváme ke kilometr vzdálenému monastýru – dostali bychom se k němu po té cestě, na které předtím štěkal ten pes. Ale je to prý prudce do kopce. A tak zatím vyčkáváme a povídáme si s inspektorem a jeho kolegou a je docela veselo. Prý je letos hodně chladný rok a odpoledne se tady přehnal pořádný slejvák. Klepou se zimou a my říkáme, že jsme zvyklí na chladnější léto, takže je nám tady tak akorát.

Opsali si údaje z našich pasů do notýsku a zajímají se, kde jsme zaměstnaní. Během debaty s námi i pracují. Občas zastaví nějaké auto a zkontrolují doklady. Teď zrovna stopli Kosovské Albánce a namísto povýšeného chování známého z Česka se chovají zdvořile a příjemně. S chlapíkama se přátelsky baví a žertují. Albánci si myslí, že nás zastavili podobně jako je a že nám dělali prohlídku technického stavu našich vozidel. Ptají se, zda máme *gumy dobré*? Taky nabízí sušenky, nám i policajtům. Ti ale odmítli. Smějeme se, že neberou *úplatky*. Prostě je veselo.

Mezitím se vrátil ten první policajt, co šel pro klíče, bohužel bez klíčů. Ale naše bezpečné přenocování si vzali na starost jako stranický úkol a snaží se nám pomoci. Mohli bychom samozřejmě jet dál, ale nechceme jim dát najevo, že nevěříme v jejich úspěšnost. A hlavně, kdy se nám poštěstí, aby tři příslušníci makedonské policie nám sháněli nocleh.

Tak toho jednoho zase vyslali, tentokrát na druhou stranu k tomu baráku se štěkajícím psem. My jsme se mezitím dozvěděli, že jízda na dálnici je v Makedonii samozřejmě zakázaná, stejně tak jako alkohol za volantem. A už se jejich kolega vrací. Prý s ním máme jít ke *kuče*, že je doma sice jenom *gazda*, ale ubytuje nás. Čekáme, že nám určí plac někde na dvorku, kde si budeme moci postavit stan, ale v malém domku je pro nás přichystaná místnost se dvěma postelemi, spoře osvětlená plápolající svíčkou, a deky. A u dveří stojí mlčenlivý děda, který je zde dneska sám. Babička má přijet až zítra. Je z nás trochu překvapený, ale vyšlo najevo, že se s policií zná. Je to ta lepší varianta, než kdyby policajti jen tak někomu cizímu prikázali, aby poskytl poutníkům střechu nad hlavou. Byl by člověk povinen tento příkaz uposlechnout?

Každopádně jsme poděkovali, protože takový luxus jsme opravdu nečekali. Ještě chvíli si povídáme s dědou, děkujeme mu a několikrát se mu omlouváme. Děda si pak lehl do druhého pokoje a je nám jasné, že se asi moc nevyspí. Já bych tedy byla nervózní, kdyby vedle v pokoji mojí chatky spali nějakí cizinci na kolech. Rychle jsme pojedli pár krajíčků chleba s nutelou a pak zaležáme pod deku a spát. Je už pozdě a dneska toho máme hodně za sebou.

Jargulica, Monastýr svatý Nikola

Denní: 106,7 km

Celkem: 831 km

Pondělí 31. května – 10. den

Budíme se v půl osmé, a raději hned vstáváme. Vaříme si čaj a snídáme chleba s Nutelou. Děda nám dal ochutnat domácí Rakiji. Snažíme se trochu o konverzaci. Je mu 70 a dneska má za ním přijet babička z Radoviše autobusem. Bereme si od něho adresu, že mu určitě pošleme fotky. Trochu se bojí, kolik ho to bude stát, ale ujišťujeme ho, že nic. Rozhovor je trochu na houby, protože si moc nerozumíme, ale to hlavní jsme si řekli. Nakonec nás jde ještě kousek vyprovodit. Chce a bychom mu napsali, že jsme živí a zdraví dojeli v pořádku domů.

Když pak jedeme, vypadá to na vítr v zádech. A opravdu to tak je, ale zase skáčeme pět kilometrů po kostkách. Ale když skončily, tak to není jízda, ale let. Ve Strumici jsme za chvíli a míjíme jí po obchvatu. Všude stojí domky uplácené z hlíny, lidé vegetí venku – mají třeba sporáky i televize na zahradě. Ale nepůsobí to divně, naopak zahrádky a domky mají většinou upravené, vidíme cikánku, jak myje nádobí. Prostě to sem tak nějak patří!

Pak pokračujeme do kopce. Bohužel ne dlouho, protože Luděk musí rozebrat střed. Od rána mu v něm nepříjemně praská. Rozebral to a namazal vazelinou; poté my jsme sebe namazali opalovacím krémem s faktorem 20 a pokračujeme v krasojízdě do kopce. Po nějakých deseti, patnácti kilometrech furt mírně do kopce se krajina otevřela a my se ocitli na náhorní planině. Před vesnicí Kosturino spadlo ze stráně auto Sladoled. Banda chlapů se jej snaží vyprostit. Vypadá to, že se nikomu nic nestalo.

Ještě malý kousek do kopce, naštěstí s výhledy, takže stoupaní tolik nevnímáme. Následuje prudký sjezd a pak zase stoupaní. Jako na horské dráze. Do toho praží slunce a my se opékáme jako kuře na grilu. Odpočíváme v malém stínečku, jediném široko daleko a pak zase do sedel a pedálů. Kolem je pustina, žádné vesnice ani domy, široko daleko jenom suché skály, tráva a keřky. A na

silnici sem tam přejetý nějaký tučný had. Konečně jsme snad definitivně nahoře. Úzká asfaltová silnička se kroutí náhorní planinou a po pár kilometrech vidíme jezero dole v údolí.

Po prudkém sjezdu brzdíme u Dorjanského jezera se zelenou vodou. Podle spousty rybářských domků na vodě to bude opravdu rybí ráj. Už ani nevím kde jsme dostali doporučení dát si někde u jezera místní rybu – prý zaručeně ekologicky čistou.

Vjeli jsme do městečka Novi Dojran na břehu jezera. Jenže restaurace tu žádná není a všichni nás posílají do Starého Dojranu. Tak zase nasedáme a pokračujeme. Objevili jsme romantickou restauraci se zahrádkou. Snad bude možno platit Eury, protože dinárů už máme poskrovnu. Za to, co máme v peněžence, bychom se asi moc nenajedli.

Zaparkovali jsme kola na sluníčku, protože Luděk dneska celý den dobíjí solárním panelem baterie elektrické sítě na svém kole. Obsluha si nás dlouho nevšímá, asi nevypadáme moc solventně v těch upocených trikách a kraťasech, ale jídlo je nakonec vynikající. Já jsem si dala pstruha, Luděk kapra a k tomu 2x řecký salát a 2x Skopsko pivo. To vše za 12,5 eura. Nebyl vůbec žádný problém platit v této měně.

Napapaní se jedeme vykoupat. Na nedaleké pláži kromě nás a dvou prodejců cetek nikdo není. Žádný koupající, asi je na místní ještě zima. Přeci jenom ještě zdaleka není léto. Luděkovi je trochu líto, že tady nejsme v hlavní sezóně. Zajímalo by ho množství turistů, které se sem v létě naveze. Ale stejně je lepší, že jsme tady v době, kdy jsou pláže a restaurace prázdné.

Kola jsme opřeli o slunečníky a hupslí do vody. Je mělká a studená, ale koupel je super. Umyli jsme si i vlasy, snad nám to ryby odpustí a po osvěžení jedeme někam utratit posledních pár makedonských drobných. Za dva kilometry nás totiž čeká řecká hranice.

V malé samošce jsme vše podle plánu utratili do posledního haléře. Chleba, mléko, sušenky, rýži, salám – sotva se to do bágů vešlo. Úslužný prodavač kolem nás skáče a za poslední dinárky nám navážil přesně sladkostí. Zajímá se, kam jedeme a takové ty klasické otázky. Asi jsme mu udělali dobrý kšeft. Když je vše napakované, jedeme na makedonsko-řeckou hranici. A opravdu, za necelé dva kilometry jsme tam. Hledáme pasy a pak přijíždíme k okénku. Celník nás upozorňuje, že vízum do Makedonie je pouze pro jeden vstup a že jakmile opustíme její území, už nebude možná cesta zpět, jediné s novým vízem. Říkáme, že míříme dál, do Bulharska. Chtěli jsme razítko, ale nechtějí nám ho dát. Pasy nám prý orazí Řekové.

K řecké celnici je to slabý kilometr. Celníci se pěkně nudí. Poflakují se kolem, WAPkou pucují auta – mohli by trochu opláchnout i naše zaprášená kola. Ale raději se více s nimi nevybavujeme, protože makedonský celník trochu provokoval s registrací z hotelu, ale asi znal náš způsob cestování, takže to snad nemyslel vážně.

A pak už vjíždíme do Evropské Unie.

Makedonie najeto: 280 km

Kapitola čtvrtá – ŘECKO

Řecko nás přivítalo ohromnou cedulí s nápisem, že je zde zakázáno nocovat mimo organizované kempy. A taky mnohem větším pařákem než v Makedonii. Nevím, jak je to možné.

Namazali jsme se pro jistotu ještě jednou krémem a valíme. Po pár kilometrech jsme najeli na hlavní do Soluně. Je tu dost provoz, auta kolem nás sviští jedno za druhým. Naštěstí to je z kopce. Krajina je nezajímavá, žádné lesy, jenom samé pole s obilím a sem tam nízký stromek nebo keř. Moc se nám tu zatím nelíbí.

Někde jsme měli odbočit, ale opět naše odbočka neexistovala, takže frčíme pořád po té hlavní. Objeli jsme Kilkis a pořád je vedro a stín žádnéj. Na pumpě jsme si koupili předražený nanuky (1,6 a 1,4 eura), ale měli jsme na ně chuť. Jediná výhoda je, že nemusíme hledat směnárnu a měnit peníze.

Před námi se v oparu objevily nevysoké hory. Ale asi k nim nepojedeme. U Nea Sanda jsme konečně sjeli z hlavní a do Soluně pojedeme po staré cestě. Navíc se tady budou lépe hledat noclehy. Po pár kilometrech zjišťujeme, že s tím hledáním to nebude tak slavné, že to bude spíš bída. Takže jedeme a koukáme, kde bychom to zapíchlí.

Nakonec jsme našli jeden rozestavěný nepoužívaný domek. Sice jsme se na zahradu k němu museli trochu vloupat, ale aspoň tu budeme pěkně schovaní. Dům jsme prolezli a zjistili, že zde léta nikdo nebyl, i podle nalezených starých novin je hodně dlouho opuštěný. Stan jsme si postavili v suché trávě plné pichlavých rostlin a uvařili si těstoviny s kakaem. Pak jsme padli za vlast.

Petrovac

Denní: 110,6 km

Celkem: 942 km

Úterý 1. června – 11. den

Budíme se v sedm hodin. Na stan svítí sluníčko a vevnitř je krásně teploučko. Ale víme, že toto zatím příjemné teplo se vlivem paprsků rychle mění v nechutné parno, takže vylejzáme a připravujeme snídani. Naše dnešní ranní menu vypadá následovně: chleba, salám, rajčata a kakao. Dneska jsme přesně v polovině akce a měli bychom dojet k moři. Jsme od něho necelých dvacet kilometrů.

Po snídani rychle vyjíždíme. Přeci jenom nechceme, aby si majitelé zrovna dneska vzpomněli a přijeli sem na brigádu. Překonáváme plot a první, koho dneska na cestě potkáváme, je ohromná želva. Štráduje si to po polňačce jakoby nic. Luděk jí vzal do ruky a milá želva se, asi strachem, počůrala. Obrovský žlutý proud Lud'ka málem zasáhl. Vyfotili jsme si jí a položili vedle cesty do trávy. Najeli jsme na silnici. Znovu si říkáme, jaké jsme měli štěstí s noclehem, protože od začátku naší dnešní etapy projíždíme vyprahlou a zaprášenou krajinou. Sice jedeme údolím jakési říčky, ale všude stojí podivné továrny a jezdí kvanta aut. Čím blíže jsme k Soluni, tím hůř.

Dia Vata a Thessalloniki jsou na mapě zakreslena dvěma kolečky, ale ve skutečnosti je to souměstí. Do centra Soluně, druhého největšího řeckého města, je to přesně 15 kilometrů od vjezdové cedule. Najeli jsme na 4proudovku, provoz horší než v Praze na magistrále. Podle cedulí jedeme na centrum a libujeme si, že i zde uplatníme princip naučený z Makedonie, tj. na křižovatce se tam prostě musíme *vesrat*. Bez problémů jsme se promotali městem a už vidíme bočními uličkami vysoké jeřáby Soluňského přístavu. Podle koncentrace hotelů a restaurací a také podle vysokého kostela soudíme, že jsme konečně v centru. Luděk zkušeně zatáčí kamsi doprava a po projetí několika světelných křižovatek jsme **U MOŘE !!!**

No nic moc. Moře je tmavé a špinavé a vypadá to tu asi jako v Praze na nábřeží, akorát že ta šedivá voda nemá druhý břeh. Koupat se v žádném případě nedá. Udělali jsme foto a jedeme se podívat na Bílou věž. Jedinou památku, na které jsme v Soluni byli, mimo jiné taky proto, že tam byl bezplatný vstup.

Z věže je krásná vyhlídka na město a moře. Rozhlížíme se kolem dokola, Soluň je opravdu rozlehlé město. Když jsme se do sytosti vynadivali, seběhli jsme dolů po kluzkých točitých schodech a ve stínu obrovského pravoslavného kostela jsme *Piknikem* z tuby oslavili dobytí moře a nad mapou zkonzultovali další postup. Musíme se někudy vymotat na Thermi, což nebude takový problém. Horší je zdejší provoz a vedro.

Zastavili jsme na benzínce za účelem odskočení si a nabrání vody. Lidé jsou viditelně odtažitější, nikoho nezajímáme, nikdo se s námi nedává do řeči. Po Srbsku a Makedonii jsme úplně odvykli nezájmu a lhostejnosti, i když pravda, někdy je přílišný zájem už na obtíž. Nejde o to, že nám chybí obdivovatelé, jenom si rádi povídáme s lidmi.

V Thermi, městečku s hezkým názvem, jsme si v malém supermarketu koupili chleba a meloun a celý jsme ho snědli. Mám na mysli ten meloun, samozřejmě. Když jsme město opouštěli, Lud'ka oslovil starší chlápek – Řek, ale uměl perfektně česky, protože kdysi prý v Praze studoval. Dokonce nás pozval na svojí chatu na jednom z *prstů* poloostrova Chalkidiki. Bohužel by to pro nás byla hodně velká zajížd'ka.

Pokračujeme po hlavní. Sice jsme chtěli jet po vedlejších, ale nepodařilo se nám je najít. Řecko bychom zatím charakterizovali dvěma slovy: provoz a vedro. Rádi bychom někde zastavili na oběd, ale jediné ve stínu. Na mapě vyznačené termální koupaliště je ve skutečnosti ves o 3 domech. Jedeme dál. Krajina je ale docela zajímavá, rozhodně hezčí než včera před Soluní. Nalevo a napravo jsou hory a silnice vede mezi nimi. Předjel nás elastický cyklista na silničním kole a chvíli se s Lud'kem bavili, než pak zmizel v dáli před námi. Že bych si přeci jenom opravila mínění o odtažitosti Řeků?

Z ničeho nic se vlevo objevil památník, tak jsme k němu zajeli, protože je tady stín, pramen vody a dokonce pár stromů, jejichž seskupení by se při dobré vůli dalo nazvat borovým lesem. Pojedli jsme chleba, salám, rajčata a sušenky ještě z Makedonie a zase jedeme. Trochu se zatáhlo, což vítáme, protože se silnice začíná zvedat. Stoupáme asi 10 kilometrů a provoz lehce ustává. Bohužel neustává protivítr, který nás od rána provází. Nahoře nás čeká miniprůsmyk s bufetem. U přestavěné maringotky má banda starších lidí mejdan. K tomu jim hlasitě burácí muzika z otevřených dveří auta.

Radši jedeme dál. Luděk by si sice dal pivko, ale tady stejně měli jenom Amstel nebo Heineken, žádné místní.

Po tý spoustě kilometrů do kopce následuje krátký sjezd do vesnice s hezkým jménem Agios Prodromos. Uhnuli jsme z hlavního tahu, takže definitivně odpadl provoz a my jsme se zanořili do zelených kopečků a konečně si začínáme Řecko užívat. Všude kvetou obří azalky a další kytky a keře, který neumíme pojmenovat. Vydupali jsme krátký, ale prudký dokopec a nalevo od silnice je plácek a vyhlídka na rovinu ve vnitrozemí. Rozhled jako z letadla, to není možný, že jsme tak vysoko!?

Udělalí jsme fotku a pak sjíždíme zase dolů. Vypadá to, že se řítíme přímo do bouřky, ale to nevadí, míst na schování je podél cesty spousta. Naštěstí jsme nesjeli až úplně nejniž, jenom jsme prolitli malou vísku a zase stoupáme. Zelené hory zmizely, vystřídaly je skalnaté a kamenité. Vypadají ale docela zajímavě, do šedorůžova zbarvené kameny a sem tam keřík, jinak nic živého. Když někde vyraší trocha trávy, pasou se na ní zvláštní kozy se zatočenými rohy. Do roztroušených plechových staveb je asi zahánějí na noc.

Doufala jsem, že stoupáme do průsmyku, ale když jsme přijeli nahoru, vidíme před sebou jenom krátký sjezdík a potom hned zase kopec nahoru na další sedýlko. Bouře asi zatím nehrozí, jenom je ošklivě zataženo. Ale kdyby se přihnala, jsme tady pěkně na ráně a schovat se není kam. Široko daleko jenom skály, kameny, nízké keříky a my. Navíc bychom tu ani nenašli nocleh, proto pokračujeme dál. Po stoupání následuje sjezd a pak zase do kopce, stále výš a výš! To mi snad dělají naschvál, protože silnice vede skoro na vrcholcích kopců. Podle mapy by tu měla být Arnea, takže za poslední zatáčkou už vyhlížíme sjezd. Ale místo domů v údolí je před námi další dokopec.

Po kratičkém sjezdu čekám na Ludka. Silnice vede zase nahoru do skal a tady dole odbočují cestičky na obě strany. Objevilo se i pár stromů. Zajeli jsme po prašné cestě doprava. Sice nás viděl pán obdělávající políčko, ale pochybuju, že ho zajímá něco jiného, než vlastní mrkev a brambory. Kolem pozemku s vinicemi jsme se protáhli před zraky dalšího člověka, ale toto je naše jediná šance na nocleh ve zdejších skalistých horách.

Luděk jede skoro najisto. Máme neuvěřitelné štěstí, protože cesta končí malou posečenou loučkou. Pod vysokými stromy dokonce protéká potůček. Příjemná oáza po parném dni. Chvilí trvalo, než jsme si vybrali plácek pro stan, protože země je plná spadáných pichlavých plodů zdejších stromů. Obloha se zatahuje, tak rychle mytí a večere. Čína ze sójového masa s přesolenou rýží. Někdy se prostě nepodaří. Ke koupeli a mytí nádobí jsme dneska používali malého pomocníka. Luděk cestou našel u silnice malý bězový lavůrek, úplně nový, ještě s cenovkou. Někdo si jej asi koupil a pak vytrousil z vozíku za autem. Po jídle jsme zalezli do stanu, neboť se začalo blýskat. Napsali jsme domů spoustu SMS zpráv, protože je to z Řecka podstatně levnější, než to bylo z Makedonie. Všichni jsou rádi, že se konečně ozýváme.

Luděk tvrdě usnul a já spím přerušovaně. Straší mě přicházející bouřka, i když jsme na bezpečném místě. Nejbližší blesky ale uhodily 5-7 sekund daleko, takže nebyla přímo nad námi, což bylo nakonec jediné dobře.

Pohoří Holomondas

Denní: 98,7 km

Celkem: 1040 km

Středa 2. června – 12. den

Ráno po nočním deštíku svěže voní vzduch a nebe je mírně pod mrakem. Ohřáli jsme si zbytek jídla od večere a dojedli se nutelou. Ještě dva kilometry musíme do kopce a jsme rádi, že jsme to nejeli včera. Pak jsme krátce sjeli do příjemného městečka Arnea tvořeného kamennými domy a úzkými uličkami. Je pod mrakem a drobně prší. U odbočky na Olympiádu už ale prší o něco víc. Navíc cesta vede zase do kopce.

Vypadá to ale jenom na přeháňku, tak na chvíli zastavujeme a čekáme pod stromem s hustými listy. Po chvíli trochu pršet přestává, tak jedeme dál.

Na kraj se snesla mlha, a my tak málem přehlídli stádo divokých prasat pasoucí se u silnice. Bachyně a asi 20 mladých se rochají v hlíně. Aut se nebojí, když kolem nějaké jede, cpou se vesele dál. Ale když projel autobus, trochu se polekali a stáhli. Využíváme chvíle, kdy jsou dál od cesty a rychle kolem nich projíždíme. Nerada bych totiž uháněla do kopce s funícím prasetem v zádech.

Znovu se spouští déšť, tak zase zastavujeme pod stromy. Dokonce v dálce několikrát zahřmělo. Luděk jde prasátka fotit, jsou docela krotká. Za chvíli už zase rypákem ryjí skoro až v asfaltu.

Vypadá to, že déšť jen tak nepřejde, tak se oblékáme do pláštěnek a pokračujeme v dešti. Ještě chvíli do kopce, ale pak následuje sjezd dlouhý 17 kilometrů. Až se nám nechce věřit, že jsme byli tak vysoko.

Po deseti kilometrech na nás vykouklo moře. Napravo od silnice pro nás připravili malý altánek s pramínkem vody. Na chvíli jsme zastavili, udělali pár fotek, posvačili chleba s paštikou a pak pokračujeme ve sjezdu. Déšť nám moc nevádí, protože je docela teplo (17°C). A kolem silnice to krásně kvete, žlutě, růžově a červeně. Dáváme si závazek, že se v moři alespoň symbolicky vykoupeme.

Než jsme sjeli 7 kilometrů až dolů na nulu, déšť ustal a mraky se trochu roztrhaly. Frčíme podél moře na Stavros a je už celkem hezky. Luděk mi šteluje přehazku, protože trochu zlobí a pak hledáme pláž, kde bychom hupsli do slané vody.

Jsou tady kamínkovité pláže a když se objevilo první přístupné místo, neváháme ani chvíli, protože kdo ví, jak to bude vypadat dál. Ochutnali jsme vodu, jestli je opravdu slaná a pak si zahráli na Adama a Evu. Nikdo tady totiž není a od silnice není vidět, tak na co zbytečně namáčet plavky. Voda není ale nejteplejší, tak po pár symbolických tempech rychle vylezáme, polejvame se sladkou vodou z PEL lahví a oblékáme se.

Když jsme pak přijeli do Stavrosu, všude vidíme pěkné pláže, dokonce i s lehátkama. Vše je prázdné a připravené na sezónu. Už se nám ale do vody nechce, raději zajdeme někam na Gyros.

Na náměstí je jedna restaurace vedle druhé. Dokonce tady mají na vývěskách jídelní lístky v češtině. A jak tak před jednou stojíme a čteme si, hned vyběhla obsluha a česky nás zve dál. No tak jdeme, je nám blbě je odmítnout. Všichni tady umí slušně česky, tedy samozřejmě jenom ty základní slovíčka, která se naučili od turistů. Přiznám se, že to na nás nedělá moc dojem, je mi jasné, že se to tady v létě Čechy jenom hemží a že jsme pro ně slušný zdroj příjmů. Ne zrovna my dva s Luděkem, ale mám na mysli obecně náš český národ.

Tak jsme si dali *Gyros* a *Musaku*, k tomu točené řecké pivo Craft a nasáváme atmosféru jednoho z turistických pupků na pobřeží Egejského moře. Kapacita zdejší restaurace, jejíž zdí a strop tvoří ohromný igelitový stan, je více než 30 stolů. Obsazeny jsou nyní pouze tři. Jídlo je ale výborné, i když porce není nic moc. Po jídle nám zdarma přinesli každému panáka anýzové vodky a pak i moc dobrou zmrzlinu. Trochu jsme se báli, že vypadáme jako chudí příbuzní, ale když přinesli zmrzlinu i těm vedle, tak nás obavy přešly. Zaplatili jsme a jedeme. Je půl šesté a máme sotva padesát kilometrů.

Naštěstí ještě musíme objet celý záliv, takže to bude pohoda, ale bohužel jsme najeli zase na hlavní, tak bude provoz. Už notnou dobu mi práská v hlavovém složení, tak aby těch pauz dneska nebylo málo, tak jsme zastavili na benzínce. Luděk to celé rozebral a zjistil akorát, že jsou zrezavělé misky ložisek. Nacpal tam asi tunu vazelíny a pokračujeme.

Provoz je dle očekávání hustej, ale silnice má širokou krajnici. Ještě pár kilometrů jedeme podél pláží. V Nea Kerdilia se 70ti kilometry na tacháku moře definitivně opouštíme. Naposledy jsme si jej vyfotili a pak odbočujeme na Seres. A hned 10% do kopce! No jo, kam taky jinam, když jedeme od moře?!

Stoupání je naštěstí krátké a střídá ho stejně prudký sjezd. Vjeli jsme do širokého údolí řeky Strymon. Silnice ale bohužel nevede po rovině podél vody, ale klikatí se po kopcích okolo. Bohužel jsme u moře nenechali jenom provoz, ale také hezkou krajinu, protože zdejší okolí se podobá tomu, které jsme projížděli před Soluní. Ale jede se pěkně, silnice má krajnici širokou skoro jako celý jízdni pruh. Je připravená na nápor letních turistů a teď tady jedeme sami. Kilometrůž příjemně narůstá, brzy máme 80ku a pokračujeme dál. Chceme dojet až na odbočku, abychom z hlavní sjeli. Snad se tam lépe bude hledat nocleh, než tady v té prázdné krajině. Nabrali jsme vodu z vodovodu u silnice – to je na Balkáně tedy perfektní, tyto čůrky nebo kohoutky s pitnou vodou u silnic. Tento byl dokonce stranou, že by se tu šlo i umýt. Navíc u nich většinou bývají i stolečky a lavice. Bohužel také i spousta odpadků.

Už se setmělo a na displeji naskočila devadesátka. Kdyby mi někdo dneska odpoledne řekl, že tolik ujedeme, tak bych mu nevěřila. Jenže všechno není tak ideální, jak se zdá, protože tu jaksi není ta naše odbočka. To snad není možné! Opět jsme si naplánovali jet po neexistující silnici ☹. Naštěstí se po té hlavní jede skvěle, jen se z ní blbě hledají noclehy. Je tma, že by se dala krájet a nikde nic. Když sjíždíme dolů, všude kolem kuňkají žáby jako o život, nahoře jsou zase samé pole. Vyfuněli jsme

jeden dokopec a už se blížíme k ještě hlavnější silnici. Musíme rychle jednat, protože už začínají domy nějaké vesnice.

Luděk se vydal na průzkum po polní cestě. Projel kolem kravína a už hlásí do vysílačky, že mám jet za ním. Sjeli jsme kousek dolů a je tu nepoužívaná odbočka zarostlá travou. Kousek jsme po ní popojeli a máme plácek! Hurá! Luděk postavil stan, já jsem uvařila polívku s játrovými knedlíčky a vanilkový puding. Pak jsme zalezli a dobrou.

Mesorrači

Denní: 100,2 km

Celkem: 1140 km

Čtvrtek 3. června – 13. den

Krásně se tady v trávě spalo. Vstáváme sice o něco později než jindy, ale zase jsme včera jeli dlouho do noci. Ráno je nebe zatažené, ale teplo. Snad zase nezačne pršet. K snídani máme kaši z ovesných vloček. Při jídle dumáme nad mapou, že do Bulharska to máme nějakých 70 kilometrů, což bychom dneska měli hravě zvládnout.

Na silnici po dvou kilometrech najíždíme na hlavní do Seresu a uháníme po ní. Konstatujeme, že jsme včera opět zázračně našli jediný možný nocleh. Jede to pěkně, vítr máme v zádech a při jednom sjezdu leží na asfaltu další želva. Je o něco větší než ta, kterou jsme potkali první ráno v Řecku. Chystá se přejít silnici, ale bojí se aut. Chudák, rozhlíží se doprava, doleva; auta se kolem míhají a nevidí ji. Luděk je daleko vepředu, tak jsem jí alespoň vyfotila a přenesla přes tu silnici. Snad nebude chtít cestovat zase zpátky.

Po třiceti kilometrech vjíždíme do Seresu. Je to opět velké město, všude zmatek, auta, a miliony obchodů. My hledáme samošku. Na náměstíčku v pekárně okukujeme cosi, co vypadá jako burek, ale mají to příliš drahé. Koupili jsme jenom chleba. Teprve potom jsme objevili supermarket. Všechno je předražené. Za dva jogurty, mléko, sýr, rohlíky a těstoviny jsme tam nechali skoro 6 euro. Hruža!

Popojeli jsme do dalšího města, protože v Seresu nikde nebyl ani kousek stínu. V parčíku jsme posvačili a pokračujeme dál. Ženou se sem černé mraky, asi zase bude bouře. Valíme, co to dá, třeba tomu ujedeme. Konečně jsme na odbočce. Na ceduli píšou Bulgaria 41 kilometrů. Kousek jedeme po takové skoro dálnici a vítr máme v zádech. U Siderokastro jsme na benzínce načepovali vodu, mají tady zase ten perfektní kohoutek. Obsluhuje tu Bulhar a pod vodou si myje jahody. Když nás uviděl, jahody nám přenechal a ještě nám donesl studenou vodu z lednice.

Z oparu před námi vykoukly vysoké hory. Na hranice je to asi 16 kilometrů a Luděk chce jet dál, přestože se bouře přibližuje. Všude kolem nás je zataženo, jenom nad námi se zázračně modrá. Tak jedeme, při nejhorším se někde schováme. Vjíždíme do hluboké soutěsky řeky Strumy, tak kdyby přišla bouřka, tady aspoň budeme v bezpečí. Po pár kilometrech se hory rozestoupily a cedule nás informuje o tom, že na hranice s Bulharskem to máme 2.000 metrů. S černými mraky v zádech jedeme na hranice, jako kdybychom doufali, že bouře zůstane na řeckém území. Rychle jsme udělali hraniční foto, projeli dezinfekční louží a dožadujeme se vstupu do Bulharska. Předjeli jsme pár aut a bulharský celník, který nás viděl, si to teď vychutnává. Schválně nás nechal čekat, odbavil dvě auta a teprve potom nás vzal na milost. Problémy ale žádný nedělal a my můžeme opustit Řecko a vjet do další neznámé země, do Bulharska.

Řecko najeto: 323 km

Kapitola pátá – BULHARSKO

Za hranicí začíná krásný zmatek a bordel. Obchůdky, veksláci, taxíky, kamiony, policajti a povozy s oslíkama. V malé podezřelé směnárničce jsme za 20 euro získali 38 leva. Protože se začíná zvedat vítr a blejská se, zapluli jsme do stánku a ochutnali bulharské *Pirinské* pivo. Právě včas. Začalo pršet. Vytáhli jsme bulharskou mapu měřítko 1:800 tis. a koukáme, kudy pojedeme dál. Bohužel se nám nepodařilo sehnat lepší. Pivo je výborné. Popijíme a pozorujeme chaos na hranicích. Bulhaři to nemají vůbec organizovaný.

Pršet přestává, tak jedeme. Za dvě piva jsme zaplatili 3 leva. Ještě drobně poprchává, ale zároveň už svítí sluníčko. Co je tohle za počasí? Prší a zároveň je vedro. Skoro jako v tropech.

Silnice se zúžila, povrch zkostrbatěl a zděrovatěl. Po pár kilometrech se naskýtají dvě možnosti odbočení, ale kterou máme použít, to už tady nepíšou. Luděk se šel někoho zeptat, ale nakonec nám poradil taxikář. Pokud chceme jet do Harsova, máme se raději držet té hlavní. Po třech kilometrech jsme z ní zase sjeli a vjíždíme do první bulharské vesnice, už ani nevím její jméno. Je to děsná díra.

Usídlili jsme se na návsi a namazali si chleba s poslední českou paštikou. Luděk odskočil do krámu pro výbornou cibuli. Je to tady zase takový venkovský a cítíme se tu lépe, než v Řecku. Odbočky pro nás opět neoznačili cedulemi, tak jedeme jenom přibližným směrem. Vesměs do kopce.

Ale jeli jsme správně, konečně vjíždíme do Harsova. Na tý mapě osmistovce kilometry vůbec neubíhají. Harsov je jenom větší vesnice, kde se zastavil čas tak v polovině minulého století. Vážně, je to tu horší než na Ukrajině, domy a cesty rozbitější, lidi chudší. V obchodě jsme si koupili ještě jedno Pirinské pivo (za 7,50 Kč), dále dvojce sušenky, čokoládu a 2 toaletáky, celkem asi za 45 Kč. Luděk si pak na návsi vychutnal pivko a pozorujeme život kolem. Je tu tedy spíš mrtvo, než živo. Pár strejců se vybavuje před krámem, vše je v dezolátním stavu a rozpadá se. Ženský odcházejí s nákupem domů a když odjíždíme, mávají na nás.

Z Harsova stoupáme po hřebeni po příšerné silnici. Původně to asi byla asfaltová cesta, ale nyní tam toho asfaltu většina chybí a jedeme po písku. Začínají tu písečné kaňony, které nás budou provázet až do Melniku. V jednu chvíli už před námi vykoukly Melnické pyramidy, ke kterým míříme. Když jedeme z kopce, je to docela kros. Za vsí Vinogrady jsme najeli na lepší silnici do Melniku. Tu tady postavili asi hlavně kvůli turistům.

Jedeme dnem malého *Grand kaňonu* a kolem nás se tyčí pískové skály. Jsme v podhůří pohoří Pirin. Ptáme se na cestu do vesnice Pirin a ženský nám říká, že to bude problém, že nebude asfalt. No tak uvidíme. Ještě se nám pokusili vnutit nocleh v hotelu, ale neuspěli. Máme *palatku* (stan).

Projíždíme Melnikem a všude kolem nás trčí zase ty skály z písku. Melnik je romantické městečko s maličkými bílými domy porostlými hroznovým vínem nalepenými na skalách. Určitě by stálo za to se tady zdržet a prolézt úzké křivolaké uličky, ale pomalu se blíží večer a my musíme, jako každý den, najít nocleh. Projíždíme městem dál, směrem na Roženský Monastýr. Fotíme skály z písku, ale už je večer, tak jsem zvědavá, co z toho výjde. Skály jsou z písku, který se tady někdy ve třetihorách ukládal a teď se, vlivem dešťů a dalších příčin, jemný píseček sype dolů. Musí tady projíždět stejně pluhy jako v zimě a odhrnovat písek naplavený a nasypáný na silnici.

Nocleh jsme našli až po několika neúspěšných pokusech, ale spíme u potoka. Po hygieně jsme si dali těstoviny s brokoliceovou omáčkou a pak zalezli do hajan. Dobrou noc.

Melnické pyramidy

Denní: 104,3 km

Celkem: 1245 km

Pátek 4. června – 14. den

V noci trochu sprchlo a ráno se budíme už v půl sedmé, protože jsme šli včera brzy spát. Vstáváme, snídáme rožky se sýrem a kolem osmé vyrážíme. A kam jinam, než do kopce. Projíždíme zapadlé vesničky, podobné Melniku, a ještě jednou se ptáme na cestu do Pirinu. K monastýru je prý ještě asfalt, ale pak už to bude problém. Funíme do kopce kolem pískových skal, projíždíme dokonce malým tunelem. Luděk se směje, že tady nemají žádnou práci, že je tunel hned vybagrovaný. Následuje prudký sjezd a jsme ve víšce Rožeň. Malá chudá vesnička se krčí pod pískovými skalami. Doprava odbočuje úzká silnice k monastýru, ale pro jistotu jsme se zeptali paní ve stánku se suvenýry.

Uf, tak kdybych věděla, do jakého to vede krpálu, tak bych sem snad ani nezajížděla. Nejlehčí převod a stejně mám problém to utáhnout. Dobrá prověrka, ještě že už máme něco za sebou.

Ale nakonec to stálo za ty útrapy. Monastýrek se nachází na krásném místě s dalekými výhledy do podhůří Pirinu. Pohoří samotné je bohužel dneska ukryto v mracích. Zaparkovali jsme kola a jdeme se podívat dovnitř. U vchodu mají malou kasičku s nápisem, že vstup stojí pro cizince 2 LV. Nikdo tu nevybírá, ale i tak jsme těch pár drobných do pokladny rádi vhodili.

Klášteř je starý, ale zachovalý. Budovy obklopují malé nádvoříčko s dřevěným balkónkem ve stylu pavlačí. Vše je dřevěné a moc pěkné. Odněkud se line zpět, ale nevíme odkud. Fotit se zde nesmí, tak to respektujeme a jenom prolezáme jednu místnost za druhou.

Pak jsme klášter ještě obešli zvenku, tam už se fotit smělo, když tu vidíme dva chlapíky, jak vychází ze vrat a nasedají do auta. Autorádio řve písni, které jsme předtím slyšeli z kláštera. Když nás spatřili, rychle vylezli z auta a zamířili k nám. Dali se s námi do řeči. Ten starší a tlustší byl kněz, který působil nějaký čas v Praze jako diplomat. Dokonce má na své Fiestě nálepku CZ. Varují nás, že je v Bulharsku hodně nebezpečno, že máme spát v hotelích a hlavně nezůstávat na noc v horách. Na důkaz toho, že i on se zde necítí bezpečně, vytáhl z pod kněžské suknice revolver. Říkal, že je sice kněz, ale toto že nosí stále při sobě. V průběhu rozhovoru si druhý chlápek zapálil cigaretu a pokuřoval. Ještě jsme s nimi zkonzultovali cestu do Pirinu a pak jsme se rozloučili a oni odfrčeli.

I my se chystáme na cestu. Zatahuje se, asi bude pršet. Vracíme se do Rožně. Bábušky se nám snaží prodat med, ale kdo se s ním má vláčet. Vracíme se malý kousek zpátky k odbočce na Ljuboviště a dál po příšerné děrované silnici plné písku, který se sype ze skal. A to sem prý jezdí autobus!

Ljuboviště je mrňavá díra. Hliněné domy, štěkající psi a konec asfaltu. Možná i konec světa, kdo ví?! Míříme na Kašinu. Starý pán nám potvrzuje, že jedeme správně. Kodrcáme se po špatné polní cestě do kopce, následuje průsmyk a nepříjemný sjezd. Pořád je zataženo a hrozí déšť. Nahoru a dolů to bylo ještě několikrát a konečně jsme v Kašině. Maličká ves posazená ve stráni je naprosto odříznutá od světa. I sem prý jezdí autobus, ale tomu nevěřím už vůbec. Cesta byla nejednou přerušena brodem nebo v ní byly vyjeté hluboké koleje. Opět hliněné domy, uzounké uličky, zvířata na cestě a chlapi klábosící venku. Ptáme se na cestu do vsi Pirin. Prý nějaká cesta existuje, ale za vsí končí v potoku. Ten jsme přebrodili, ale co dál? Pokračuje to hodně prudce do kopce a spíš než silnice to vypadá jako cesta pro koně a osly. Myšlenky na návrat musíme zažehnat, protože jednak neradi něco vzdáváme a jednak bychom museli jet zpátky po té podobně příšerné cestě. To už je lepší jet dopředu podle plánu. Po pár stech metrech tlačení stojí vedle cesty zaparkovaný trabant. Když se sem dostal on, my musíme taky! Tlačíme ze všech sil, ale je to stále prudší a prudší.

Nahoře ve stráni se staví elektrárna a cesta je rozrytá od bagrů a buldozerů. Navíc je z ní spousta odboček a my nevíme, kudy dál. Luděk šel na průzkum a došel až k dělníkům. Ti mu potvrdili, že jsme správně, ale tlačit musíme oba dva jedno kolo. A když jedno vytlačíme, vracíme se zpátky pro to druhé. Je to pěkná dřina, navíc se mraky rozestoupily a už do nás zase pere slunce. Chlapi mají pauzu a čumí na nás, jak se dřeme s těžkými koly, ale já bych jejich práci taky nechtěla dělat. Seshora jde parta turistů, tak nás informovali, že už jenom asi 100 metrů a jsme nahoře.

Nakonec to bylo ještě nějakých 200-300 metrů skoro kolmo vzhůru, ale tam už je to relativně slušné a dá se i jet. Kamenitá lesní cesta vede vrstevnicově úbočím kopců. Skáčeme přes kameny a některé úseky raději překonáváme pěšky. Kolem je to ale úžasné, tak brzy zapomínáme na útrapy a rozhlížíme se do kraje. Máme krajinu pískových pyramid jako na dlani. Vrcholky Pirinu jsou bohužel stále schované v mracích. Cesta je ale nekonečná, protože objíždíme kopce kolem dokola. Jestli my se někdy ještě dohrabeme na asfalt.

Dochází nám síly. Bodejď by ne, vždyť jsme od rána ještě pořádně nejedli. A bohužel i naše zásoby se nějak povážlivě ztenčily. Doufali jsme, že je dokoupíme v nějaké vesničce dneska, ale tam by slovo obchod nikdo neznal. Navíc nemáme ani vodu. Ale občas tady ze skalních žlabů tečou potůčky, a když jsme jeden přejížděli, tak Luděk nařizuje zastavit a něco uvařit. Našla jsem v báglech *Labužnické těstoviny* a *Kuře na paprice*, tak jsme se trochu zasytili a pokračujeme. S plným žaludkem se jede o 100% lépe a i svět je nějaký hezčí. Nebo se mi to zdá a kamenů na cestě ubylo?

Silnička je vytesaná do úbočí kopců a vede takřka pořád po rovině. Pomalu přibývá hoven od krav a ovcí a sem tam se objeví odpaděk podél cesty. To je známka, že se přibližujeme k civilizaci. Cesta má občas nějakou odbočku, ale skoro pokaždé se nachází poblíž pastevec, lesní dělník nebo prostě někdo, kdo nám poradí, kudy dál. Co zde dělají, to naprosto netušíme, ale vždycky přišli náramně vhod.

Pomalou se blížíme k vysněnému cíli. V dáli totiž vykoukly červené střechy domů visky Pirin sevřené v klínu hor. Ještě pár kilometrů ale obkružujeme kopce a pak po kamenitém sjezdu konečně vjíždíme mezi domky a posléze i najíždíme na asfalt. Polorozpadlé hliněné domky, babča vede oslíky, děda jede na koni, osel nese otep slámy – takový je obrázek z bulharského života v podhorské vsi.

Zastavili jsme na návsi a nabrali vodu. Mají tu dokonce dva obchody, ale oba teď bohužel zavřené. Podle místních by ale měli po čtvrté otevřít. Tak sedíme a čekáme, protože k jídlu už nemáme skoro nic. Podle jejich času je 16:13 a zatím se nic neděje. Aspoň máme čas pozorovat místní život. Starší chlapi postávají v kroužku a o něčem rokojí. Z domu vedle obchůdku vyšla skupinka pěkně oblečených lidí, asi to byl starosta nebo předseda národního výboru.

Konečně se otevřel jeden z obchůdků. Bohužel ale nemají chleba. Luděk se napálil; na dotaz, zda mají chleba prodavač přikývl, jako že *jo*, ale Bulharsky to znamená *ne* ☺. Tak jsme si koupili alespoň párky, vážené perníčky a čokoládu. Ty perníčky jsme hnedka snědli, abychom měli energii na výstup na Popski preslap (průsmyk 1120 m.). A jedeme. Z Pirinu cesta vede hned zvostra do kopce. Stará bábuška na mě volá, abych sesedla a raději šla pěšky. Rozbitá silnička se v serpentýnách kroutí vysoko do hor, brzy se díváme na ves Pirin z ptačí perspektivy a napravo vidíme cestu, po které jsme sem přijeli. Po dvou kilometrech najíždíme na hlavní a začíná výstup na sedlo. Stoupání má příjemný sklon, ale fičí protivítr. Naštěstí jen místy, protože většinou jsme kryti horami. Využila jsem toho, že si Luděk musel odskočit a jedu první. Luděk se mě proto v jednom kuse do vysílačky ptá, jestli už jsem nahoře. Jasně, že ještě nejsem.

Zase se přihnaly černý mraky, ale vůbec se tím nevzrušujeme, protože dneska hrozí po celý den. Už se mi zdálo, že bych mohla být na průsmyku, ale nebylo to ono. Ale už jedu po náhorní planince, kde se krčí pár chatek roztroušených po kopcích jako v Krkonoších. Asi to budou turistické ubytovny. Je tady taky pár vleků, takže už vrcholek očekávám co nevidět.

A taky že jo! Dráty elektrického vedení se lámou dolů a stojí tu obrovská socha Goce Delčeva, slavného bulharského vojevůdce, který v roce 1903 vedl vítěznou bitvu proti Turkům. A je tady pěkná kosa a fouká vítr! Počkala jsem na Luďka, udělali jsme vrcholové foto samospouští, oblékli se (je 13°C), pojedli zbylé perníčky a hurá dolů.

Začalo poprchávat, ale vůbec nám to nevádí. Jede se perfektně! Krásně vidíme dolů na město Goce Delčev, kam jedeme. Kolem nás už podruhé projíždí bílé auto s nápisem *Nacionalnaja Radiomeraža*. Nevíme, co se děje, ale Luďka později napadlo, zda nezachytili naše vysílačky, protože jsme kvůli lepšímu dosahu používali pásmo, které není ve všech zemích povolené. A zda tak nehledali toho, kdo v tomto pásmu vysílá. Pokud ano, pak nás jistě nezastavili proto, že je nemohlo napadnout, že by někdo mohl používat na kole vysílačky. Ale i tak jsme raději přeladili zpět do stoprocentně povolených pásem.

Slavnostně vjíždíme do města. Na hlavní silnici se stáváme svědky večerního frmolu: pasteveci vedou stáda krav, koz a ovcí, a mezitím se proplétají žluté mercedesy jako taxíky, auta a my. Řidič tranzitu stahuje okénko a volá na nás „Bulharsko je Evropa“ a směje se.

Jedeme do centra, které je překvapivě pěkné a moderní. Mají tu stánek s Gyrosem, tady ho ovšem nazývají *Djuner* a stojí 1LV. Museli jsme každý jeden samozřejmě ochutnat. Rychle jsme ještě něco nakoupili v místní samošce a protože se stmívá a pořád poprchává, tak mizíme z města. Jenže za městem jsou samá pole a s noclehem je to naprd. Že my se vždycky navečer dostaneme do takových blbých končin. Třeba před tím průsmykem byla spousta parádních noclehů a tady je to na houby. Nedá se nic dělat, jedeme dál.

Na benzínce se dozvídáme, že cesta dál vede sice lesem, ale bude to do *brda*. A taky že jo. Stoupáme serpentýnami vzhůru do kopce a pěkně nadáváme. Navíc se rozpršelo. Nakonec jsme ale nocleh našli, ostatně jako vždycky. Museli jsme sice kola vytlačit nahoru dál od silnice, ale jsme v opravdovém lese a máme tu i pláček na stan. Ve stanu jsme povečeřeli chleba s máslem a sýrem. Jsem utahaná a chce se mi strašně spát. Jsem i líná vytahovat spacák! Na silnici pomalu utichá provoz. Cikán, co tam spravoval auto, už taky konečně odjel. A nebo jenom přestalo jeho auto vydávat ty hrozné zvuky. Dobrou noc.

Dolní Drnjanovo

Denní: 75,9 km

Celkem: 1321 km

Sobota 5. června – 15. den

V noci se přihnala bouřka, takže jsem se samozřejmě moc nevyspala. Naštěstí to bouchalo dál od nás, ale nejbližší blesk byl vzdálený něco přes kilometr, soudě podle 4vteřinové doby mezi bleskem a hromem. Ale po zbytek noci pak jenom pršelo a kapky deště bušily vytrvale do plachty stanu. Ráno naštěstí neprší, ale je zataženo. A Pavel píše neradostnou předpověď: bouřky až do pondělí.

Po snídani vyrážíme. Než jsme najeli na silnici, museli jsme se vyhnout obrovské louži. Samozřejmě, že kolem jelo auto a ohodilo mě tak, že jsem celá mokrá. To ten dnešní den tedy pěkně

začíná! Cesta navíc pokračuje dál do kopce. Míjíme nefalšované cikánské tábořiště. Z igelitových přístřešků se line kouř, stojí tu zaparkované povozy a opodál se pasou koně a osli. Zajímavé!

Projíždíme Dolní Drnjanovo se dvěma mešitami a dál stoupáme do pohorí Rodopi. Krajina kolem nás je super, něco jako Česká Kanada u Jindřichova Hradce: zelené lesy, svěží louky a obrovské balvany a břidlice. Tu tady chlapi lámou a rovnají na palety. Několik kilometrů s námi běží pes, takový voříšek, ale pak se někam ztratil. V další vesnici se zase přidali dva malí kluci. Cestou nahoru se nás drželi, ale když pak začalo klesání, nechali jsme je daleko za sebou.

Stoupáme širokým údolím a začíná pršet! Oblékáme se do pláštěnek a pokračujeme. V Satovči má Luděk chuť na mléko, ale bábuška v malém krámku má pouze *kyslé*. A opět ten samý humorný zážitek s opačným příkyvováním při souhlasu nebo nesouhlasu. Tak jsme koupili alespoň balík sušenek a jedeme dál. Po 150ti metrech je další obchod. Prodáváč stojí ve dveřích a cosi na nás volá. Tak jsme zastavili a jdeme dovnitř. Ptá se, odkud jsme a když jsme mu to řekli, tak jsme pro něho *bratja Češi*. Vznegli jsme dotaz na mléko a on zavolal domů, že přijeli cizinci a mají chuť na mléko. Za chvíli jeho žena přinesla litr přímo od krávy. Už ho ale měla převařeně.

V krámku je malé posezení, tak jsme si nechali ohřát burek za 0,4 LV a sedíme a povídáme si s prodávčem a jeho kamarádem. Venku se mezitím nepěkně rozpršelo, tak máme aspoň záminku k přestávce. Povídáme si o Bulharsku, že nesmíme vynechat Trigradskou soutěsku a Jagodinskou jeskyni a posloucháme z televize bulharskou muziku. Je trochu podobná té Srbské a Makedonské. Na dotaz o bezpečnosti zde jsme dostali odpověď „a kde ne opasno“ (a kde je bezpečno).

No nic. Je nám tady moc příjemně, ale čas ubíhá a my musíme jet dál. Nedá se nic dělat, déšť nepřestal a tak spíš *nechtě* než *chtě* musíme ven. Ještě jsme se společně vyfotili s majitelem konzumu, napsali si jeho adresu, abychom mu fotky poslali a pak se vydáváme vstříc dalším zážitkům.

Dupeme do kopce a déšť skrání naše hlavy a záda. Nahoře na kopci na křižovatce stojí dva policajti a hlídají vjezd do pohraniční zóny. Nacházíme se totiž nedaleko hranice s Řeckem. Volají na nás, ať se jdeme schovat do jejich budky. Míjíme je a posunkem ukazujeme, že děkujeme, ale že musíme pokračovat. Z ničeho nic ale nebe ozářil záblesk a následuje rána jako z děla. Nečekáme ani minutu, otáčíme to a metelíme k nim pod střechem.

Policajti se s námi chtějí bavit o fotbale, jmenují naše hráče, že prý jsme teď někdy porazili Bulhary 3:1. Jenže fotbalu my nerozumíme a navíc další blesky se nekonají, tak se loučíme a vydáváme se dál. Pořád drobně, ale vytrvale prší a navíc je mlha, tak moc nevidíme z okolní krajiny. Z toho co vidíme nám ale stačí pro úsudek, že tu musí být nádherně. Minuli jsme ceduli s nápisem *Kontrolní horský punkt* a nějakou chajdu. Sice nevíme, co to bylo, ale silnice dál vede z kopce. Ne ale dlouho, po chvíli zase začínáme stoupat. Mírně, ale zato pořád.

Kolem nás je to naprosto úžasné: husté lesy, louky a na stromech lišejníky. Všechno ale po deštích podmáčené. Pak se sklon cesty zlomil a my klesáme až do Dospatu. Před Dospatem *remontují dorogu*, tak jsme museli pár kilometrů přeskákat po písku a už jsme tady. Dospat je menší horské městečko s novou mešitou nacházející se bohužel na kopci, takže zase prudce nahoru.

Jdeme se ohřát do hospody na čaj a pivo. Jenže v peněžence už zbývá jenom 5 leva. Ale i to nám bohatě stačí tady při těch úžasně levných cenách na pivo, kolu a čaj. A ještě nám i něco zůstalo. Ptáme se na možnost výměny peněz, ale číšník se na to moc netváří. Navíc je sobota, takže ani v bance bychom neuspěli. To jsme to pěkně vymňoukli.

Tak jsme v malém krámku za 2,7 leva koupili dva velké chleby, máslo a rybičky a přepočítali drobné. Snad s 1,3 LV do pondělí nějak vystačíme. Problém bude akorát vstupné do jeskyně, ale to teď neřešíme.

A zase pokračujeme. Využíváme vzácnou chvíli, kdy neprší a snažíme se usušit mokré svršky. Jenže než jsme vydupali kopec nad Dospatem, už zase leje. Tak jsme pláštěnky zase nasadili (už jsme si na ně zvykli) a pokračujeme v dešti. Jenom je velká škoda, že nevidíme do kraje. Projíždíme husté lesy, míjíme ohromné louky a necháváme za sebou parádní noclehy. Jenom kdyby země nebyla tak promáčená.

Trochu jsme klesli do malého údolí a začalo zase hřmět. Je to až neuvěřitelný, protože jsem si vždycky myslela, že bouřka musí přijít z vedra a jejímu vzniku předchází ohromné mraky tzv. *kumulonimby*. A tady je celý dnešní den nebe zatažené permanentní šedí, je zima a prší. Na jednom místě je ta šed' ještě šedivější a odtamtud se ozývá to hřmění. Vyfuněli jsme menší dokopec a zase dolů. Bouře nás pronásleduje. Prší čím dál tím víc a hřmění je také stále silnější. Už bylo vidět i pár blesků. Lud'ku, prosím, schovejme se někde...

U silnice, jako na zavalanou, stojí malý dřevěný altánek s plechovou střechou. Zalezli jsme do něho, ale kola bohužel musí zůstat venku napůl kryta stříškou altánku. Je nám to ale jedno, protože stejně už je před promočením nezachráníme. Liják sílí a je opravdu vydatný. Z nebe padají vyloženě proudy vody a malý potůček kousek pod silnicí se po chvíli změnil v řeku. Všude teče voda, i na silnici je jí spousta. Předpověď od Pavla tedy vyšla do slova a do písmene ☺.

Snědli jsme sušenky a čekáme, až se bouře přežene. Nacházíme se totiž v jejím epicentru, to znamená, že mezi bleskem a zahřměním byla ani ne sekundová prodleva. Navíc to nebyla jedna bouřka, ale opět několik vln, tak jsme v přístřešku skejsli pěkně dlouho.

Bouřka odešla a pomalu se začíná stmívat. Jedeme hledat nocleh. K jeskyni Jagodina už asi dneska nedojedeme ☹. Všechno je ale pod vodou. Po každé odbočce na silnici teče potok a když šlápneme do trávy, nehezky to začvachtá. Luděk sice našel jedno relativně suché místo, ale jsme nedaleko městečka Borino. Napadlo mě, že bychom mohli zkusit najít nějakou ubytovnu nebo *turbázu*. Že by to tady mohlo být levné. Ani mi nedalo velkou práci Luděk přemluvit.

Sjeli jsme do Borina prudkým sjezdem, při kterém jsem zjistila, že mi absolutně nebrzdí brzdy. Zastavili jsme na pumpě, Luděk to trochu utáhl a zeptali jsme se kluků na možnost nějakého ubytování. Prý je v Borinu hotel a noc stojí 8 leva (cca 120 Kč), což je víc než přijatelné. Sjeli jsme do centra a nevíme, co dál. Je už totiž tma. Stojí tu akorát obrovský *Hotel Royal*, ale tam se nám nechce, protože se nám vůbec nelíbí. Zeptali jsme se v obchodě, ale krčí rameny. Nakonec nám poradil domorodec. Po necelých pěti stech metrech stojíme před zavřenými dveřmi čehosi, co má 3 hvězdičky a ve znaku srdíčka. Mankote, aby to tak byl *bordel!* Pomalu se otáčíme, že zkusíme radši něco jiného, když tu se dveře otevřely a vylezl docela sympatický chlapík, a jestli prý potřebujeme hotel. Tak jsme kývli, že ano a kolik stojí noc. Řekl, že 8 leva a že můžeme zaplatit klidně v i eurech, protože bulharských chechtáků máme opravdu jenom pár drobných. Tak jsem si plácli.

Máme pěkný pokojík dokonce i s televizí až úplně nahoře a v celém domě jsme sami. Kola jsme si nechali na schodech. Pěkně jsme jim to tu zaneřádili a ještě jsme všude rozvěsili mokré svršky a spodky. Bordel to určitě není, postele nemají jako letiště, stojí každá u zdi na opačné straně pokoje. Vždycky pro dva pokojíky je společná koupelna s vanou. Vše je čisté a pěkné a hlavně je tu sucho a teplo. Převlékli jsme se do suchého oblečení a jdeme do restaurace zaplatit za pobyt. Vychází to na každého 4E. Zabíli jsme touto ranou i další mouchu, protože jsme zaplatili v eurech, ale nazpět jsme dostali leva. Takže máme dost peněz na zítřejší prohlídku.

Nakonec jsme se rozšoupli a dali si tu i večeri. V jídelním lístku jsme si každý vybrali jedno jídlo a když jsme přepočítali jeho cenu na české koruny, byli jsme trochu v šoku. Nejdražší jídlo stálo asi 50,-Kč. Majiteli se také asi nezdálo, že by dva trhani, co sem přijeli na kolech, měli na rozhazování, a decentně nás upozorňuje, zda jsme si všimli ceny jídla. Říkáme, že *ano* a že to je v pořádku.

Během chvíle přinesli Luděkovi výborného pstruha a mně telecí maso zapečené se zeleninou. Po jídle jsme dostali každý ještě porci rýžového nákypu jako pozornost podniku. Celá tato večere nás i s pitím přišla na 10 leva (cca 150 Kč). Nejdražší jídla se pohybovala v rozmezí 3 – 3,5 leva.

Majitel hotýlku se nakonec ukázal být moc příjemný. Umí německy a říká, že Němci jsou tady asi nejčastějšími hosty. Tak to si nedovedu představit – jestliže my si tu připadáme jako boháči, Němci se tady musí cítit jako miliardáři! Jinak byli v restauraci sami muslimové, protože když se v 11 hodin začaly ozývat zpěvy z blízkého minaretu, tak se pomalu zvedli a odešli. Ale to, co zanechali na stole, byly normální püllitry s pivem. A pak že muslimové nepijou alkohol!

No nic, jdeme do pokoje. Čeká nás teplá koupel ve vaně, což je po dnešním totálně propršeném dni úplný balzám. A pak zalezáme do postýlek pod deku. Ten minaret stojí přesně naproti hotelu a máme na něho výhled z okna. Jsem zvědavá, jestli ráno bude taky modlitba.

Borino

Denní: 57,5 km

Celkem: 1378 km

Neděle 6. června – 16. den

Moc dobře se nespalo, ve stanu by to bylo lepší. Po okny jezdila auta a v pět hodin se opravdu rozezněla hudba z reproduktorů minaretu. Trvalo to naštěstí jenom chvíli, takže pak se nám ještě podařilo usnout, i když už ne moc tvrdým spánkem.

Ráno neprší a zataženými žaluziemi dokonce prosvítají sluneční paprsky. Diskutujeme o sobeckosti muslimské menšiny vůči ostatním obyvatelům. Máme na mysli ty noční a ranní zpěvy.

Ještě jsem si umyla vlasy, Luděk se oholil a potom jsme si na pokoji uvařili čaj a posnídali chléb se sýrem. Pak jsme si zabalili naše věci ze schodiště, naštěstí přes noc jakž takž uschly. Venku svítí slunce a na nebi je jenom pár obláček. Podle předpovědi by mělo zase pršet. Třeba se to nevyplní!

Rozloučili jsme se s majitelem, dostali jsme vizitku s adresou, takže kdybyste někdo sháněl levné a příjemné ubytování v Bulharském Borinu, napište mi ☺.

Vyšlápli jsme si menší dokopec nad Borinem, naolejovali řetězy a trochu poštelovali brzdy a pak klesáme k odbočce do Jagodinské soutěsky. Šlapeme proti proudu potoka úžasnou soutěskou. Zvedáme hlavy vysoko, abychom zahlédli vršky skal a nebe, na kterém se honí obláčky. Po šesti kilometrech jsme u vchodu do jeskyně. Bohužel ale nejbližší prohlídka je až za hodinu a půl, protože je zrovna polední pauza. To je nepříjemné! Jednak ztratíme čas zbytečným čekáním a jednak tady na dně doliny není co dělat. Sotva se sem vejdou zaparkovaná auta, jedna restaurace a atrakce *tarzan*. Zájemce zavěšený na laně si může vyzkoušet překonat vzduchem divokou řeku.

Tak si Luděk začal dotahovat osu na kole a já jsem prozkoumala stánky. Opět humorná historka: zeptala jsem se prodavače, jestli bych si mohla prohlédnout jednu podrobnou turistickou mapu, kterou prodává. Zavrtěl hlavou. Sotva jsem si stačila pomyslet něco v tom smyslu „Tak si jí nech, mrzoute“, když mi došlo, že to znamená souhlas ☺. Ráda bych totiž zjistila, zda není Jagodinská soutěska propojená s Trigradskou tak, abychom se nemuseli vracet zase zpátky. Nějaká cesta tam sice vede, ale pro naložená kola bude s největší pravděpodobností nesjízdná.

U vrat do jeskyně se začíná formovat skupinka lidí – jdu se podívat blíž a vypadá to, že prohlídka začne dřív. Tak jsme se rychle připravili, poprosili bulharského prodavače suvenýrů, aby nám pohlídal kola a pak spolu s dalšími turisty mizíme v útrobě skály.

Jeskyně je dlouhá a úzká. Oproti našim jeskyním nemá mnoho sálů, ale i tak se mi tady moc líbí. Výklad průvodce je zapálený, ale bohužel mu skoro nic nerozumíme. Kromě klasických stalagmitů, stalaktitů a stalagnátů jsou tu i tzv. jeskynní perly.

Platíme až při výlezu ven. Za dva lidi 5 leva, což je pohoda. Venku jsme našli naše kola přikrytá ohromnými zelenými listy lopuchů. Mladý Bulhar na nás mává od stánku. Prý začalo pršet, tak nám kola přikryl. Moc mu děkujeme, protože pro ty listy musel slézt až dolů k řece.

Jedeme soutěskou zpátky na hlavní a užíváme si pohledů z opačného směru. To je docela výhoda. Z hlavní jsme skoro hned zatočili do jiného údolí a opět stoupáme, tentokrát Trigradskou soutěskou (*Trigradské ždrelo*), k další jeskyni. K té to má být 12 kilometrů, takže zajižďka zde bude trošku větší. Rozbitá cesta vede zpočátku po rovině, ale netrvá dlouho a začíná prudce stoupat. Je to tu ale parádní. Divoký potok mizí ve skále, aby se o několik desítek metrů dále zase objevil. Silnici vytesanou ve skále místy lemují malé vodopády. Pak řeka zase zmizela a my jsme se uzoučkou průrvou protáhli mezi skály a stojíme na malém uzavřeném prostranství. Po pravé ruce se vchází do *Diavolského grla*, neboli do jeskyně s názvem *Ďáblovo hrdlo*. Jde o jeskyni se 42 metrů vysokým podzemním vodopádem, takže jsme celí nedočkaví. Kromě malých nenápadných dvířek tu stojí jedna budka se suvenýry a pár aut. Jinak pár turistů a horolezci zavěšení na vysoké skále nad námi.

Zaparkovali jsme kola, abychom se tu porozhlédli a hned se k nám přimotal chlapík, že jestli chceme jít do jeskyně, tak lístek stojí 2 leva a prohlídka bude za 10-15 minut. Usoudili jsme, že budeme mít ještě čas koupit pohledy, ale nestačili jsme je ani napsat a už se jde dovnitř. Ráda lidí jeden po druhém mizí v úzkém skalním otvoru. Jdeme sami, bez průvodce. Peníze za vstup si chlapík ledabyly zastrčil do kapsy.

Uměle prokopaným tunelem se noříme do nitra skály a odněkud zdálky slyšíme ohromný hukot padající vody. Jeskyně je spoře osvětlená a spolu s tím burácením to působí strašidelně. Konečně jsme se ocitli v ohromném podzemním prostoru, ale vodu pořád nevidíme. V pološeru postupujeme s davem dál, navádí nás to na příkré a kluzké schody. Řev vody slyšíme čím dál blíž, ale vodopád nikde. Dlouho stoupáme po schůdkách vzhůru. Voda padá někde napravo od nás a pod námi, ale pořádně není vidět. Jde o ohromné propadání řeky do útroby skály, ale kromě vlhka a silného rámusu jsme si to moc neužili. Teprve nahoře vidíme vodu, která mizí ve skalním otvoru. Na lávkách nad propadáním ale pobíháme s foťákem jenom my, ostatní turisté už dávno zmizeli; asi je to příliš nezajímalo.

Vyfotit tento krasový jev moc nešlo, tak jsem zvědavá, co z toho výjde. Jedeme se někam najíst. Sjíždíme prudký kopec, který jsme před tím zdolali jen taktak a ledva jsme vyjeli ze skal, začalo pršet. Naštěstí je tady jako na zavalanou autobusová zastávka, tak jsme do ní hupsli a uvařili si rajskou polívku. Naházeli jsme do ní zbytky čočky, cibuli a česnek a výsledek naše chuťové buňky shledaly

docela zajímavým. Po jídle ještě chvíli čekáme, až déšť, nebo spíš bouřka, přejde a pak pokračujeme. Během chvíle jsme prolitli zbylé kilometry po děrované silnici zpět na hlavní a uháníme z kopce dál. Jede se pěkně, kolem nás se strmí skály a vysoké hory. Neprší, ale sem tam na nebi visí černý mrak.

V malé bezejmenné vesnici jsme za zpěvu z minaretu doplnili zásoby vážených perníčků a toaletního papíru a pokračujeme. Klesáme až na soutok řek a pak zase do kopce. Mraky nás pronásledují, tak valíme bez přestávky až k malé elektrárničce, kde jsme posvačili, podiskutovali se správcem o výkonu elektrárny a zase jedeme. Podle odhadů toho chlapíka bude zase pršet.

Kopec se stává otravným. Projeli jsme pěkné městečko Široka Laka s dřevěnými a kamennými domy a starými mosty a dál stoupáme podle potoka. Ten je lemován potrubím přečerpávací elektrárny. Podle mapy jsme usoudili, že to lepší nebude až do Pamporova a tak odpočítáváme kilometry, kolik nám ještě zbývá. Odhadem nějakých 9 kilometrů do kopce. A to už jich minimálně 20 máme za sebou.

Ještě 7 kilometrů. Údolí se trochu rozestoupilo a stoupání zmírnilo. Krajina kolem je naprosto úžasná, zelené louky a lesy jako u nás, to by byly noclehy! Jenže musíme dneska trochu najet tu včerejší ztrátu.

Blížíme se k Pamporovu, mají tu velký vysílač, sjezdovky a kemp. Nemůžeme najít naši odbočku, tak jsme se zeptali v recepci kempu. Podle průvodce jsme 1.450 metrů vysoko, ale podle místních 1.600. Obojí je dost slušné, ale je pravda, že jsme jeli přes 30 kilometrů pořád do kopce.

Konečně jsme přijeli na křižovatku. Pamporovo se nezdá, je to docela velké turistické středisko s velkými osvětlenými hotely a kasínem. Ale nemůžeme se tu dlouho zdržovat, jedeme rychle pryč a hledáme nocleh. Začíná se totiž stmívat a je zima. Ale za tu může ta nadmořská výška, protože počasí se umoudřilo a obloha je nezvykle vymetená.

Nečekali jsme, že najít nocleh tady nahoře na horách bude problém. Najeli jsme na hlavní od Smoljanu, projeli větší město Čepelare a pořád nic. Už je bohužel tma, která hledání nepříjemně komplikuje. Už to vypadalo, že nocleh máme. Našli jsme totiž zatravněné místočko za starým kamenným mostem, ale při bližším ohledání je tráva plná kravských lejen. Mně by to zase tolik nevadilo, hovna jsou už staršího data výroby a navíc toho mám dneska plné zuby, ale Luděk tady spát odmítá. Chtě-nechtě proto nasedáme zpět na bicykly a mažeme dál.

Výsledně pak dalších deset kilometrů nemůžeme absolutně nic najít. Luděk neúnavně vybíhá na každé odbočce, má už úplně promočené ponožky v sandálech, ale je to bída. Krajina je sice zalesněná, ale silnice vede úbočím bohužel poněkud strmého údolí. Naštěstí jedeme pořád z kopce.

Odbočka mířící kamsi doprava do neznáma se nám zpočátku moc nezdá, ale nevzdáváme to, projíždíme po ní dál od silnice a ... máme nocleh! Už bylo načase! Táboříme na cestě zarostlé travou, auta tu nejezdí a víc nás v tuto chvíli nezajímá. Ve stanu jsme si uvařili *těstoviny alá Carbonara* se sójovým masem a pak dobrou! Je 11 hodin.

Údolí řeky Čepelarska

Denní: 103,9 km

Celkem: 1482 km

Pondělí 7. června – 17. den

Spalo se parádně, ale ráno nás budí halas zvenčí. Nevíme, co se děje, tak rychle otevíráme zip stanu. Na cestě stojí dva chlapi se stádem koní a my jim trochu překážíme. Jinudy koně díky hustému trnitému roští podél cesty vést bohužel nejde. Rychle jsme odstavili kola ke straně, odkolíkovali stan a odsunuli jej co nejvíce z cesty. Koní je nakonec jenom šest, ale když se protahují kolem nás, plaší se a chlapi mají co dělat, aby je udrželi na uzdě.

My potom už vstáváme a jsme i rádi, že nás vzbudili. Jinak bychom vespávali zase bůh ví jak dlouho. Během snídaně opět začíná krápat. Kurňa, tohle počasí mě už nebaví! Každý den prší. Naštěstí to byla jenom malá přeháňka a když pak jedeme, už na nás svítí sluníčko.

Míjíme odbočku na skalní útvary *Čudnite Mostove*. Na osmistovce mapě vypadají, že jsou kousek od silnice, ale tady na ceduli píšou 20 kilometrů. Tak velkou zajížd'ku po stejné cestě tam a zpět se nám nechce absolvovat, takže na *Čudnite* kašleme a pokračujeme příjemně z kopce dolů. Na silnici je stejně jako včera spousta vody a spadaneho kamení.

Jako další atrakci máme lázeňské městečko Baně. Navštívili jsme poštu, abychom konečně poslali pohledy koupené v Trigradské soutěsce. Čtyři pohledy do Čech nás přišly na 1,6 leva. Ještě bychom rádi zavítali do banky nebo směnárny za účelem výměny dalších peněz, ale nic takového

kolem sebe nevidíme. Nakonec nám prodavač ve stánku nabídl solidní kurz 1,92. Vyměnili jsme leva za 20 euro a chceme se jít vykoupat do lázní.

Vlezli jsme do ohromného lázeňského domu, minuli ceduli, podle níž nás tady srdečně vítají, ale uvnitř panuje neskutečný chaos. Vypadá to tady spíš jako v nemocnici. Na recepci jsme se zeptali na bazén, ale o ničem neví a paní v bílém plášti nás posílá pryč, že je to prý pro nás nevýhodné, protože chtějí 12 leva za půl hodiny. Tak na to kašleme a naštvání jdeme pryč. Jako útěchu jsme si od pouličních prodavačů koupili za 3 leva jahodové nanuky.

Osvěžení pokračujeme v krasojízdě. Jede se parádně, počasí nám nezvykle přeje; neprší a svítí sluníčko. Také sklon silnice je pořád příznivý. Zanedlouho brzdíme u Bačkovského monastýru. Nastrčili ho pěkně k silnici, pročež se na něj jedeme podívat. Dupeme prudkým kopcem po kostkované silnici lemovanou stánkovými prodejci suvenýrů. Prodávají se zde většinou náboženské relikvie – různé pravoslavné obrázky, křížky a modlitební knížky.

Zanechali jsem kola pod ochrannými křídly božími a jdeme se pokoukat po klášteře. Je podstatně rozlehlejší, než ten Roženský a nikde po nás nechtějí žádné vstupné. Nejhezčí je ale barevná vstupní brána.

Cestou zpět na silnici jsme si všimli kohoutků hned vedle stánků. Potřebujeme vodu, ale hlavně nám dochází čisté prádlo, takže jsme využili slunečního počasí k přeprání několika kousků spodárů a triček. Těmi jsme potom obvěsili bágly a doufáme, že za jízdy uschnou. Bohužel se odkudsi přihnal černý mrak a zakryl slunce. To nevádí, prádlo schne i při zatažené obloze.

Těsně před Asenovgradem nás čeká další zajímavost. Na vysokém ostrohu nad městem kdysi dávno vybudovali protitureckou pevnost. Bohužel to k ní jsou dva kilometry prudce do kopce a nohy po celodenním sjezdu odvykly námaze, ale výšlapu nelitujeme. Už zdálky je moc pěkný pohled na hradby pevnosti, která se ne a ne přiblížit. Ještě pár zataček a jsme tady. Z malého domku nalepeného na kamenné zdi hradu vybíhá starší pán. Vítá nás a ukazuje kudy máme jít na prohlídku. Vstup je samozřejmě opět bezplatný. Poprosili jsme ho, aby občas mrkl na naše kola a jdeme pěšky na vrcholek kopce. Ze samotné pevnosti toho mnoho nezbylo, jenom pár hradeb a zdi úplně nahoře na skále, ale zajímavý je kostelík pod hradem. Uvnitř panuje zvláštní chlad a tajemná atmosféra. Skoro jako kdyby se tady nad údolím zastavil čas a člověk se na malou chvíli přenesl o stovky let zpátky do historie. Ideální místo pro rozjímání.

Seshora je zase parádní vyhlídka na celé údolí a město v nížině. Kopce pohoří Rodopi se zde totiž prudce svažují a pohoří definitivně přechází v rovinu. Asenovgrad tak tvoří jakousi bránu do pohoří. Sakra, nad městem je podezřele černo a sem tam zaduní hrom. A protože se mrak přibližuje a hřmění zesiluje, rychle slejzáme dolů ke kolům a prcháme do bezpečí. Ještě za sucha jsme stihli vjet do centra Asenovgradu. Černošedé mraky nad námi vypadají dost dramaticky. Hledáme střechu nad hlavou ideálně abychom viděli na bouřku a aby byl poblíž nějaký obchůdek. Nakonec jsme zapluli do smradlavého průjezdu naproti malému rychlému občerstvení.

Stihli jsme to opravdu jen taktak. Šílená bouře doprovázená slejvákem se přihnala vzápětí poté, co jsme zaparkovali kola a vytáhli peněženku, že si půjdeme koupit *djuner*. Porce kuřecího masa s hranolky zabalenými do kukuřičné placky je ale nedostatečná, tak jsme si to objednali ještě jednou. Mezitím začalo bouřit přímo nad námi, blesky práskají nedaleko, auta se rozhoukala a my jsme se raději nakvartýrovali k nim do té restauračky, protože v průjezdu nepříjemně fouká. Využila jsem chvíle, kdy dešť trochu polevil a zaběhla jsem naproti do prodejny knih koupit sešit na další deníček a film za 4,7 leva. Ještě se mi tam líbila pěkná podrobná mapa Bulharska. V obchodě je během bouřky prázdno, takže se mi dvě prodavačky ochotně věnují. Ta starší se se mnou pokouší mluvit rusky a ta mladší se prohýbá v záchvatech smíchu. Pravděpodobně už ve škole nezažila povinnou ruštinu a ruská slova, podobná bulharským, jí v podání své kolegyně připadají komická.

Když bouře ztratila na síle, přeběhli jsme zpátky do průjezdu. Přioblékli jsme se a jedeme na tržnici. Podle těch prodavaček tam někde mají být *Chranitelni stoki* (potravin), ale nemůžeme je najít. Všude jenom hadry, boty a drogerie. Museli jsme se ještě jednou zeptat a pak už jedeme najisto. Našli jsme malý obchod, zase napůl samoobsluhu a koupili si rohlíky, máslo, mléko a rajčata a valíme z města po výpadovce na Plovdiv vzdálený asi 15 kilometrů. Už jenom poprchává.

Zastavili jsme na benzínce, abychom posvačili sladký rohlíky koupený v Asenovgradu, ale nakonec je vyzebral strašně sympatický voříšek patřící k pumpě. Vytáhli jsme proto ještě sušenky a pejsek skáče a vrtí ocáskem a možná by si dal i říci a jel s námi. Kluci na benzínce nemají moc práce a přišli se zvědavě podívat na naše kola. Zajímají se o techniku, hlavně je uchvátil Lud'kův solární panel. Líbí se jim, že může svítit bez dynama. Já jsem si mezitím došla odskočit na neuvěřitelně čisté WC a

pak jsme se rozloučili, naposledy podrželi psíka a pokračujeme na Plovdiv. Rodopi jsme nechali definitivně za námi, tady je pro změnu placka.

Zanedlouho míjíme ceduli Plovdiv a upalujeme do centra. Překvapivě na hlavní silnici není skoro žádný provoz, jak by se na druhé největší bulharské město slušelo. Zato tu jezdí maršrutky podobně jako v Rusku.

Bohužel se nemůžeme trefit do centra. Občas je směrovka, občas ne, a tak se musíme každou chvíli někoho ptát. Asi dvakrát nás někdo oslovil, jestli nehledáme hotel, ale na centrum nás posílá každý jiným směrem. Konečně jsme na pěší zóně. Plovdiv je postaven na třech kopcích a mezi nimi se rozkládá staré město. Opět trochu bloudíme. Centrum rozhodně není bezbariérové, neustále překonáváme nějaké schody, sjíždíme a opětovně najíždíme na vysoké obrubníky. Nakonec jsme po velkém úsilí vytlačili kola na jeden ze tří kopečků. Našli jsme dokonce slavný amfiteátr, vyfotili pravoslavný kostel a jdeme se podívat do mešity. Zrovna neprobíhá žádná motlitba, takže se můžeme vevnitř pořádně porozhlédnout. Líbí se nám plakát s postupem, jak se před obřadem umýt. Je to docela věda!

Potom jsme se usídlili na schodech před vchodem do mešity a za požívání čokolády nasáváme atmosféru historického města. Kola máme odstavená ke kraji a nikdo tu nechodí, ale stejně je chlapík, co to tu pravděpodobně má na starosti, z nás dosti nervózní. Neustále nám naznačuje, že tady vadíme, až se mu podařilo nás vyhnat. Stejně už jsme chtěli jet.

Hledajíc výpadovku na Karlovo se pokoušíme opustit toto velkoměsto. Bez pomoci místních by se nám to asi nepodařilo, protože jsme si opět nevšimli ani jedné směrovky nebo podobného zařízení sloužícího k orientaci. Ale teď už zvolna pokračujeme rovinou a před námi se z oparu vynořují kopečky pohoří Stará Planina. Ve směru, ve kterém jedeme, jsou zase mraky, ale to nás už nepřekvapuje. Na benzínce v Trudu nabíráme vodu. Na tachometru svítí 80 km. Podle mapy zbývá ještě asi 10 kilometrů k místu, kde budeme poblíž řeky Struma, tak to by mohlo vyjít na dnešní nocleh.

V Ignatievu na tržnici nás zaujaly malé *lubenice* (melouny). Zastavili jsme a jednu jsme si koupili. Prodavač nám každému přidal ještě hrst třešní a poptal se, jak je v Praze.

Napravo od silnice se rozkládá ohromný sad. Táhne se hodně daleko od silnice. Tušíme šanci, protože jinak jsou tu všude kolem jenom pole. Jakmile se objevila cesta do sadu, zabočili jsme po ní. Zakotvili jsme na posečeném plácku přímo mezi švestkovými stromy. Jsou bohužel ještě zelené.

Luděk postavil stan a já uvařila rizoto. Trochu tu otravují komáři, ale dá se to vydržet. Po jídle zalézáme spát. Dlouho nemůžu usnout, jde sem hluk ze silnice a taky se trochu bojím, aby se z těch mraků nezačalo blýskat. Nakonec jsem ale usnula a bouřka nepřišla.

Ignatievo

Denní: 91,2 km

Celkem: 1574 km

Úterý 8. června – 18. den

Ráno vstáváme už v 6:30 a pod oblačným nebem snídáme chleba s máslem a marmeládou. Pavel poslal předpověď, vypadá docela solidně. Vyrážíme do rovinek, ale po pár kilometrech se krajina začíná vlnit a my přejíždíme pohoříčko Stredna Gora. Vydupali jsme jeden dokopec a zase ho sjeli a tím jsme nechali celé hory za námi. S 25ti kilometry na tacháku brzdíme v městečku Banja, kde má být termální koupaliště. Dlouho jsme se nekoupali, takže je program na následující hodinku jasný. Babčiči nás správně nasměrovaly k bazénu na kraji města. Už zdálky je vidět ohromný vchod do areálu s nápisem *Minerálnyj plaž*.

Na první pohled vypadá opuštěně a zchátrale, ale když jsme přijeli až k bráně, vidíme, že je otevřeno. Anglicky mluvící chlapík také říká, že je *open* a vede nás dovnitř. Asi to bude místní šéfík, protože se zná s personálem a dovnitř jde bezplatně. My jsme zaplatili vstupné 1,2 leva za osobu. Chlapík se nás drží, vše nám ukazuje a zajímá se, odkud jsme. Když jsme mu to prozradili, vzpomněl si, že jeho první kolo byl Favorit z Rokycan. Divíme se, že je na koupališti málo návštěvníků. Personálu v bílých pláštích je tu jak hub po dešti, ale platící hosté jsme tu jen my a ještě jedna rodinka. Prý je to tím, že je dneska *bad weather*. Jinak je to tu moc pěkné a čisté. Voda je 32°C teplá, ale krásně to stačí. Po koupeli dlabeme včerejší meloun, svítí slunce a užíváme si pohodu. Chlapík se chvíli koupal s malou dcerkou a pak si přišel popovídat. Diskutujeme o počasí a o Trojanském průsmyku

v pohoří Stará Planina, který nás čeká. Stará Planina je prý větší pohoří než Rodopi. Pak se přihnal černý mrak a spadlo z něho asi 5 kapek. To je hrůza, tady musí pršet z každého mraku! Tak jedeme.

Do Karlova na úpatí Staré Planiny je to asi 10 kilometrů. Masiv ohromného a vysokého pohoří máme přímo před sebou. Nahoře ještě leží zbytky sněhu a mraky se honí mezi vrcholky hor. Karlovo jsme objeli a podél kopců valíme na Sopot. Ten leží přímo pod horami, které se začínají zvedat za posledními baráky. Zajeli jsme do centra a na náměstí v malém krámku jsme si koupili chléb, šunku, mléko, pivo *Zagorka* a další perníčky. Utratili jsme skoro 8 leva. Je tady o něco draž než na jihu Bulharska. Potřebujeme si vyměnit další peníze, ale naštěstí tu mají banku. Prodavačka z konzumu nám venku postavila kempingové židličky a stoleček a my obědváme jako lidi. Po jídle jsme navštívili banku a vyměnili si 20 leva, ať se máme dobře. Namazali jsme se krémem *Sun block* s faktorem 25 a účinek to mělo takřka okamžitý – přihnal se černý mrak.

Valíme do Karnare, odkud začíná 22ti kilometrový výšlap s převýšením 1 km na *Trojanský prochod* nebo *preslap*. Mrak se rozpadnul, takže slunce zase pálí. Po chvíli ale veget končí, před námi je totiž naše odbočka na průsmyk. Začínáme stoupat. Lidé prodávající u silnice maliny si cosi šeptají. Asi nevěří, že to nahoru vyjedeme.

První kilometry jdou ztuha. Silnice se kroutí horou vzhůru a je na jí docela provoz, hlavně kamiony. Po zdolání několika serpentýn pořád vidíme výchozí místo, i když poněkud z ptačí perspektivy. Nohy si zvykly, posunujeme se rychlostí 7-8 km/hod. Od desátého kilometru má Luděk doprovod. Mladíka 28 let jménem Plamen, co si na kole vyjel z Trojanu do Plovdivu, jen v pantoflích s batůžkem na zádech. Povídají si a cesta jim tak lépe ubíhá. Já jedu kousek před nimi. Opustili jsme úbočí hor, takže už nevidíme zpátky do nížiny, a vjeli jsme více do hor. Půlku stoupaní už máme za sebou a před námi se na vrcholku jednoho z kopců objevila vysoká betonová stavba. Jde prý o památník osvobození. Hodně pomalu se přibližujeme. Čím jsme blíže, tím více si uvědomujeme mohutnost oné stavby. Ještě zbývá pět kilometrů.

Dochází nám voda. Trochu jsme podcenili doplnění zásob před výstupem. Počítali jsme totiž s tím, že jako vždycky potkáme nějaký kohoutek nebo čůrek. Jenže tady není nic, ani nejedeme podél potoka. Podle Plamena ale brzy narazíme na studánku s fantastickou vodou.

Má pravdu. Čtyři kilometry před cílem tryská ze země studený pramen. Nedaleko stojí starý opuštěný dům, jinak jsme sami uprostřed zelených hor. Nabrali jsme tekutinu do dvou lahví a přioblékli se. Tady nahoře je zima a fouká vítr. Samozřejmě že proti!

Ze zatačky z protisměru vyrazila kolona vojenských aut. Působí to docela strašidelně. Snad nezačala válka! Památník na vrcholu už máme na dosah a za dva kilometry jsme konečně na průsmyku (1525 m.n.m.). Zatahlo se a fičí tu. Plamen nás vyfotil a pak hned vyráží dolů domů do Trojanu. Nám to stoupaní asi nestačilo, tak jsme si vyjeli po asfaltové silničce ještě k tomu monumentu. Obnášelo to dalších 1,5 kilometru docela prudce do kopce.

Snad padesát metrů vysoký památník za svobodu ve všech možných bulharských válkách postavili přímo na hlavním hřebeni Stará Planina. Je tak ohromný, že se nevejde do objektivu. Doleva i doprava se táhnou ploché travnaté pláně pohoří, nedaleko stojí malá turistická útulna. Láká nás vyrazit na hřebenovku, ale je hnusně zataženo, tak raději valíme dolů. Na průsmyku někdo troubí – mává na nás řidič ostravského kamionu.

Při sjezdu dolů potkáváme další vojáky; snad 20 aut supí do kopce. Mávají na nás. My se řítíme dolů, to je vždycky příjemná odměna za zdolání průsmyk. Přes dvacet kilometrů dlouhý parádní sjezd jsme zakončili v malé vsi Balkanec. Luděk na mě čeká na křižovatce. Oznamuje mi, že se žene bouře, takže rychle sehnat vodu a pak nocleh. Já o žádné bouře nevím a to mám na ně vyvinutý speciální další smysl. Luděk ale asi slyšel v rádiu na středních vlnách praskání.

Vodu jsme natankovali na WC v restauraci a pak hned pokračujeme. Uhnuli jsme na Šipkovo, údolí se rozestoupilo a před námi mraky a bouře jak prase. Jako na potvoru jsou všude samé domy a silnice vede podél řeky do kopce. To je klasika, blíží se hromy a blesky a my musíme stoupat! Naštěstí jsme se ale stočili, takže bouřka není před námi, ale máme jí v zádech. Třeba jí setřeseme.

Ale zatím to nevypadá, funíme do kopce a bouřka nám šlape na paty. Za posledním barákem jsme uhnuli po dobytčí stezce dolů k potoku a tam našli pěkný plácek. Všude okolo jsou docela vysoké stromy, takže relativně bezpečno. Bouřku jsme asi zmátli naším úhybným manévrem; zůstala tam kde byla nebo odešla jiným směrem. Podstatné je to, že nás nedohnala. Luděk je zklamaný. Těšil se, jak bude ze stanu pozorovat blesky. Ale aspoň si můžeme v klidu uvařit jídlo a najíst se venku. Pošmáklí jsme si na bramborové kaši s cibulí, česnekem a zbylým salámu a pak zalezli.

Beli Osim

Denní: 107,3 km

Celkem: 1681 km

Středa 9. června – 19. den

Spalo se krásně. Bouřka nepřišla. Ráno je všude mokro od rosy, ale sluneční paprsky a vánek vše rychle osouší. Luděk předpovídal, že tudy půjdou ráno kravky na pastvu a taky že jo. Děda z toho posledního domku vede svojí krávu kolem nás a kouká, jak se cpeme kaší z ovesných vloček. Ale když jdu k potoku mýt ešus, tak si řeže vrbové proutky a je v pohodě. Varuje mě, že voda není na pití. Jinak si moc nerozumíme, stojí na druhém břehu a řeka hučí... Pohledem do mapy jsme zjistili, že nás dneska čeká ještě jedno sedýlko. Nebude sice tak vysoké jako Trojanský průsmyk, ale i tak jsme z toho rozmrzeli. Přeci jenom už jsme žádné větší převýšení nečekali.

Tak jedeme. Před námi jsou lázně Šipkovo a Luděk už se vidí naložený v bazéně. Je jako na trní a pořád mě popohání. Projeli jsme malou vesnici a pak vjeli do městečka Šipkovo-kurort. Ptáme se na *baně* a dva chlapi nás posílají dál v našem směru. Dojeli jsme do centra. Že by mělo jít o lázeňské město opravdu nic nenasvědčuje. Spíš to tady připomíná chudou rozbitou vesnici. Podle místních ale máme jet dál, ještě další dva kilometry. Konečně jsme asi tady, stojí tu hotel a restaurace. Projeli jsme branou a raději se jdeme zase zeptat. Paní nás posílá k bazénu dozadu za lázeňský dům a opravdu je tam schované malé koupaliště.

Zaparkovali jsem kola před vchodem, zaplatili 2 leva za osobu a kromě jednoho plavce jsme v celém areálu opět sami. Jsou tu dva bazény, jeden větší na plavání s vodou teplou *jenom* 30°C a druhý menší o teplotě 33°C. Luděk plave ve studenějším bazénu a já se nahřívám v tom teplejším přímo u trubky s přitékající vodou. Vyzkoušeli jsme dětský minitobogán a klasicky se přihnaly mraky. Tak se pakujeme, stejně nemáme v plánu rochnit se ve vodě celý den. Ještě jsme si v lázních nabrali teplou minerálku a funíme na ten průsmyk. Do kopce pojedeme 10 kilometrů.

Stoupání začalo hodně zvostra, brzy máme lázně Šipkovo hluboko pod námi a nalevo se otevírají nádherné výhledy na hřebeny Staré Planiny. Dokonce je vidět i Trojanský průsmyk. Neomylně jej poznáváme podle specifického tvaru památníku. Zdá se být docela daleko. Mraky opět kamsi zmizely, takže nás spalují nemilosrdné sluneční paprsky. Poslední dva kilometry nám odpočítávají čísla na silnici. Stoupání je docela příjemné, takže zanedlouho stavíme na průsmyku Vasilovska planina 1275 metrů vysokém. Od místa noclehu to sem bylo 18 kilometrů, celou dobu do kopce. Odměnili jsme se čokoládou a poskytujeme rozhovor dvojici mladých mopedistů. Asi nic podobného jako jsme my a naše naložená kola v životě neviděli.

Potom sjíždíme táhlým zeleným údolím, jemuž dohlíží vysoká hora se sněhovými jazyky. V Ribarici jsme zastavili u *Chranitelných produktů* a koupili si salám, sýr, pivo a slaný tvaroh. Pak jsme to všechno snědli a šileně se přecpali. Při jídle si čteme bulharské noviny *Trud*. Předpověď počasí je docela dobrá, tak aspoň něco. Dál projíždíme asi nějakým turistickým pupkem, je to tu samý hotel a pronájem pokojů. Podél vody klesáme až do Tetenova. Koupili jsme jenom film do foťáku a žádné jídlo. Je totiž hrozné vedro a jsme přecpaní. Potom pokračujeme z kopce až do Gložene. Nesnesitelné vedro se změnilo na ještě nesnesitelnější dusno! Uf!

V Glavici chvíli odpočíváme ve stínu. Nebe se přikrylo závojem, dusno trvá – z toho určitě bude bouřka. Zdoláváme mírný, asi osmikilometrový dokopec do Jablunici. Když se stoupání láme a krajina otevírá, vidíme před sebou černočerné mraky. Náměstí v Jablunici je plné cikánů. Popojeli jsme kousek na Dobrevci a v minimarketu si koupili dva výborné nanuky po 1 leva, chléb a zeleninu. Docela to tu žije - hospoda je plná mládeže tak kolem patnácti let. Valíme na Dobrevci pořád mírně do kopce. Objíždíme zajímavou stolovou horu a před námi je černo. Míjíme památník s českým lvem, ale na focení a bližší průzkum není čas, bo se silně blýsklo a my prcháme dolů do vsi. Náves je opět plná občanů rómské národnosti. Potřebujeme nabrat vodu, tak jsme zašli do místní hospody a sami si jí načepovali z kohoutku u dřezu. Došlo k menší výměně názorů: Luděk by jel rychle pryč z vesnice, našel nocleh a zapíchnul to, než začne pršet. Já si myslím, že bychom měli počkat, až se bouřka přežene, protože déšť je na spadnutí a blýská se opravdu hrozně. A protože začínají padat první kapky, je myslím rozhodnuto.

Přesunuli jsme nás a naše kola do průchodu. Nebe se schovalo za černý mrak, zvedl se víchř a začalo lejt. My stojíme naštěstí v suchu a pozorujeme šrumec. Náměstíčko se vyčistilo, jen krávy se vracejí z pastvy. Jsou asi geniální, protože vědí, kam mají jít, rozcházejí se postupně každá do svých

domovů. Po kravkách jdou ještě kozenky. Zmoklá koza vypadá děsně srandovně. Bouře je přímo nad námi, jeden nebo dva blesky musely uhořit do některého z okolních domů. Jsem ráda, že jsme nikam nejeli, kdyby nás tohle chytlo někde na cestě, tak *potěš pámbu*.

Stěny průchodu jsou polepené plakáty s informacemi kdo umřel a kdo slaví jaké výročí smrti. To je na Balkáně běžné, každý sloup nebo pouliční lampa jsou plné papírů se jmény mrtvých lidí. Ještě jsme stihli pojmít chleba se sýrem a salámem a bouřka odchází. Oblékáme se a vyrážíme, ať ještě něco ujedeme. Sjeli jsme z kopečka, projeli další vesničku a za kopcem před námi se zase blýská. Asi se blíží druhá vlna bouřky.

Dupeme do kopce po úzké rozbité silnici. Jednooký děda vede krávu z pastvy a chce si se mnou povídat. Moc si ale nerozumíme. Pokyvuje hlavou, že to je *trudna rabota* a před sebou že máme kilometrový kopec. Jenže se ženeme přímo do dalších hromů a blesků, tak volám na Lud'ka, abychom se schovali v posledním baráku ve vsi; všimla jsem si, že byl opuštěný.

Luděk souhlasí. Kousek jsme se vrátili a zalezli do rozbitého domu. Po chvíli je naštěstí jisté, že bouřka uhnula a nezasáhne nás. Stejně ale vyčkáváme a vyrážíme až když je bezpečně daleko. Před námi je jasná obloha, tak už snad třetí vlna nepřijde. Vydupali jsme ten kilometrový dokopec a jedeme po náhorní plošině. Pomalu se stmívá a musíme hledat nocleh. Jenže tady to bude bída. Jednak jsme hodně vysoko a jednak tu nejsou žádné stromy, abychom se schovali. Pokračujeme dál, sjeli jsme z mírného kopečka a najeli na hlavní na Lukovit. Již za úplné tmy jsme odbočili na malou silničku a zkoušíme štěstí. Napravo roste trocha stromů, tak tam Luděk šel na průzkum. Mezitím u mě zastavilo auto s třemi kluky a mluvili na mě. Dost jsem se bála: černočerná tma, široko daleko nikdo, Luděk zalezlý kdesi v lese. Dělal jsem, že si jich nevšímám a oni po chvíli naštěstí odjeli.

Luděk mezitím objevil starou nepoužívanou vlakovou zastávku. Poblíž ní je travnatý plácek, ale nakonec jsme se usídlili přímo uvnitř budovy. Má sice vymáčená okna, ale jinak je tady čisto a hlavně jsme pod střechou. Položili jsme igelit na zem a vykrámovali se na něm. Pojedli jsme jenom pár sušenek a nazdar bazar.

Todovičene

Denní: 98,2 km

Celkem: 1779 km

Čtvrtek 10. června – 20. den

Nad ránem, když už bylo světlo, se z ničeho nic přihnala bouřka. Sice krátká, ale blýskalo se přímo nad námi. Štěstí, že máme střechu nad hlavou a nejsme někde ve stanu. Pak jsme ještě usnuli. Spalo se tady výborně. Ráno při snídani pozorujeme vrabčáky, kteří tu mají hnízdo a píšeme SMSky domů a Láďovi. Někdo sem jde...

Objevil se mladý chlap. Sotva se převlékl do oranžové vesty, už jede nákladní vlak. A to jsme si mysleli, že jsou koleje nepoužívané. Tak jedeme pryč.

Vyšlapali jsme menší dokopec a po pěti kilometrech projíždíme centrem Lukavici. Není to nijak zvláštní město, silnice je rozbágovaná a všude na nás pokukují tmavý obličej. Po rozbité cestě vyjíždíme z města pryč. Nebe je zatažené a fouká protivítr. Mírně zvlněná krajina není vůbec zajímavá: travnaté louky nebo pole s obilím a dráty vysokého napětí. Jinak nic.

Po 15ti kilometrech jsme dali pauzu v Červeném Brjagu, malém městečku pod skalou. Chtěli jsme si koupit jogurty, ale nakonec jsme dali přednost točené zmrzlině s polevou, porce za půl leva. Polevu jsme si mohli vybrat. Lud'ka nalákalo kiwi. Zelený kiwi přeliv přes zmrzlinu vypadá podle něho jako šampón. Prodavač se směje, asi mu rozumí. Přihnaly se mraky a začalo z nich krápat. Kratičkou přeháňku jsme přečkali pod rozkvetlými kaštany. Mají tu ohromné nevyužitá náměstí, na co asi? Možná na nějaké vojenské přehlídky nebo průvody 1. máje.

Pokračujeme nejprve podél řeky a té skály a potom zase jedeme mezi nekonečnými lány obilí. Na rumunskou hranici to máme 55 km. Počasí je aprílové, chvíli svítí slunce, chvíli je pod mrakem.

Se 43km na tachometru stavíme v Kneži, že si konečně dáme ty jogurty. Opět na ně ale nedošlo, tentokrát nás přivábila vůně do malého bufetu. Nejprve musíme ale počkat, až si naše kola do sytosti prohlédne banda malých kluků. Nedivím se jim, že na ty naše stroje koukají jako u vytržením, sami mají jedno kolo pro celou skupinku a ještě bez duše.

Hamburgery z mletého masa nádherně voní. Dali jsme si každý jeden z *pileška* a Lud'kovi to nestačilo, proto jako nášup si objednal další z *kaškavalu*. Jsou chutné a ceny opět lidové. K jídlu Luděk

popíjí docela dobré pivo *Ledenika* a já oranžovou limonádu z kelímku s názvem *Terminátor*. Prohlásili jsme toto jídlo za oběd a jedeme dál.

Vymotat se z Kneže byl díky naprosté absenci jakéhokoliv značení takřka nadlidský výkon. Opět jsme museli požádat o radu místního cyklistu. Do Orjahova to má být 30 kilometrů, z toho dvacet jedeme po naprosté přímce. Krajina je rovinná a svítí slunce, pročež jsme se raději namazali krémem. Nebe je modré a i ten protivítr se uklidnil. Jeden z opravdu hezkých dní letošní dovolené, kdy nehrozí žádná bouřka ani černý mrak na nás nečihá někde z povzdálí. Jedu první, Luděk se drží kousek za mnou. Skoro každé auto zatroubí, ale dá se to vydržet, protože je tu minimální provoz. Beru to jako přípravu na Rumunsko, protože tam jsou *troubové* naprosto všichni.

V předposlední vesnici Selanovci před Rumunskem jsme zastavili, že utratíme poslední leva. U benzinky v malých *chránitelných stokách* toho ale moc nemají, tak jsme si koupili jenom kyselé mléko v kelímku (něco mezi jogurtem a podmáslím), dále sušenky a čokoládu a od paní prodavačky jsem dostali každé sklenici vody, když je takový parný den. Říká, že za deset minut jsme u *ferryboatu* přes Dunaj. No, asi neví, jak rychle se jezdí na kole, protože podle mapy je to 8 kilometrů daleko.

Zvláštní. Jedeme k Dunaji a je to do kopce. A přestože, nebo právě proto, že se blížíme k hranici, začíná být silnice rozbitější, díry jsou čím dál tím větší a přibývá dobytčích hoven na cestě. Konečně jsme v Orjahovu, poslední bulharské vesnici. Stojíme na malém kopečku a před námi se otevírá pohled na široký Dunaj a za ním roviny jižního Rumunska. Vůbec to tu opět nemají značený, takže se zase musíme ptát. Tlustý pán se navíc dušuje, že na přívozu se dá platit v eurech, takže jdeme proměnit posledních 8 leva za pivo, kolu, čokolády, rajčata, rybičky a nutellu. Po nákupu sjíždíme k přívozu, zahlédli jsme i lodě, ale ještě nemáme zdaleka vyhráno. Po několika bloudících manévrech konečně slavnostně vjíždíme k celnici těsně na břehu Dunaje.

Chlapík u závory nám ukazuje, kde je celní a kde pasová kontrola, tak jedeme rovnou na tu pasovou. To by ale nešlo, prý máme jet i na tu celní, protože nám musí zkontrolovat bagáže, jestli nepašujeme pistole nebo marihuanu. Je mi docela líto, že to myslí v legraci, protože bych chtěla vidět, jak by se tvářili, až by prohledávali naše bágly plné špinavého prádla.

Takže nám zkontrolovali jenom pasy, obřadně a ukázkově obtiskli razítka a můžeme si jít koupit lístek na *ferryboat*. Přívoz přes Dunaj stojí 3 eura na osobu, ale například kamiony zaplatí 80E. A hurá na palubu, ani závory se kvůli nám nenamáhal zvednout, tak jí musíme objet.

Předjíždíme dlouhou řadu kamionů a čekáme na loď. Dunaj je v těchto místech neuvěřitelně široký; ani se nedivím, že se jim tady nechtělo stavět most. Navíc na přívozu se dá slušně vydělat. Trvá ale docela dlouho, než ohromná placatá loď přirazí ke břehu. Pozorujeme kamiony, jak vyjíždí na břeh a pak se naloďujeme my a spolu s námi spousta nákladňáků a osobáků, je to docela zážitek. Loď musí mít neví jakou nosnost, když tohle všechno uveze.

Konečně jsme všichni na palubě a odrážíme. Během plavby se s námi dali do řeči dva mladí *kamioňáci* ze slovenských Michalovců. Vezou marmelády z Řecka. Nemají ještě asi moc zkušeností, museli platit v Bulharsku spousta úplatků (na hranicích, policii), takže jim jen taktak zbylo na trajekt. Ale poněkud nás vystrašili – cestou do Craiovy prý budeme projíždět nebezpečnou cikánskou oblastí. Barvitě líčí, jak obyvatelé vesnic hází po projíždějících autech šutráky a bůh ví co ještě, takže mám sto chutí to obrátit a vrátit se zpátky do Bulharska. Máme sice zkušenosti, že lidi rádi přehánějí a že nebezpečí nikdy nebylo tak strašné, ale toto vypadá skutečně věrohodně. Dokonce obcházím kamiony, jestli bychom se k někomu nevecpali na korbu a nechali se pár kilometrů převézt. Člověk na kole je totiž podstatně více zranitelný. Jenže všichni mají všechno zaplombované, takže máme smůlu.

Po vylodění na druhém břehu musíme ještě projet rumunskou celnici. Bohužel zrovna probíhá střídání směn, takže musíme čekat. Mezitím ještě sondujeme, jak je to s tou cestou do Craiovy. Rumunský uhlazený podnikatel přísahá, že nejhorší úsek je skrz městečko Sadova, protože tam děcka hází na kamiony kameny, ale jinak je to prý v pohodě a za denního světla nám naprosto nic nehrozí. Tvrdí, že Bulharsko je mnohem nebezpečnější země pro cestování než Rumunsko. Tak uvidíme, trochu mě uklidnil. Zapícheme to těsně za čárou a úprk před letícími kameny si necháme na ráno.

Tak jo, konečně přišla večerní směna, prohlédli nám pasy a my v půl osmé vjíždíme na území Rumunska. Zdržením na hranici jsme ztratili rekordní dvě hodiny!

Bulharsko najeto: 643 km

Kapitola šestá – RUMUNSKO

Trochu jsme se přioblékli a vyrážíme. Kolem nás se míhá jeden kamion za druhým, jak postupně opouštějí celnici. Rumunsko je v těchto místech naprostá placka! Projeli jsme první ves Bechet. Bílí obyvatelé jsou zde v menšině, ale ani ti tmavší nevypadají nepřátelsky. Jenom jeden malý spratek se po nás pokusil hodit kámen, ale na tu vzdálenost neměl šanci se trefit. Na konci vsi stojí malá meteorologická stanice, tak jsme tam poprosili o vodu. S lidmi v Rumunsku si už absolutně nemáme šanci rozumět, pokud by neuměli anglicky, rusky či jinak slovansky. Pamatujeme si několik slovíček z minulé návštěvy Rumunska, takže jedno hned uplatňujeme. Apa = voda. Pán nám prozradil, že zde sledují cosi pro bulharskou atomovou elektrárnu, ale víc jsme nepochopili.

Kousek za Bechetem jsme to loupli za keříky na travnatý plácek vedle pole. Po nedaleké silnici sice jezdí pořád kamiony, ale snad to brzy ustane. Venku šíleně řáděj komáři, tak jsme hned zalezli do stanu a uvařili těstoviny s parmezánskou omáčkou a sojové maso. Komáři jsme zaspali, a i ty kamiony.

Bchet

Denní: 89,1 km

Celkem: 1868 km

Pátek 11. června – 21. den

Spalo se krásně, až na tři komáři, co se v noci dostali do stanu a pochutnávali si na naší krvi. Mám od nich pěkně poštipaný ruce. Ráno se asi přežraný někde válel a spějí, protože už je vůbec nezajímáme.

Za úsvitu nás od silnice vzbudil mužský zpěv. Přes úzký pás stromů bylo vidět pasáčka, jak šel s kravkou na pastvu a zpíval si. Tak jsme taky vstali, posnídali chleba se salámem a rybičky, namazali se opalovacím krémem a vyrážíme. Stan jsme měli krásně ve stínu, ale na silnici praží slunce jako o závod.

Jedeme tak rychle, že předjíždíme i povozy. Doslova jsme prolítli jednu malou vísku a už jsme před obávanou Sadovou. Lidí jsou přičmoudlí, ale nikdo po nás nic nehází. Jezdí na povozech, postávají venku nebo pracují na domě, pokřikují na nás nebo pohvizdují a jsou-li v autě, tak zatroubí. Děcka na nás hledí s upřímným úžasem v očích, ale to je asi tak všechno.

Poté, co projelo pár kamionů strašnou rychlostí a rozvířilo prach natolik, že není vidět, už ale celkem chápu, že po nich někdo hodí kámen. A už jsme venku z neoblíbené vesnice, slunce svítí a my jedeme lehce zvlněnou krajinou. Společnost nám podél cest dělají rumunské patničky a míříme na Craiovu. Nic zvláštního se neděje.

Po 35ti kilometrech jsme posvačili sušenky a jede se dál. V Secui mjíme pohřební průvod. V autě vezou otevřenou rakev s nebožtíkem, je mu vidět do šedivé tváře. Kolem spousta lidí, muzika hraje a vše se ubírá pomalou chůzí středem vesnice.

Bohužel jsme najeli na panelovku a drkocáme se po ní až do Craiovy. Fotíme se u první cedule, protože Craiova měla původně být náš cíl a pak valíme do centra. Město je to tedy ohavné a špinavé, alespoň první dojem je takový. Na druhý pohled má ale Craiova příjemné a upravené centrum. U jednoho stánku prodávali mapy, tak jsme si jednu půjčili a naplánovali další postup. Abychom tu mapu nemuseli zbytečně kupovat, sepsali jsme si názvy vesnic, kterými máme projíždět.

Pak jsme vyměnili 20 dolarů ze železné rezervy za 673 tisíc Lei, ale i když peníze neutratíme, tak se použijí třeba na benzín na cestu domů. Na lavičku si k nám přisedl dědeček jako z pohádky a chvíli si s ním, rukama nohama, povídáme. Začalo to tím, že od nás odehnal žebráky.

Po pauze se jedeme podívat na pravoslavný chrám a potom jsme jako zázrakem hned napoprvé trefili správnou výpadovku. Při výjezdu projíždíme šíleným blázcincem: auta, povozy, autobusy, taxíky – všude hroznej smrad a prach, houkání a troubení. Konečně jsme na periférii. Provoz trochu ustal a je klid. Jenže se nám zase nelíbí ten pařák. Prostě si pořád musíme na něco stěžovat ☺.

Ze studny u silnice bereme vodu. Luděk točí rumpálem a kýbl plný chladivé tekutiny přeléváme do PET lahví. Přepřala jsem si prádlo, abych vystačila do konce cesty a valíme dál. V Brestě je plná ulice děcek, pokřikují na nás, tak ani nestavíme a frčíme dál na Draganesti. Jedeme širokým bezlesým údolím, ale řeka tady snad žádná neteče. Silnice vede úbočím nevysokých kopců, střídá se pořád nahoru dolů. Dlouhé kilometry žádná vesnice, žádný stín, jenom tráva, krávy a něco, co vypadá jako ropné věže. Silnice se vlní daleko do dále, slunce nás svými nemilosrdnými paprsky spaluje a nad hlavami krouží krákorající havrani. Nebo že by supi?

Luděk touží po pivu, ale vzhledem k tomu, že dlouhé kilometry před námi nic není, tak si musí nechat zajít chuť. Když se objevily červené střechy domů, bylo to k nim ještě 5 kilometrů. Luděkovi se v žilách rozlila nová síla a uhání vstříc vidině chlazeného oroseného püllitru. Zanechal mě daleko za sebou a do vysílačky po chvíli hlásí, že ve vesnici je hospoda a ať si pospíším s peněženkou. Konečně jsem taky tady. Nechali jsme kola stát venku a zalezli dovnitř. Neuvěřitelná oáza tady v tom vyprahlém kraji – a mají, světe div se, točené pivo. Dali jsme si každý jedno za 10.000 Lei (asi 8 Kč). V přítomnosti hospůdky sedí kromě nás ještě dva lidé. Jeden z nich jezdí do srbského Požarevacu pracovat, takže jakžtakž ovládá alespoň nějaký slovanský jazyk a můžeme si povídat. Učíme se rumunská slovíčka, budou se nám ještě hodit.

Když jsme zahnali žízeň, zašli jsme do krámků *magazin general* koupit něco k snědku. Pro místní jsme atrakce, protože spolu s námi jde dovnitř asi 8 lidí. Sledují, co kupujeme a je to docela trapné, ale když prodavačka nerozumí, tak aspoň pomáhají překládat. Koupili jsme chleba, spoustu druhů vážených sušenek, preclíků a perníčků, které prodavačka nabírala jen tak holýma rukama. Pak jsme šli zase zpátky do té hospody, protože je to jediné místo, kde je trochu stín a obědváme. Dostali jsme kafe, a pak ještě limonádu a další pivo. Udělali jsme spoustu fotek a slíbili je poslat. Ještě jsme vznesli dotaz, zda je cesta dál asfaltová. To bohužel neví, za to jsme od majitele hospody a obchodu dostali *dárkovou igelitku* plnou nejrůznějších mlsů. O kola, zaparkovaná před hospodou se vůbec nebojíme, všichni se dušují, že se jim nic nestane.

Ale bohužel to tu musíme opustit. Loučíme se, všichni nám přeji *drum bun* a my vyrážíme. Museli jsme tu sedět docela dlouho, protože venku se mezitím docela zatáhlo. Což je moc příjemné. Méně příjemné je zjištění, že za kopci napravo je bouřka. Tak rychle jedeme, třeba nás nedožene.

Silnice se vlní jako před tím, s tím rozdílem, že projíždíme jednu vesnici za druhou. Luděkovi to jede dobře na ty 2,5 piva, co do sebe před chvílí nalil. Bouře se nás asi týkat nebude, zůstává pořád za kopečkama. Sklon cesty se změnil, jedeme pořád mírně nahoru. Vjeli jsme do Grecesti, nabrali vodu z další studny s rumpálem a Luděk si umyl nohy, protože máme v plánu začít hledat nocleh. Bohužel je to tu pro samé domy nevhodné. Než jsme se naděli, údolí se rozestoupilo. Vyšlápli jsme si jeden prudší dokopeček a ocitli se na zvláštní náhorní planině.

V bezejmenné víšce nás zdraví nějaký chlap a asi si s námi chce povídat, ale protože se to napravo od nás zase nepříjemně černá, tak raději jedeme dál. Vesnici opouštíme po vozovce s hodně špatným asfaltovým povrchem. Přemýšlíme, jestli to je ještě asfalt nebo už *makadam*. Navíc jedeme po přímce, zase vidíme dopředu nejmíň pět kilometrů. Ach jo, dneska je to tedy hodně náročné.

A aby toho nebylo málo, projíždíme ohromnými hejny much a mušek. Máme je všude, ve vlasech, na rukách, na nohách, ba i v puse a v nose. Docela hnus!

Konečně zajíždíme za zatáčku, ale čeká tam další vesnice. Začínáme přemýšlet o variantě poprosit někoho, aby nás nechal přespat na zahradě, ale ještě to nevzdáváme, je světlo a jede se dobře. I ty mouchy jsme nechali snad už definitivně za námi.

Doufáme, že se krajina co nevidět změní. Teď jsme na náhorní planině, bez lesů, sem tam stromek nebo keříček, ale zalézt není kam. Nalevo od nás se vine nepříliš hluboké údolí, ale nevede k němu žádná odbočka, ani malá pěšinka. Docela zoufalá situace. Bohužel, i podle mapy se ráz krajiny asi jen tak nezmění a navíc se před námi začalo blýskat, tak jsme v další vesnici Adunatii Teilui zkusili poprosit o místo pro náš stan někde na zahradě. Ale domluva s těmi lidmi je bohužel nad naše síly. Staří jen tupě zírají a nechápou, mladší sice pochopil, ale místo, které nám ukazuje na dvorku, je dost z kopce a pro stan nevhodné. I když to myslel dobře, neradi jej musíme odmítnout. Ještě jsme prozkoumali nepoužívanou zahradu vedle jeho domku, ale bylo nám nepříjemné, že by tady o nás všichni věděli. Navíc se nám ti lidé moc nelíbili. Tak pokračujeme. Už se setmělo, čímž padla možnost noclehu u někoho. Vypytávat se ve tmě, když si nevidíme pořádně do očí, je blbost.

Ani nevím, kolik vesnic jsme za tmy projeli. Většinou jsme neviděli ani živáčka, občas potkali někoho na neosvětleném kole. V jednu chvíli málem máme nocleh na pokoseném poli nedaleko nízkého lesíka. Je to ale v příliš otevřené krajině, ze silnice jsme vidět a kdyby přišla bouřka, jsme tu přímo na ráně. V lesíku bohužel spát nejde, strmé srázy padají kamsi neznámo dolů.

Neradi, ale pokračujeme dál. Je to docela krize, ale silnice se z ničeho nic stáčí a my začínáme klesat. Projíždíme neosvětlenou vesnicí, ve které je podezřele živo. Mládež je sročená kolem hospody, tak raději zrychlujeme, aby si nás nevšimli. Kousek dál se vyhýbáme velkým obloukem třem mladíkům pochodujícím po silnici s klacky v ruce. Ještě několik mírných zatáček a jsme dole v údolí. Tušíme šanci na nocleh. Ale ještě jsou tu ploty a domy. Najednou před námi zazářila světla aut. A sakra, to bude nějaká hlavní cesta. Máme posledních 300, možná 500 metrů než na ní najedeme. Luděk

zmizel v roští nalevo od silnice, ale smůla. Napravo jsou políčka. Ale o kus dál vede dozadu polňačka. Luděk se po ní vydal pěšky a za chvíli se vrací, že je tam malý potůček, ale za ním by to snad šlo.

Musí to jít, je to naše jediná možnost. Sice se už neblýská a nebe je plné hvězd, ale v tuhle chvíli bych už brala jakékoliv místo. Takže jsme přebrodili ten potok a cesta za ním pokračuje. Jenže jsme se napojili na makadamovou cestu vedoucí kamsi do pryč... Ach jo.

Ale nevzdáváme to, zkoušíme odbočky napravo a nalevo a po chvíli hledání jsme úspěšní. Nalevo od silnice je loučka, sice do kopce, ale není problém tam kola vytlačit. Na kraji lesa pod kopcem je krásná rovinka, spasená travička, jako stvořená pro tábořiště. Hurá!!!

Rychle jsme postavili stan, uvařili těstoviny s kakaem a pak zalezli spát. Je jedenáct hodin. Máme 148 najeto kilometrů a vůbec nemůžu uvěřit, že jsme přeci jenom našli nocleh. A jaký pěkný!

Pirot

Denní: 148,5

Celkem: 2017

Sobota 12. června – 22. den

Ráno se zvenčí ozývá mečení koz a bekot ovcí, ale spíme dál. Místo je opravdu geniální, jsme totiž ve stínu a slunce už zase začíná pražit. Kousek od nás stojí uvázaná klisna s hříbětem a pasou se. Neskutečná romantika. Nabízíme koňům sušenky, ale nechtějí.

Snídáme chleba s nutelou a pak ještě rybičky. Pán od těch koní pořád obchází kolem, asi nechápe, co tady v jedenáct hodin (podle jejich času je již poledne) děláme. Ale my nespěcháme, máme před sebou poslední den cesty, takže balíme pomalu. Dneska máme dojet na sraz s Láďou, který veze do Rumunska Pavla s kamarádem Pavlem. Zatím nevíme, kde se sejdeme a tak píšeme klukům SMSku, že teprve vstáváme, protože jsme včera dlouho hledali nocleh. Odpověď přišla vzápětí, že vyjeli brzy ráno a jsou již na slovenských hranicích. Tak vyrážíme taky.

Najeli jsme na tu hlavní a jsme rádi, že jsme včera našli tohle místečko, protože to opravdu byla poslední možnost noclehu. Provoz ujde, silnice je totiž místy v opravě, ale slunce praží jako v pravé poledne. Luděk velí, že odpočinek dáme až někde u vody, ale ta je tady nedostatečná. Funíme do kopce, stín žádné a tak se smažíme. Nahoře je značka *zákaz vjezdu* a pak *stoupání 8%*, ale následuje klesání. No nevádí, asi si to popletli, a my jsme konec konců rádi, že jedeme z kopce. U studny s rumpálem jsme dali menší pauzu na osvěžení a pak pokračujeme. Klesáme dolů do Drobety, velkého města na břehu Dunaje. Za tři týdny naší cesty vidíme Dunaj již potřetí, v těchto místech je ale zatím nejširší.

Drobeta působí moderním dojmem. Dokonce tu mají klimatizovaný supermarket. Ale venku žebrají malá cikáňata, tak jdu dovnitř jenom já a Luděk venku hlídá kola. Nakoupila jsem něco k snědku a když jsem vylezla ven, vidím Luděka, jak zase s někým konverzuje. Domorodec na silničním kole nám slušnou angličtinou doporučuje, že máme jet na *super place* lázně Baile Herculane. Děkujeme za radu, ale stejně tam míříme. Také nám říká, že se klidně můžeme vykoupat v Dunaji, za 5 kilometrů by to mělo jít.

My ale pokračujeme dál na Orsovu, moc lákavě to místo ke koupání totiž nevypadalo a navíc se zatáhlo a trochu sprchlo. Malá přeprška, ale příjemné osvěžení. Orsova se ne a ne přiblížit. Dunaj se změnil v přehradu a silnice podél je vytesaná buď do skály (vedena tunelem) a nebo jedeme po mostě. Mijíme jednu ceduli *Viaductul* nebo *Tunelul* za druhou a uchvacují nás názvy tunelů nebo mostů, třeba Bahno ... a jiné. Cesta je ale nekonečná a jízda mě už nebaví. Jedeme v protivětru a hustém provozu. Zejména když nás mívají kamiony, necítím se moc bezpečně. Klidně bych se na nějaká termálka vyprdla a zapíchla to někde tady, ale to si říkám jenom pro sebe, navenek nic nemůžu dát najevo. Přehrada zatopila hluboké skalnaté údolí řeky Dunaj, kdysi tady byla parádní soutěska, tzv. Železná vrata.

Zajeli jsme se podívat na monastýr Vodita. Ve stínu potůčku se objevili první piknikáři u ohýnků, jak si je pamatujeme z Rumunska v roce 2001. U kláštera jsme napsali klukům, aby sdělili polohu. Prý už jsou za Szegedem. Tak to máme co dělat! Odepsali jsme jim, že díky vedru a klesající morálce jedeme pomalu. Vrátili jsme se na hlavní a pokračujeme v utrpení. Hurá, jsme v Orsově. Je to docela hezké městečko na břehu Dunaje. A konečně jsme se stočili od Dunaje do údolí řeky Cerna. V první hospodě jsme šli na pivo a nechali tam 70 tisíc. Ještě jsme pojedli chleba a rybičky a pokračujeme. Zajeli jsme více do hor a hned je tu hezčí krajina. Na ceduli slibují Baile Herculane za 16 kilometrů, tak je i nálada veselejší. Šestnáct kilometrů už není mnoho, to už bychom mohli zvládnout. Kluci zatím nesdělují svojí polohu, ale podle mě na místě srazu budou dříve než my.

Málem mě sejmul frajírek v mercedesu. Už mám plný zuby tý E70. Přemýšlím, jak by to dopadlo, kdybychom neuhnuli do škarpy. Blbec, musel zase předjíždět za každou cenu!

Konečně jsme na odbočce do Herkulových lázní! Městečko začíná hned za křižovatkou. Vjíždíme do úzké soutěsky, skály jsou nádherně nasvícené odpoledním sluncem. Ptáme se na lázně a na kemp, ale musíme jet ještě asi 5 kilometrů.

Vjíždíme do centra. Jsme jako u vytržení – Baile Herculane jsou lázeňské městečko se vším všudy. Se spoustou hotelů, lázeňských domů, obchodů a restaurací. Ale dojem to na nás neudělalo, preferujeme klidnější městečka, nepoznamenané komercí a cestovním ruchem. Takže jsme centrum jenom prolitli, ani jsme se moc nerozhlíželi a valíme dále. Na nový dotaz jsme dostali odpověď ujet ještě další 2 kilometry. Jenže to jsme už venku z města a zase nevíme kudy. Ptáme se lidí na koupaliště a kemp. Dostáváme různé odpovědi od různých lidí. Mladí kluci tvrdí, že ještě 5 kilometrů, starší paní nás posílají 2 kilometry. Grrr!

Už meleme z posledního, na tacháku svítí devadesátka a my ještě nejsme v cíli. Nemáme zapnutý mobil, aby nám vydržela baterka a tak nevíme, zda již kluci nejsou na místě. Vyhlížíme ve zpětném zrcátku Ládův zelený citroen a konečně se nalevo objevil malý kemp u řeky. Luděk se šel podívat, našel pěkný plácek a od rusky mluvících lidí se informoval, jak to tu chodí. Můžeme se tu klidně ubytovat, *děvočka* (výběrčí) obchází prý až ráno.

Doufajíc, že nám náš plácek nikdo nezabere, se jedeme po parném dni konečně vykoupat. Je tu prý nějaké koupaliště pro mladé a potom ještě cosi pro *dědušky*, neplacené. Zajeli jsme k bazénu, asi 300 metrů za kempem do kopce. Je u něho další tábořiště, ale to se nám tolik nelíbí pro hluk a nepořádek.

Do zavíračky zbývá hodina, ale platíme 30 tis. jako kdybychom šli na celý den. Prý mají otevřeno nonstop. Vyřvává tu děsná techno muzika a všude se válí spousta odpadků, ale jsme TADY! Svlékáme se do plavek a chceme poslat klukům SMS zprávu, že na ně čekáme naložený ve vodě, ale není tu signál. Tak na to kašleme, pošleme to potom. Koupel je přednější. Skáčeme po hlavě do teploučké vody, omýváme prach a špínu z cest a nádherně relaxujeme. Chtěli jsme si koupit pivo za zbylé lei, ale mají tu jen lahvový *Budvar* za 80 tis. nebo *Heineken* za 110 tis. Kašleme na to, dáme si Colu. Umyli jsme se mýdlem pod sprchou a pak jedeme do kempu. Na silnici je signál. Kluci odpověděli obratem, že jsou teprve za Temešvárem.

Tak jsme postavili stan vedle staršího rumunského páru. Hned se přišli družit. Starou Škodou 120 sem dojeli z Bukurešti a tráví tady léto. Nedali jinak, než že si musíme půjčit jejich tábornický nábytek, takže hrachovou polívku k večeři jíme jako lidi u kempingového stolečku a sedíme přitom na rozkládacích židlích. Debata s těmi lidmi se omezuje jenom na pár slov, která omíláme pořád dokola. Škodovka že je super auto a Rumunsko krásná země a že děkujeme za ten stůl a židle.

Už bychom rádi zalezli spát, ale kluci píšou, že jsou u Carenses, tak čekáme. Už je tma, když tu najednou do brány kempu vjíždí auto. Sláva, jsou to oni! Vybíháme je přivítat a hned se místo pozdravu vyptáváme, kde jsou tak dlouho. Zdrželi se prý za Temešvárem, kde se opravuje silnice a vůbec jsou po Rumunsku prý pěkně blbě cesty pro jízdu autem.

Kluci si došli koupit pivo, postavili stan a pak si dlouho do noci vyprávíme zážitky. Jsou natěšení na svoje zážitky, a ty naše je zase tolik nezajímají. Ani se jim nedivím, Pavlové jsou poprvé v Rumunsku, tak měli oba dva celou cestu oči navrch hlavy. Povídáme a povídáme, až na nás dvakrát přišel děda, že by se taky rád vyspal. Kluci mu dali ochutnat slivovici, ale to neměli dělat, protože po slívce se pak dědovi nechtělo zpátky do karavanu, takže jeho babička na nás byla asi pěkně našťvaná.

Baile Herculane

Denní: 93,6

Celkem: 2111

Neděle 13. června – 23. den

Poslední den naší dovolené. Vstáváme před sedmou a kemp také ožívá. Věci házíme do auta a kluci si balí a připravují kola. Trochu jim závidíme, ale na druhou stranu byla letošní cesta hodně náročná a rádi si na chvíli odpočineme. Ještě jsme se zajeli vykoupat na to místo pro *dědušky*. Ve skále vybetonovaná nádrž s teplou termální vodou se nachází přímo pod silnicí. A všude kolem samozřejmě nezbytné odpadky. Máme podezření, že se tady někdo *napíchl* na potrubí vedoucí do jednoho z hotelů v centru lázní. Ale to nám vůbec nevádí. Naložili jsme se mezi důchodce a vychutnali si poslední chvilky koupele v rumunských lázních.

Pak už bohužel musíme jet, cesta do Prahy je stejně dlouhá, jako cesta sem. Loučíme se s klukama a zanecháváme je svému osudu. Pojedou přes Rumunský Banát do Srbska a Černé Hory. Přejeme jim *drum bun* a my vyrážíme na cestu domů.

Krajina, kterou projíždíme, je nádherná. Vrcholky hor pohoří Tartu jsou ještě pokryté sněhovou pokrývkou. Jede to docela dobře až na to, že Lád'a strašně řeže zatáčky a auto se houpe. Dělá se mi na zadním sedadle trochu špatně.

Pak jsme sjeli z hor a před Temešvárem čteme na ceduli *Drum in lucru 52 km*. Ale naštěstí je většina hrůzostrašných děr v protisměru, takže ve 12:30 jsme za Temešvárem a valíme na maďarské hranice. Máme perfektní mezičas. Ještě jsme na kartu vzali naftu, protože jí tady mají lacinou. No, lacinou, nechali jsme jim tam přes 600tisíc, ale ono Lád'ovo auto má snad padesátilitrovou nádrž, takže se nesmíme divit ☺.

Zatáhlo se a prší. V rádiu to praská, takže je někde bouřka. Snad to kluky cyklisty nechytlo někde na cestě. V Cenadu, posledním rumunském městečku jsme zastavili, že za něco utratíme posledních 100 tisíc, ale neměli chleba, tak jsme koupili párky a rybičky a za zbytek sladkosti a pokračujeme na nový hraniční přechod u Sannicolau Mare. Jsme tam ve 13:45. Celníkům odbavení neskutečně trvá, proto se tady vytvořila dlouhá fronta. Hodina zbytečného zdržení!

Za hranicemi se pokoušíme marně koupit chleba. Jak Lád'a poznamenal, Maďarsko je civilizovaná země, takže v neděli odpoledne jsou všechny obchody zavřené.

Kluci se vystřídali za volantem, aby si Lád'a odpočinul. Stejně si ale moc neodpočine, protože neustále peskuje Lud'ka, že jeho *diesel* řídí jako obyčejný *benzínák*. Na pumpě jsme si koupili aspoň bagety a další zastávka byla až za Budapeští v supermarketu Auchan. Nutně jsme totiž potřebovali maďarský salámeček, rohlíky, pagáče a klobásy. Prší a je zima. Holt se vracíme do našich zeměpisných šířek a tady koncem jara bývá leckdy ještě chladno.

Budapešť opouštíme v 17 hodin. Na benzínce MOL u slovenských hranic jsme zastavili na kafe a v 19:40 jsme na slovenské hranici. Za Bratislavou jsem převzala řízení na chvíli já a v 20:15 slavnostně vjíždíme do Čech. Vlastně na Moravu.

Dochází nám nafta a směrem do Brna je jenom předražena *Shellka* a další je až OMW za Brnem. Už jsem myslela, že nedojedeme. A naftu tu beztak mají úplně stejně drahou jako na Shellce.

Pojedli jsme v bufetu jídlo ohřáté v mikrovlnce a frčíme na Prahu. Lád'a si sedl za volant svého rychlého vozu a já vzadu pospávám. Registruji akorát mlhu na Vysočině a pak jsem se probudila až v Praze na magistrále. Musím uznat, že tohle bylo první auto od dětských let, ve kterém se mi podařilo za jízdy usnout. Když si totiž člověk může lehnout na zadní sedadlo a ani nemusí moc skrčit nohy, to je hned jiné pohodlí!

Přesně o půlnoci jsme doma. Už si nepamatuji, jestli jsme všechno vyházeli z auta, nebo jako vloni jsme nechali kola a bágly v Lád'ově garáži na Chmelnici, ale ono je to vcelku jedno. Dovolená končí a my po třech týdnech zase uléháme v posteli pod peřinou. A zítra, bohužel, zpátky do práce. Tak dobrou noc a nechme si dozdát dovolenkový sen.